UNIVERZITET SINGIDUNUM

Department za postdiplomske studije i međunarodnu saradnju

Poslovna ekonomija

Master studijski program

Master rad

RAČUNOVOSTVENI TRETMAN PDV U REPUBLICI SRBIJI

– Teorijska i praktična operacionalizacija –

Mentor:

Prof. dr. Goranka Knežević

Student:

Aleksandra Kirilov 401067/2010

Beograd, 2013.

Sadržaj

Prvi deo **Uvod**

1.1 Problem i polazište istraživanja 7

1.2 Predmet istraživanja 11

1.3 Značaj i aktuelnost istraživanja 11

1.4 Ciljevi istraživanja 12

1.4.1 Naučni cilj 12

1.4.2 Društveni cilj 12

1.5 Hipotetički okvir istraživanja 12

1.5.1 Generalna hipoteza 12

1.5.2 Posebna hipoteza 13

1.6 Metode istraživanja 13

1.7 Struktura rada 14

Drugi deo **Tretman PDV u Republici Srbiji**

2.1 Pojam PDV 16

2.2 Funkcionisanje PDV 18

2.3 Predmet oporezivanja 21

2.4 Promet dobara i usluga 21

2.4.1 Promet dobara 21

2.4.2 Šta se ne smatra prometom dobara i usluga 22

2.4.3 Uvoz dobara 24

2.4.4 Poreski tretman prometa koji se vrši posle 1. oktobra a po osnovu kojeg je izdat avansni račun koji se ujedno smatra konačnim 25

2.4.5 Obračun PDV na osnovu zakupa koji je plaćen za godinu dana unapred pre početka primene nove stope od 20% 27

2.5 Poreski obveznik i poreski dužnik 28

2.5.1 Poreski obveznik 28

2.5.2 Bitna obeležja obveznika PDV 29

2.5.3 Samostalnost obavljanja delatnosti 30

2.5.4 Obavljanje delatnosti 30

2.5.5 Trajnost obavljanja delatnosti 31

2.6 Ostvarivanje prihoda 32

2.6.1 Republika i njeni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave kao obveznici PDV 32

2.7 Poreski dužnik 33

2.8 Mesto i vreme prometa dobara i usluga i nastanak poreske obaveze 36

2.8.1 Mesto prometa dobara 36

2.8.2 Mesto prometa usluga 37

2.8.2.1 Usluge vezane za nepokretnost 37

2.8.2.2 Usluge prevoza 38

2.8.2.3 Sporedne usluge u oblasti transporta 38

2.8.2.4 Usluge koje se vrše na nepokretnim stvarima 39

2.8.3 Mesto uvoza dobara 39

2.8.4 Vreme prometa dobara 39

2.8.5 Vreme prometa usluge 40

2.9 Nastanak poreske obaveze 40

2.9.1 Nastanak poreske obaveze u slučaju promene poreske stope 41

2.10 Poreska osnovica 42

2.10.1 Naknada kao poreska osnovica kod prometa dobara i usluga 42

2.10.2 Poreska osnovica kod uvoza dobara 43

2.10.3 Poreska osnovica kod razmene i prometa sličnih razmeni 44

2.10.4 Poreska osnovica kod likvidacije 44

2.11 Poreska stopa 45

2.12 Predhodni porez 46

2.12.1 Pojam 46

2.12.2 Uslovi za odbitak predhodnog poreza 47

2.12.3 Poseban postupak oporezivanja 49

2.12.4 Mali poreski obveznici 49

2.12.4.1 Poljoprivrednici 50

2.12.4.2 Turistička agencija 51

2.12.4.3 Obaveze poreskih obveznika kod prometa dobara i usluga 53

2.12.5 Evidentiranje obveznika PDV 54

2.12.5.1 Ko se mora evidentirati za PDV 55

2.12.5.2 Načini postupka evidentiranja za PDV 56

Treći deo Računovodstveni tretman PDV

3.1 Pojam računa 64

3.1.1 Slučajevi u kojima nema obaveze izdavanja računa 65

3.2 Obaveza vođenja evidencije PDV 66

3.2.1 Opšte napomene o evidenciji PDV 66

3.2.2 Čuvanje evidencije PDV 67

3.3 Poreski period, podnošenje poreske prijave, obračun i plaćanje PDV-a 67

3.3.1 Poreski period 67

3.3.1.1 Kalendarski mesec 67

3.3.1.2 Kalendarsko tromesečje 68

3.3.1.3 Ko i kada može da menja poreski period – kalendarski mesec i kalendarsko tromesečje 69

3.4 Obračun PDV 70

3.5 Plaćanje PDV 75

3.6 Povraćaj poreza 75

3.6.1 Postupak ostvarivanja prava na povraćaj PDV 76

3.6.2 Ostvarivanje prava na povraćaj za obveznike PDV kojipretežno vrše promet dobara u inostranstvu 76

3.6.3 Povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita 78

3.7 Pravo na refundaciju 79

3.8 Posebni propisi za uvoz dobara 80

3.9 Prelazni režim za izvršavanje zakona na teritoriji AP Kosovo i Metohija 83

3.9.1 Promet dobara domaćeg porekla sa teritorije APKM na teritoriji Republike van APKM 85

3.9.2 Promet dobara domaćeg porekla i dobra stranog porekla koja su stavljena u slobodni promet na teritoriji Republike van APKM (domaća dobra), sa teritorije Republike van APKM na teritoriju APKM 86

Četvrti deo **Zaključak**

4.1 Prelazne i završne odredbe 112

Peti deo **Literatura**

5.1 Literatura 116

I DEO

UVOD

1.1 Problem i polazište istraživanja

Republika Srbija je, usvajanjem Zakona o porezu na dodatu vrednost od strane Narodne Skupštine, u svoj poreski sistem uvela porez na dodatu vrednost, kojim se u potpunosti zamenjuje dosadašnji sistem jednofaznog poreza na promet u kojem se porez na promet obračunavao i plaćao u poslednjoj - fazi krajnje potrošnje.

Osim Zakona o porezu na dodatu vrednost (PDV) i podzakonskih propisa kojima je direktno uređena materija PDV, na ovaj porez indirektno se primenjuje i veliki boj drugih propisa iz oblasti poreskog postupka, carina, spoljnotrgovinskog i deviznog poslovanja, planiranja i izgradnje objekata, trgovine, ugostiteljstva i drugih privrednih oblasti, kao i prekršajnog zakonodavstva.

Porez na dodatu vrednost (PDV) najčešće se definiše kao porez koji se obračunava i plaća u svim fazama proizvodno – prometnog ciklusa na način da se u svakoj fazi proizvodnog ciklusa proizvodnje oporezuje samo iznos dodate vrednosti koja se ostvari u toj fazi proizvodno – prometnog ciklusa. Ovaj porez je i dobio naziv po tome što ga svaki učesnik u ciklusu proizvodnje i prometa plaća samo na vrednost koju je dodao u tom ciklusu.

Imajući u vidu činjenicu da se oporezivanje dodate vrednosti vrši u svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa, za PDV se može reći da je on po suštini svojevrstan oblik poreza na promet, odnosno neto – svefazni porez na promet. Osnovna razlika između klasičnog poreza na promet i PDV je upravo u tome što se prvi obračunava i naplaćuje samo u jednoj fazi, i to u krajnjem prometu, dok je PDV više fazni, odnosno obračunava se i naplaćuje u svakom prometu dobara i usluga.

U cilju harmonizacije poreske politike sa standardima Evropske unije, kao jedan od uslova za ulazak u Evropsku uniju, usvojen je tzv. „E3 model“.

Osnovna načela ovog modela su:

-neto svezani porez na promet kojim se oporezuju sve faze proizvodno prometnog ciklusa;

- potrošni tip PDV, prema kojem se iz osnovice za oporezivanje izuzimaju sve nabavke, uključujući i nabavku opreme i objekata (nabavka kapitalnih dobara);

- kreditni metod pri utvrđivanju poreske obaveze, prema kojem se poreska obaveza utvrđuje kao razlika između poreske obaveze za isporuke i poreske obaveze za nabavke;

- princip odredišta – destinacije, koji podrazumeva oporezivanje prometa dobara i usluga prema mestu potrošnje.

Sam iznos poreza može se izračunati prema tri različite metode: metodi sabiranja, metodi oduzimanja i kreditnoj metodi. Kako svaka od ovih odrednica različito određuje obuhvat PDV–a, hitno je da zakonodavac tačno definiše svaku od njih kako bi bilo jasno koja je vrsta PDV-a u upotrebi. [1]

Javni prihodi predstavljaju prihode države ili njenih organa, koji oni ubiraju na osnovu svog položaja, a proističu iz, zakonom uređene, oblasti. Svaka država nastoji da skladno uskladi uslove za optimalno funkcionisanje sistema prihoda, prema svojim ekonomskim funkcijama[2]. U tom smislu bitno je da se obezbedi sledeći sklad:

- politike ekonomske stabilizacije i politike prihoda, gde je bitno da se nađe optimalna srazmera zahvatanja javnih prihoda i nesmetanog poslovanja praduzeća;
- elastičnost sistema prihoda; smisao je da se obezbedi mehanizam za konjukture promene;
- pravična raspodela javnog tereta, odnosno dosledno sprovođenje obračuna i naplata, prema mogućnostima privrednih subjekata, kao i da razrez javnih prihoda bude srazmeran priraštaju dobiti poreskih subjekata.

Podela javnih prihoda najčešće se vrši na prihode po državnom pravu kao što su porezi, takse, doprinosi i carine.

Porez predstavlja najznačajniju grupu javnih prihoda. Postoje tri osnovna načina definisanja poreza[3]:

1. da se nametanje poreza uvodi silom,
2. da se određuje na osnovu ugovora, i
3. da se porez uvodi ustavno.

Porez predstavlja davanje u novcu koji država ubira na osnovu vlasti, bez protivnaknade, a u cilju prikupljanja za podmirenje svojih troškova. U savremenom kapitalizmu porez se definiše kao doprinos građana za pokriće tereta javne vlasti u okviru ekonomske i socijalne politike. Tako se danas porezima daje više ekonomskih i socijalnih funkcija, dok se fiskalna i finansijska funkcija ne smatraju jedinom i osnovnom funkcijom poreza.

[1] Petrović Z. (2005), *Računovodstvo*, Univerzitet Singidunum, Beograd, str. 87
[2] Jeremić Lj.(2007), *Osnovi Finansija*, Univerzitet Singidunum, Beograd, str.262
[3] Sva tri navedena oblika uvođenja poreza mogu se naći u nekim od definicija poreza

Jedna od ključnih karakteristika poreza jeste da se oni prikupljaju u opštem interesu, ako bi se obezbedilo finansiranje javnih rashoda tj. potrošnja.

Porez predstavlja prinudno davanje, a naplata poreza u svim savremenim državama počiva na prinudi. Pošto je porez nametnut od strane države koja za to ima ovlašćenje, to sam porez svrstava u derivatne (izvedene) prihode.

Porez je nepovratni prihod, jer država ubirajući porez, koji postaje njeno vlasništvo, nepovratno raspolaže sa njim i raspoređuje ga na zadovoljenje javnih rashoda.

Odsutnost naknade za iznos plaćanja na ime zadovoljavanja poreske obaveze, je osobina poreza koja ne dopušta poreskim obveznicima da traže od države neku protivnaknadu. Ipak ne smatra se da plaćen porez nema korist za poreskog obveznika, jer je upravo svrha poreza njegova opšta korist.

Porez se plaća po teritorijalnom principu. Fizička i pravna lica, na primer, plaćaju porez iz dohotka na teritoriji gde su taj dohodak i ostvarili. Klasičan primer za to je porez na imovinu, koji se plaća prema mestu gde se imovina nalazi.

U Republici Srbiji, u periodu od 2001. do 2005. godine, izvršena je reforma javnih finansija, što je uz odgovarajuću makroekonomsku politiku obezbedilo stabilnost i održivost fiskalnog sistema. Reforma je povećala uticaj javnih finansija u ostarivanju osnovnih ciljeva – makroekonomska stabilnost i održiv privredni rast, a pored toga je učinila fiskalni sistem transparentim, jednostavnim i usklađenim sa međunarodnim standardima.

Jedna u nizu primenjenih izmena je i reforma poreskog sistema, gde je po značaju na prvom mestu donošenje i implementacija Zakona o porezu na dodatu vrednost.

Preduzete reforme koje su imale za cilj smanjenje fiskalnog opterećenja obveznika nisu dovele do smanjenja javnih prihoda, već su naprotiv, u posmatranom periodu prihodi imali tendenciju rasta.

Ovakvo kretanje prihoda bilo je omogućeno širenjem poreske osnovice, suzbijanjem poreske evazije (izbegavanje poreske obaveze) i povećanjem poreske discipline.

Zakonom o porezu na dodatu vrednost donetim u julu 2004. u sistem je uveden novi poreski oblik – porez na dodatu vrednost – PDV, sa primenom od 1. januara 2005.godine. Ovo je svakako najznačajniji poreski zakon, čijim se uvođenjem Republika Srbija pridružila velikom broju zemalja koje primenjuju ovaj poreski oblik.

Prevashodni značaj PDV ogleda se u osnovnim prednostima ovog poreza: ima veće finansijske efekte, širu poresku obuhvatnost prometa, doprinosi većoj disciplini i efikasnije suzbija poresku evaziju. Opšta stopa utvrđena je u visini od 18%, a posebna stopa PDV iznosi 8% i odnosi se na određene proizvode i usluge od značaja za standard stanovništva.

Krajem jula 2005. godine izvršene su izmene i dopune Zakona, tako što je proširena lista proizvoda na koje se plaća niža stopa od 8% na proizvode kao što su: lekovi, prirodan gas, prehrambeni proizvodi, prenos prava na novoizgrađenim stambenim objektima i sl.

Porezi se sastoje iz niza elemenata ali u cilju preglednijeg izlaganja obično se dele u dve osnovne grupe:

- Lični elementi oporezivanja – koji obuhvataju: poresku vlast, poreskog obveznika, poreskog pratioca, poreskog destinatara
- Materijalni elementi oporezivanja – poreska sposobnost, poreski izvori, poreski objekat,poreska osnovica, poreska stopa, poreska tarifa, poreske olakšice, poreski katastar, poreska lista, razrez poreza, poreska opomena, zastarevanje poreza.

U Republici Srbiji opšta stopa PDV-a od 18% se od 1. oktobra 2012. godine povećala na 20%, a niža stopa, od 8%, ostaće na osnovne životne namirnice, utvrđeno je izmenama Zakona o PDV-u koji je usvojila Skupština Republike Srbije.

Mala i srednja preduzeća imaće mogućnost od 1. januara sledeće godine da PDV plaćaju tek kad robu naplate.

Predviđeno je i povećanje iznosa PDV-a koji se vraća poljoprivrednicima sa sadašnjih pet na osam odsto, pri čemu se uvodi obaveza da se novac direktno uplaćuje na račun poljoprivrednika. Takođe predviđeno je da PDV u građevinarstvu plaća investitor a ne izvođač radova.

Povraćaj bebi PDV-a – utvrđeno je vraćanje PDV-a na bebi opremu roditeljima koji imaju primanja do 80.000 dinara.

1.2 Predmet istraživanja

Predmet našeg istraživanja je analiza funkcionisanja poreza na dodatu vrednost, sa ekonomskog odnosno računovodstvenog aspekta uz osvrt na pravne norme i aspekte sadržane u Zakonu o porezu na dodatu vrednost kao glavnoj smernici za izradu ovog rada. Ekonomski aspekti su višestruki, od ostvarivanja prava na PDV, vremena i mesta prometa dobara i usluga, odnosno nastanka poreske obaveze, pa do poreskog oslobođenja i povraćaja poreza, a sve to uz poštovanje računovodstvenih standarda i propisa u računovodstvu.

Šta je porez na dodatu vrednost? Zbog čega do njega dolazi? Da li u vrednost nabavljenih dobra poreski obveznik uračunava PDV? Da li se oporezuje samo dodata vrednost? Da li je izvoz dobara ne oporeziv, a uvoz dobra oporeziv? Šta je sistem PDV? Kako se kod usluga primenjuje PDV? Traženje odgovora na ova, ali i brojna druga pitanja upravo su razlog za izbor ovog našeg predmeta istraživanja.

Naučno istraživanje započinje određivanjem predmeta istraživanja. Na osnovu analize postojećeg naučnog znanja, istraživač u njemu otkriva neke praznine i nerešene probleme, koje formuliše kao predmet istraživanja.[4]

1.3 Značaj i aktuelnost istraživanje

Značaj našeg istaživanja sastoji se u analizi poreza na dodatu vrednost u Republici Srbiji, kao i primene Zakona o porezu na dodatu vrednost uz poštovanje nacionalnih standarda i propisa u računovodstvu.

Postupak za formiranje osnovice za obračun PDV u principu je indentičan postupku formiranja cene dobra i usluga na koje, pod nepromenjenim drugim uslovima, uvođenje sistema PDV nema uticaja. Naprotiv, kod poreskih obveznika stvara se prostor i za smanjenje cena, jer im se kao odbitak od obračunatog PDV priznaje preneti porez za određene inpute koji su u sistemu poreza na promet predstavljali njihov trošak poslovanja.

[4] Prema prof. dr. Miljević I. M,(2007), *Metodologija naučnog rada*, Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet, Pale

1.4 Ciljevi istraživanja

1.4.1 Naučni cilj

Naučni cilj je naučni opis tretmana poreza na dodatu vrednost sa računovodstvenog stanovišta. Dakle, cilj predloženog istraživanja je da pokaže kakve se nedoumice javljaju u računovodstvu privrednog subjekta koji su u sistemu poreza na dodatu vrednost, i opcije koje su ponuđene za rešavanje postojećih problema, (objektivno i dobro organizovan računovodstveni sistem, analiza, državna i pravna regulativa), a sve u cilju boljeg funkcionisanja odnosno organizovanja finansijskog tržišta.

1.4.2 Društveni cilj

Kao društveni cilj možemo istaći da je to računovodstvo kao jedan od osnovnih izvora informacija. Predmet ovog rada je predstaviti ulogu računovodstva u evidentiranju poslovnih promena i finansijskom izveštavanju poreza na dodatu vrednost u cilju njegovog što efikasnijeg sprovođenja.

1.5 Hipotetički okvir istraživanja

1.5.1 Generalna hipoteza

Računovodstveni tretman poreza na dodatu vrednost kao osnovne ekonomsko – pravne norme u cilju zaštite privrednih subjekata i njihovog maksimalnog kolektivnog namirenja.

Računovodstvo poreza na dodatu vrednost regulisano je Zakonom o porezu na dodatu vrednost i postoji zakonska obaveza njegove primena, kao opšti porez na potrošnju koji se obračunava i plaća na isporuku dobra i pružanje usluga.

1.5.2 Posebne hipoteze

- Porez na dodatu vrednost je definisan kao opšti porez na potrošnju (prema članu 1. stav 2. Zakona o porezu da dodatu vrednost).
- Računovodstveni tretman poreza na dodatu vrednost u našoj zemlji regulisan je Zakonom o porezu na dodatu vrednost, ali je neophodno i poštovanje i brojnih drugih, pre svega računovodstvenih standarda u cilju što boljeg razumevanja i efikasnijeg evidentiranja poslovnih promena.
- Dodata vrednost je vrednost koju proizvođač, lice koje pruža uslugu, trgovac na veliko ili trgovac na malo dodaje sirovinama ili drugim nabavljenim input-ima (izuzev rada), pre nego što proda novi proizvod ili uslugu.
- Predmet oporezivanja PDV su isporuka dobara i pružanje usluga, promet dobara i usluga koje poreski obveznik izvrši u Republici uz nadoknadu, u okviru obavljanja delatnosti i uvoz dobara u Republiku.

1.6 Metode istraživanja

Uzimajući u obzir specifičnost proučavanog predmeta istraživanja koristili smo različite metode kako bi zadovoljili osnovne metodološke zahteve – objektivnost, pouzdanost, sistematičnost i opštost.

Tokom izrade ovog rada korišćena su saznanja iz domaće i strane literature i relevantni sajtovi globalne računarke mraže. U radu su primenjene osnovne metode naučnog saznanja i naučnog istaživanja kao što su analiza i sinteza, apstrakcija i konkretizacija, specifikacija i generalizacija, indukcija i dedukcija. Od opštenaučnih metoda korišćene su hipotetičko – deduktivna, kao i komparatina metoda, dok od metoda i tehnika prikupljanja podataka preovlađuje analiza sadržaja dokumenata.

1.7 Struktura rada

Naše istraživanje predstavili smo na sledeći način:

U prvom delu rada – Uvod, predstavili smo problem i polazište istraživanja, predmet istraživanja i ukazali smo na značaj i aktuelnost odabrane teme, ustanovili ciljeve, kako naučni tako i društveni, predstavili osnovne i posebne hipoteze, izneli korišćene metode istraživanja i opisali strukturu rada.

U drugom delu – Tretman PDV u Republici Srbiji, objasnili smo pojam PDV, njegovo funkcionisanje, predmet oporezivanja, promet dobara i usluga, termin poreskog obveznika i dužnika. Takođe, objasnili smo, ostvarivanje prihoda, mesto i vreme prometa dobra i usluga, poresku osnovicu i stopu, termin predhodnog poreza, kao i male poreske obveznike.

U trećem delu – Računovodstveni tretman PDV, glavni akcenat stavljen je na pojam računa, odnosno na obavezu vođenja evidencije PDV, čuvanje i podnošenje poreske prijave, poreski period, na sam obračun PDV, njegov povraćaj, kao i pravo na refundaciju.

U četvrtom delu – Zaključak, izneli smo stavove i zaključke u skladu sa predhodno navedenim hipotezama i analizi datih primera iz konkretnog poslovnog okruženja.

U petom delu – Literatura, navedena je sva korišćena literature tokom izrade rada.

II DEO

Tretman PDV u Republici Srbiji

2.1 Pojam PDV

Porez na dodatu vrednost definisan je prema članu 1. stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost (u daljem tekstu Zakon), kao opšti porez na potrošnju koji se obračunava i plaća na isporuku dobara i pružanja usluga, u svim fazama proizvodnje i prometa dobara i usluga, kao i na uvoz dobara, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

PDV je neutralan za poreskog obveznika, jer porez sadržan u primljenim računima za isporučene proizvode i usluge koje su mu ispostavili drugi poreski obveznici (predhodni porez) ima pravo da odbije od svoje poreske obaveze.

PDV se obračunava i plaća u svakoj fazi proizvodnje i prometa dobara i usluga do krajnje potrošnje, ali tako da se u svakoj fazi oporezuje samo iznos date vrednosti koja je stvorena u toj fazi. Dodata vrednost predstavlja onu vrednost koju proizvođač, lice koje pruža usluge, trgovac na veliko ili trgovac na malo dodaje sirovinama i drugim input – ima (usluge transporta, reklama, i dr.) pre nego što proda proizvod ili izvrši uslugu.

Poreski obveznik obračunava PDV na svoj ukupan promet dobara i usluga, s tim što PDV uplaćuje samo onaj deo vrednosti proizvoda ili usluga koji je dodat u toj fazi. Kod utvrđivanja dodate vrednosti primenjuje se indirektna metoda, prema kojoj se dodata vrednost izračunava kao razlika između poreskih obaveza po osnovu izvršenog prometa dobara i usluga i poreza obračunatog pri nabavci dobara ili korišćenju usluga (predhodni porez). Indirektna metoda dakle, nema za cilj da utvrdi poresku osnovicu, već poresku obavezu. Ona omogućava izračunavanje poreske obaveze obveznika PDV, kao razlike između obračunatog poreza koji je on dužan da plati za svoje isporuke i poreza koji su mu u računima obračunali predhodni učesnici u prometu, odnosno poreza koji je platio prilikom uvoza dobara.

Ova metoda se zasniva na fakturnom principu poreskog kredita, čija je posledica da kupac i prodavac kontrolišu jedan drugog, jer su im interesi o izbegavanju poreza suprotni. Da bi ostvario pravo na kredit za porez plaćen na input-e prodavac je dužan da prezentuje račun u kojoj je njegov dobavljač iskazao PDV. Ako dobavljač ne obračuna porez pri isporuci, prodavac će morati da plati pun iznos poraza na svoju isporuku i neće moći da dobije porez koji je trebao da tereti njegov input, iz kog razloga je on zainteresovan da od svog dobavljača dobije račun sa obračunatim PDV.

Poreska vlast – predstavlja pravo i organe koji razrezuju i naplaćuju porez. Pravo se odnosi na fiskalni suverenitet koji imaju društveno – političke zajednice. Organi koji razrezuju porez predstavljaju administraciju koja vrši ove radnje.

Poreski obveznik (subjekt) – je fizičko ili pravno lice koje snosi poreski teret. To je ono lice koje zakon odredi da je poreski obveznik. Pri tom razlikujemo aktivnog i pasivnog poreskog subjekta. Pasivno je lice koje je dužno da plaća poraz, a aktivno neka niža društveno – politička zajednica koja ima pravo da razrezuje i naplaćuje porez.

Poreski pratilac – je fizičko ili pravno lice koje stvarno vrši plaćanje poreza, ali taj poraz prenosi – prevaljuje na drugo lice.

Poreski destinatar – je lice koje konačno stvarno snosi poreski teret, bez obzira da li je istovremeno i poreski obveznik.

Poreska sposobnost – ili snaga označava ekonomsku mogućnost obveznika da plati porez. Ova sposobnost je u direktnoj vezi sa dohotkom, tj. imovinom poreskog obveznika.

Poreska osnovica – je vrednost kojom se utvrđuje poreska obaveza. To je u novcu iskazana vrednost poreskog objekta.

Poreska stopa – iznos poreza u odnosu na poresku osnovicu, iskazuje se ili u procentima, ili u nominalnom iznosu.

Poreska tarifa – pregled poreskih osnovica sa odgovarajućim stopama.

Poreske olakšice – skup ustupaka (povlastica) koje država pruža obveznicima kao bi se njihov teret umanjio. Poreske olakšice se najčešće odnose na obveznika, osnovicu, stopu ili visinu obračunatog poreza.

U sistemu PDV svi učesnici u prometu kroz povećanu nabavnu cenu nose teret poreza koji tereti te nabavke (input-e), a pri svakoj isporuci dobra ili usluge obračunavaju porez na prodajnu vrednost tih dobara i usluga bez PDV. Poreski obveznici PDV imaju pravo na poreski kredit i mogućnost dugovnog poreza (poreza koji su dužni da obračunaju pri isporuci dobara ili usluga) da odbiju porez koji im je za njihove nabavke obračunat i iskazan u računima od strane predhodnog učesnika u prometu, koji su takođe obveznici PDV.

Dakle, račun ne mora biti plaćen da bi kupac – obveznik PDV mogao odbiti predhodni porez iskazan u njemu, već je dovoljno da mu je dobavljač – obveznik PDV, izdao račun u kojem je obračunat PDV.

Izuzetak je prilikom nabavke dobara iz uvoza u kojem slučaju se predhodni porez može odbiti samo ako je obračunat i plaćen pri uvozu dobara, kao i kod isplate PDV

nadoknade poljoprivredniku, koja se može odbiti kao predhodni porez, pod uslovom da su i vrednosti primljenih dobara i usluga i PDV nadoknada plaćeni poljoprivredniku.

Međutim, ako kupac nije obveznik PDV on će taj porez snositi kao svoj trošak.

Primer 1:

Ako se brašno koristi u domaćinstvu ono se nabavlja sa PDV, a kada se koristi kao repromaterijal za proizvodnju kolača od strane obveznika PDV, porez obračunat u računu za isporuku brašna, izdatog od strane dobavljača, kupac može odbiti kao predhodni porez.

Pravo na odbitak predhodnog poreza obveznik PDV ima samo ako je nabavio dobra ili primio usluge od drugog obveznika PDV.

Primer 2:

Ako obveznik PDV, koji se bavi proizvodnjom kolača, nabavi brašno od lica koje nije obveznik PDV, nema pravo na odbitak predhodnog poreza, ako lice koje je prodalo brašno izda račun sa iskazanim PDV, obzirom da lice koje nije obveznik PDV (prodavac brašna) nema pravo iskazivanja PDV u računima ili drugim dokumentima.

2.2 Funkcionisanje PDV – a

Svaki učesnik u proizvodno – prometnom ciklusu obračunava PDV na svoju naknadu bez PDV, a plaća ga samo na dodatu vrednost u toj fazi ciklusa.

Пример 1:

Fabrika tekstila (obveznik PDV) isporučila je fabrici košulja (obveznik PDV) platno po ceni od 2.000 dinara i izdala račun u kojem je obračunala PDV po stopi od 18% u

iznosu od 360 dinara (ukupno 2.360 dinara). Fabrika tekstila uplaćuje u budžet PDV u iznosu od 360 dinara.

Fabrika košulja isporučila je trgovini na veliko (obveznik PDV) košulje po ceni od 3.000 dinara i izdala račun u kojem je obračunala PDV po stopi od 18% u iznosu od 540 dinara (ukupno 3.540 dinara). fabrika košulja uplaćuje u budžet PDV u iznosu od 180 dinara (540 – 360).

Trgovina na veliko isporučila je trgovini na malo (obveznik PDV) košulje po ceni od 5.000 dinara i izdala račun u kojem je obračunala PDV po stopi od 18% u iznosu od 900 dinara (ukupno 5.900 dinara). Trgovina na veliko uplaćuje u budžet PDV u iznosu od 360 dinara (900 – 540 dinara).

Trgovina na malo prodala je, odnosno isporučila košulje krajnjem potrošaču po ceni od 8.000 dinara i izdala račun u koji je obračunala PDV po stopi od 18% u iznosu od 1.440 dinara (ukupno 9.440 dinara). Trgovina na malo uplaćuje u budžet PDV u iznosu od 540 dinara (1.440 – 900 dinara).

U iznetom primeru fabrika košulja plaća PDV na svoju dodatu vrednost od 1.000 dinara (3.000 – 2.000 dinara), kao neto naknadu koju je primila za isporuku košulja, po stopi od 18% u iznosu od 180 dinara. Trgovina na veliko plaća PDV na svoju dodatu vrednost od 2.000 dinara (5.000 – 2.000 dinara) u iznosu od 360 dinara (2.000 x18%) i trgovina na malo plaća PDV, takođe na svoju dodatu vrednost od 3.000 dinara (8.000 – 5.000 dinara) i u iznosu od 540 dinara (3.000 x 18%).

Kada se saberu iznosi plaćenog PDV u svim fazama u iznetom primeru (fabrika tekstila – 360 dinara, fabrika košulja – 180 dinara, trgovina na veliko – 360 dinara i trgovina na malo – 540 dinara) dobija se ukupan iznos PDV od 1.440 dinara koliko bi iznosio i porez na promet proizvoda (po istoj stopi) u dosadašnjem sistemu poreza na promet, koji bi trgovac na malo bio zadužen da obračuna i uplati u poslednjoj fazi – fazi krajnje potrošnje (8.000 x 18% = 1.440 dinara).

Ako je transportno preduzeće – obveznik PDV, prevezlo platno iz predhodnog primera od fabrike tekstila do fabrike košulja i izdalo račun fabrici košulja u kojem je obračunalo PDV u iznosu od 80 dinara (540 – 360 – 100 = 80).

Ako je fabrika košulja, pored navedenih nabavki, izvršilo uvoz dugmadi, pa je na osnovu carinske deklaracije i računa platila PDV za tu nabavku u iznosu od 50 dinara, fabrika košulja je u obavezi da za isti poreski period plati PDV u iznosu od 30 dinara (540 – 360 – 100 – 50 = 30).

Međutim, ako je fabrika košulja, pored navedenog, uzela u zakup deo poslovnog prostora i poseduje račun zakonodavca – obveznika PDV, sa obračunatim PDV u iznosu od 500 dinara, ima pravo, prema članu 52. Zakona, na povraćaj PDV u iznosu od 470 dinara, odnosno u iznosu za koji je predhodni porez veći od iznosa poreske obaveze (540 – 360 – 100 – 500 = -470

FABRIKA KOŠULJA

NABAVKE: ISPORUKA:

PDV obračunat od strane:

1. fabrike tekstila = 360 naknada bez PDV = 3.000
2. transportnog preduzeća = 100 obračunati PDV = 3.000 x 18% = 540
3. na carini = 50
4. od strane zakupodavca = 500

OBRAČUN PDV

obaveza = 540

predhodni PDV =360 + 10+ 50 + 500 = 1.010

za povraćaj : 470

Obveznici PDV od svoje poreske obaveze koju duguju za isporuke dobara i usluga izvršene u određenom poreskom periodu (mesečnom ili tromesečnom) mogu odbiti predhodni porez koji im je obračunat i iskazan u računima izdatim od strane predhodnih učesnika u prometu – obveznika PDV, odnosno koji su platili pri uvozu dobara, za sva nabavljena dobra i primljene usluge u tom poreskom periodu (sve input–e), uključujući nabavku opreme i objekata za vršenje delatnosti, ukoliko su ta dobra i usluge upotrebili ili će upotrebiti u svrhu obavljanja delatnosti, odnosno ukoliko ih koriste ili će ih koristiti za promet dobara i usluga:

1. koji je oporeziv PDV (od 26.07.2005. godine izvršeno je terminosloško usaglašavanje u Zakonu);
2. za koji je u skladu sa članom 24. Zakona postoji oslobođenje od plaćanja PDV;
3. koji je izvršen u inostranstvu, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak predhodnog poreza da je izvršen u Republici.

Dakle obveznik PDV ima pravo na odbitak predhodnog poreza za sva nabavljena dobra i primljene usluge od drugih obveznika PDV u određenom poreskom periodu, ako ih koristi ili će ih koristiti u svrhu obavljanja delatnosti za promet dobara i usluga.

2.3 Predmet oporezivanja

Predmet oporezivanja PDV, definisan članom 3. Zakona, je:

1. isporuka dobara i pružanje usluga (promet dobara i usluga) koje poreski obveznik izvrši u Republici Srbiji uz nadoknadu, u okviru obavljanja delatnosti;

Da bi neka isporuka dobara i usluga bila predmet oporezivanja potrebno je da su ispunjeni sledeći uslovi:

- da je izvršena isporuka dobara ili pružena usluga;
- da je isporuku dobara ili pružanje usluga izvršio obveznik PDV;
- da je promet izvršen u Republici;
- da je promet izvršen uz nadoknadu i
- da je promet izvršen u okviru obavljenja delatnosti.

2. uvoz dobara u Republiku.

2.4 Promet dobara i usluga

Zakon različito definiše, mesto prometa dobra od mesta prometa usluge, na osnovu kojeg se utvrđuje da li je taj promet izvršen na teritoriji Republike ili u inostranstvu, odnosno da li taj promet podleže oporezivanju PDV.

2.4.1 Promet dobara

Promet dobara, prema članu 4. stav 1. Zakona, je prenos prava raspolaganja na telesnim (materijalnim stvarima) licu koje tim dobrima može raspolagati kao vlasnik.

Dobra mogu biti: sirovine, poluproizvodi, roba, gotovi proizvodi, živa bića, prirodna dobra, stvari ili skup stvari ili proizvoda koji su objedinjeni u jedinstvenu celinu, a koja nije zbir pojedinačnih stvari.

Pod dobima se podrazumevaju i nematerijalne stvari kao što su[5]:

- voda,

[5] Barać S., Stakić B.,(2008), *Javne finansije*, Univerzitet Singidunum, Beograd, str.35

- električna energija,
- gas i
- toplotna energija.

Pravo raspolaganja nad dobrima ne mora biti, iako je to najčešći slučaj, povezano sa prenosom vlasništva nad dobrima u imovinsko-pravnom smislu.

Tako, pravo raspolaganja nad dobrima podrazumeva pravo raspolaganja od strane vlasnika dobra, ali i od strane drugih lica koja tim dobrima mogu raspolagati kao vlasnici (npr. komisionar).

Prema Zakonu o PDV, promet električne energije nastaje danom očitavanja stanja, koje vrši isporučilac, u cilju obračuna potrošnje.

Ako je očitavanje stanja izvršeno 30. septembra PDV se obračunava po stopi od 18%. Međutim, ako je očitavanje izvršeno 1. oktobra ili posle toga, PDV se obračunava po stopi od 20%, nezavisno od toga što se, praktično, radi o potrošnji električne energije tokom septembra.

2.4.2 Šta se ne smatra prometom dobara i usluga

Odredbom člana 6. Zakona određene isporuke dobara, odnosno vršenja usluga izuzete su od oporezivanja i to:

1. prenos celokupne ili dela imovine, sa ili bez naknade, ili kao ulog, ako je sticalac poreski obveznik ili tim prenosom postane poreski obveznik i ako produži da obavlja istu delatnost;

osnovni uslov da bi celokupni prenos imovine ili dela imovine bio izuzet od oporezivanja PDV jesu:

- da je sticalac imovine poreski obveznik ili tim prenosom postane poreski obveznik;
- da produži da obavlja delatnost prenosioca.

Kod prenosa celokupne imovine ili dela imovine, u smislu odredbe člana 6. stav 2. Zakona smatra se da sticalac stupa na mesto prenosa prenosioca. Ako ovi uslovi nisu ispunjeni takav prenos podleže PDV.

Primer

Ako lice A kupi preduzeće B koje se bavi proizvodnjom poljoprivrednih mašina i istovremeno nastavi da obavlja delatnost proizvodnje poljoprivrednih mašina, ne radi se o isporuci dobara već o prenosu celokupne imovine. Ovo važi i kada je u pitanju prenos dela imovine.

Ako je u navedenom primeru prodat samo pogon gde se proizvode traktori, a sticalc tog pogona – lice A nastavi da obavlja proizvodnju traktora, takav prenos ne podleže PDV, jer se ne radi o isporuci pojedinačnog dobra, već o prenosu dela imovine kao ekonomske celine.

Prenosom dela imovine ne smatra se prenos sa ili bez naknade ili kao ulog pojedinačnog dobra obveznika, obzirom da preneti deo imovine ne predstavlja ekonomsku celinu na kojoj će novi sticalac nastaviti da obavlja istu privrednu delatnost. Prodaja pojedinčne imovine smatra se prometom dobra koji je oporeziv PDV.

Takođe ne smatra se prometom ni prenos celokupne ili dela imovine u slučaju statusnih promena (spajanje, pripajanje i razdvajanje društva).

U svim navedenim slučajevima, sticalac imovine stupa na mesto prenosioca.

2. promet putničkih automobila, motocikala, polovnih objekata i vazduhoplova za koje pri nabavci obveznik PDV nije imao pravo na odbitak predhodnog poreza ili srazmerno;

Izmena tačke 2. člana 6. Zakona je u tome što se ista odnosi na obveznika PDV (u predhodnom periodu se odnosila na lica koja nisu obveznici PDV). Prema izmenjenoj tački, obveznik PDV kod prodaje putničkih automobila, motocikala, polovnih objekata i vazduhoplova za koje pri nabavci nije imao prava na odbitak predhodnog poreza u potpunosti ili srazmerno, sada nema obavezu obračunavanja i plaćanja PDV jer se navedena prodaja od 26.07.2005. godine ne smatra prometom u smislu Zakona.

Primer

Obevezik PDV nabavio je u 2004. godine putnički automobil za svoje poslovne potrebe i prodaje ga 27. jula 2005. godine. Za ovaj promet dužan je da obračuna PDV po stopi od 18% na osnovicu koju čini naknada bez PDV.

Primer

Obveznik PDV kupio je u avgustu 2005. godine putnički automobil za svoje poslovne potrebe. Shodno članu 29. Zakona nije imao pravo na odbitak predhodnog poreza, obračunatog pri nabavci. Ovaj automobil prodaje u novembru 2005. godine fizičkom licu. Na osnovu izmenjene tačke 2. ovog člana obveznik PDV za ovaj promet neće obračunavati PDV.

3. Besplatno davanje poslovnih uzoraka u uobičajnim količinama za tu namenu kupcima ili budućim kupcima;

Količinom poslovnih uzoraka[6], smatraju se dobra koja nisu namenjena prometu, a koja su rezultat poslovanja poreskog obveznika ili koja su neposredno povezana sa

[6] Član 7. Pravilnika o utvrđivanju šta se smatra umanjenjem poslovne imovine

obavljanjem njegove delatnosti, bez obzira na to da li je na tim dobrima utisnut logotip poreskog obveznika. Ova dobra moraju biti obeležena kao takva ili moraju biti u obliku i pakovanju različitom od oblika i pakovanja namenjenih prometu.

4. Davanje poklona manje vrednosti, ako se daje povremeno različitim licima;

Poklonom manje vradnosti[7], smatra se dobro pojedinačne tržišne vrednosti manje od 2.000 dinara, bez PDV, koje obveznik daje povremeno različitim licima (poslovnim partnerima, predstanicima poslovnih partnera i dr.), a da za to ne postoji pravna obaveza.

Povremenim davanjem poklona, smatra se davanje najviše jednog poklona istom licu u poreskom periodu. Ukupna vrednost poklona manje vrednosti ne može biti veća od 0,25% ukupnog prometa obveznika u tom periodu.

Davanja poklona u novcu, sama po sebi nisu predmet oporezivanja PDV.

Davanje novca kao donacija humanitarnoj organizaciji ili drugom licu za humanitarne svrhe nije predmet oporezivanja PDV.

2.4.3 Uvoz dobara

Predmet oporezivanja PDV Zakona[8], je i uvoz dobara u Republiku.

Pod uvozom, smatra se svaki unos dobara u carinsko područje Republike.

Jedno od osnovnih načela usvojenog modela (tzv. „E3 modela“) jeste princip destinacije ili odredišta, prema kojem se oporezivanje prometa dobara i usluga vrši prema mestu potrošnje. Na ovaj način obezbeđuje se neutralnost u spoljno – trgovinskim transakcijama.

Shodno ovom principu svi proizvodi koji se uvoze, odnosno unose na carinsko područje Republike, osim onih za koje je članom 26. Zakona propisano poresko oslobođenje, podležu plaćanju PDV.

Poreski obveznici imaju pravo na odbitak predhodnog poreza, koji im je pri uvozu obračunat od strane nadležnog carinskog organa i koji su pri uvozu platili PDV, u poreskom periodu u kome su platili PDV.

Lica koja nisu obveznici PDV (uključujući i fizička lica) koja uvoze dobra, odnosno unose dobra u carinsko područje Republike, dužna su da plate PDV koji im je pri uvozu dobra obračunao nadležni carinski oragan, sobzirom da su Zakonom poreski dužnici.

[7] Član 8. Pravilnika o utvrđivanju šta se smatra umanjenjem poslovne imovine
[8] Odredba člana 3. stav 1. tačka 2. Zakona o PDV

2.4.4 Poreski tretman prometa koji se vrši posle 1. oktobra a po osnovu kojeg je izdat avansni račun koji se ujedno smatra konačnim

Obveznik PDV koji po osnovu primljene naknade u celokupnom iznosu za određena dobra i usluge preda bonove, kartice i sl., a kojima se plaća vrednost isporučenih dobra i primljenih usluga u momentu prometa, nema obavezu izdavanja računa, ali ima obavezu izdavanja računa po osnovu avansnog plaćanja (tzv. avansni račun).

U ovom slučaju, avansni račun istovremeno se smatra konačnim računom, na osnovu kojeg obveznik PDV – primalac računa može da ostvari pravo na odbitak predhodnog poreza, uz ispunjenje opštih uslova propisanih odredbama člana 28. Zakona.

S obzirom na to da se račun izdje po osnovu plaćanja za budući promet dobara i usluga, račun ne treba da sadrži datum prometa.

U skladu sa navedenim zakonskim i podzakonskih odredbama, obveznik PDV koji od drugog obveznika PDV primi naknadu ili deo naknade (avans) pre izvršenog prometa dobara, odnosno usluga, dužan je da po tom osnovu obračuna PDV primenom stope PDV kojom se oporezuje promet tih dobara, odnosno usluga u momentu prijema avansa. Obveznik PDV koji primi avans za oporezivi promet dobara, odnosno usluga, dužan je da po tom osnovu izda račun, osim u slučaju kada u istom poreskom periodu u kojem je primio avans vrši i promet dobara, odnosno usluga za koji je taj avans primio. U konačnom računu koji obveznik PDV izdaje za izvršeni promet dobara, odnosno usluga, obveznik PDV obračunava PDV na ukupan iznos naknade (bez PDV) za izvršeni promet dobara, odnosno usluga primenom poreske stope PDV kojom se oporezuje predmetni promet dobara, odnosno usluga u momentu vršenja prometa. Ukupan iznos naknade (bez PDV) za izvršen promet dobara, odnosno usluga umanjuje se za iznos avansnih uplata (bez PDV), a iznos PDV koji je obračunat po osnovu izvršenog prometa dobara, odnosno usluga, umanjuje sa za iznos PDV koji je obračunat po osnovu primljenih avansnih uplata. Izuzetno, obveznik PDV koji po osnovu primljene naknade u celokupnom iznosu za budući promet određenih dobara i usluga u momentu prometa, nema obavezu izdavanja konačnog računa za izvršeni promet predmetnih dobara, odnosno usluga, već se, u ovom slučaju avansni račun ujedno smatra i konačnim.

Pitanje

Kupac nam je u septembru uplatio avansno 100% ugovorene naknade i PDV je obračunat po stopi od 18%. Dobra treba da isporučimo krajem oktobra, kada na promet treba da obračunamo PDV po stopi od 20%. S obzirom na to da ne želimo da razliku PDV prevalimo na kupca, kako treba da postupimo?

Obveznik koji je primio avans pre 1. oktobra 2012. godine za budući promet koji se oporezuje opštom stopom PDV, bio je dužan da obračuna PDV po stopi od 18% i izda avansni račun.

Primer

Ako je iznos avansne uplate bio 2.360.000 dinara, obveznik je izdao avansni račun, u kojem je, između ostalog, iskazao i sledeće elemente:

1. iznos avansne uplate 2.360.000
2. stopa PDV 18%
3. iznos PDV 360.000,00

	Račun		Opis	Iznos	
RB.	D	P		D	P
1.	241		Tekući račun	2.360.000	
		430	Primljeni avansi		2.360.000
2.	289		Ostala AVR	360.000	
		472	Obaveze za PDV po primljenim avansima po opštoj stopi		360.000

Sobzirom na to da obveznik vrši isporuku dobara posle 1. oktobra, dužan je da u konačnom računu PDV obračuna po novoj opštoj stopi PDV od 20%.

Ukoliko obveznik ne želi da poveća ukupnu naknadu (ne želi da zaduži kupca za razliku PDV), primeniće novu preračunatu poresku stopu od 16,666667% (ili1/6) na ukupan iznos avansa koji je primio.

1. iznos avansne uplate 2.360.000,00
2. stopa PDV (preračunata 16.666667%) 20%
3. iznos PDV (red.br. 1/6) 393.333,00
4. poreska osnovica (red.br. 1-3) 1.966.667,00

Dakle, u konačnom računu, u odnosu na avansni račun, menja se odnos poreske osnovice i iznosa PDV, ali ukupna (bruto) naknada ostaje nepromenjena.

RB.	Opis	Iznos
1.	Poreska osnovica	19.667.667,00
2.	PDV po stopi od 20%	393.333,00
3.	Ukupna naknada (red.br. 1+2)	2.360.000,00
4.	Ukupna avansna uplata, sa PDV	2.360.000,00
5.	PDV obračunat na avans	360.000,00
6.	Razlika PDV (rd.br. 2-5)	33.333,00
7.	Ukupan iznos za plaćanje (red.br. 3-4)	0,00

RB.	Račun D	Račun P	Opis	Iznos D	Iznos P
1.	202		Kupci u zemlji	2.360.000	
		602	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu		1.966.667
		289	Ostala AVR		360.000
		470	Obaveze za PDV po izdatim fakturama po opštoj stopi		33.333
2.	430		Primljeni avansi	2.360.000	
		202	Kupci u zemlji		2.360.000

Knjiženje kod kupca, polazeći od predpostavke da se radi o obvezniku PDV koji ima pravo na odbitak predhodnog poreza, izgleda:

RB.	Račun D	Račun P	Opis	Iznos D	Iznos P
1.	150		Dati avansi	2.360.000	
		241	Tekući račun		2.360.000
2.	272		PDV u datim avansima po opštoj stopi	360.000	
		499	Ostala PVR		360.000
3.	130		Obračun nabavke robe	1.966.667	
	499		Ostala PVR	360.000	
	270		PDV u primljenim fakturama po opštoj stopi	33.333	
		433	Dobavljači u zemlji		2.360.000
4.	433		Dobavljači u zemlji	2.360.000	
		150	Dati avansi		2.360.000

2.4.5 Obračun PDV na osnovu zakupa koji je plaćen za godinu dana unapred pre početka primene nove stope od 20%

Usluga zakupa ima karakter vremenski uslovljene (ograničene ili neograničene) usluge u sladu sa Zakonom o PDV, prema kojem se usluga smatra pruženom danom kada je prestao pravni odnos koji je osnov pružanja usluge[9].

Zakon o PDV u vezi sa određivanjem vremene prometa usluge zakupa propisuje sledeća pravila:

[9] Od 1. januara 2013. godine, važiće preformulisana odredba člana 15. stav 1. tačka 2) Zakona o PDV, prema kojoj se usluga smatra pruženom danom kada je prestao pravni osnov pružanja usluge.

♦ u slučaju pružanja usluge zakupa čije trajanje je duže od godinu dana, obavezno se izdaje periodičan račun, s tim što period za koji se izdaje taj račun ne može biti duži od godinu dana;

♦ ako se za pružanje usluge zakupa izdaju periodični računi, promet usluga smatra se izvršenim poslednjeg dana perioda za koji se izdaje račun.

U skladu sa navedenim, ako ugovorom o zakupu nije ugovoreno izdavanje npr. mesečnih ili kvartalnih računa, već je predviđeno izdavanje samo jednog računa, po isteku perioda od godinu dana, odnosno izdavanje periodičnih računa na godišnjem nivou, promet usluge smatra se izvršenim poslednjeg dana perioda za koji se izdaje račun. Dakle, u konačnom računu koji zakupodavac izdaje za vremenski period, npr. od 1. jula 2012. do 30. juna 2013. godine, kao datum prometa biće upisan 30. jun 2013. godine. To znači da će zakupodavac imati obavezu da u konačnom računu PDV obračuna primenom poreske stope od 20%, na ukupno ugovorenu naknadu (bez PDV).

Takođe, ugovorene strane aneksom ugovora mogu definisati drugačiji način izdavanja periodičnih računa. Dakle, zakupac i zakupodavac iz ovog primera mogu naknadno ugovoriti izdavanje periodičnih računa, npr. na kvartalnom nivou. U skladu sa tim, prvi (konačan) račun bio bi izdat za period od tri meseca (jul – septembar), pa bi datum prometa u tom računu bio 30. septembar 2012. godine, u kojem bi PDV bio obračunat po stopi od 18%. U ostalim periodičnim računima, PDV bi bio obračunat po stopi od 20%.

2.5 Poreski obveznik i poreski dužnik

2.5.1 Poreski obveznik

U skladu sa stavom 8. stav 1. Zakona, sva lica koja samostalno obavljaju promet dobara i usluga u cilju ostvarivanja prihoda, jesu poreski obveznici nezavisno od toga da li je promet oporeziv ili je za taj promet propisano poresko oslobađanje u skladu sa odredbama Zakona.

Zakon razlikuje poreskog obveznika i poreskog dužnika. Dakle, poreski obveznik je uvek i poreski dužnik, ali poreski dužnik ne mora da bude i poreski obveznik.

Znači, obveznik PDV je: proizvođač, trgovac na veliko, trgovac na malo, pružalac usluge, odnosno lica koja obavljaju delatnost iz oblasti proizvodnje, trgovine, uslužnih delatnosti, poljoprivrede i šumarstva, rudarstva i drugih privrednih delatnosti kao i preduzetnici – samostalne trgovinske radnje, ugostiteljske radnje, proizvodno i uslužno zanatstvo, samostalne profesionalne delatnosti advokati, prevodioci, konsultanti, udruženja građana, fizička lica i druga lica.

Primer

Automehaničar koji nema ragistrovanu radnju vrši popravku putničkih i teretnih vozila u svojoj garaži uz odgovarajuću naknadu. U predhodnih šest meseci ostvario je promet veći od 2.000.000 dinara.

U ovom primeru, automehaničar iako nema ragistrovanu delatnost postaje obveznik PDV, s obzirom da je ostvario promet veći od 2.000.000 dinara, po Zakonu.

2.5.2 Bitna obeležja obveznika PDV

Bitna obeležje obveznika PDV koja moraju postojati kumulativno da bi se neko lice smatralo obveznikom PDV su:

1. samostalnost u obavljanju prometa dobara i usluga;
2. da promet dobara i usluga vrši u okviru obavljanja delatnosti;
3. da delatnost predstavlja trajnu aktivnost;
4. da postoji cilj ostvarivanja prihoda.

To znači da su bitna obeležja obveznika PDV, da se promet dobara i usluga vrši samostalno, u okviru obavljanja delatnosti i da se delatnost obavlja trajno, radi ostvarivanja prihoda.

Prema odredbama člana Zakona, pored navedena četiri uslova za određivanje obveznika PDV, treba biti ispunjen i peti uslov, a to je da je lice u predhodnih 12. meseci ostvarilo ukupan promet veći od 2.000.000 dinara[10]. Ispunjenje ovog petog uslova nije obavezno za malog poreskog obveznika, kojim je propisano da se “mali obveznik”, koji je u predhodnih 12. meseci ostvario ili procenjuje da će u naredni 12. meseci ostvariti ukupan promet veći od 1.000.000 dinara, a manji od 2.000.000 dinara, a u koji ne ulazi promet opreme i objekata za vršenje delatnosti, može se opredeliti za obavezu plaćanja PDV, podnošenjem evidencione prijave za PDV nadležnom poreskom organu[11]. U tom slučaju obaveza plaćanja PDV traje najmanje dve kalendarske godine. Po isteku navedenog roka, obveznik PDV može da podnese zahtev za prestanak plaćanja PDV nadležnom poreskom organu, a nadležni poreski organ sprovešće postupak provere i izdati potvrdu o brisanju iz evidencije.

Izmenama i dopunama Zakona, propisano je da je poreski obveznik lice čiji je ukupan promet dobara i usluga, osim prometa opreme i objekata za vršenje delatnosti, u predhodnih 12. meseci veći od 2.000.000 dinara. Poreski obveznik može biti i lice koje pri otpočinjanju ili u toku obavljanja delatnosti proceni da će u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet veći od 1.000.000 dinara.

[10] Član 38. stav 1. Zakona o PDV
[11] Član 33. Zakona o PDV

2.5.3 Samostalnost obavljanja delatnosti

Samostalno obavljanje delatnosti prometa dobara i usluga ili pružanje usluga, podrazumeva obavljanje delatnosti za sopstveni račun, o svom trošku i na sopstvenu odgovornost. Da li se radi o samostalnosti ili nesamostalnosti, određuje se na osnovu odnosa prema nalogodavcu, a ne prema nazivu ugovora. Pri tom nije od uticaja da li je ta delatnost registrovana.

Nesamostalnim radom smatra se rad koji obavljaju zaposleni kod svog prodavca u random odnosu. Samostalnim radom u smislu Zakona, smatra se rad, na primer, slobodnih umetnika, slobodnih reportera, bez obzira da li je ta delatnost registrovana ili nije.

Primer

Akademski slikar, može biti obveznik PDV kada svoja dela likovne umetnosti prodaje radi sticanja prihoda.

Primer

Slobodni reporter koji po osnovu ugovora zaključenih sa novinarskim kućama pišu reportaže.

Fizičko lice je obveznik PDV ako delatnost ili deo delatnosti obavlja samostalno.

Primer

Fizičko lice koje je u radnom odnosu kod poslodavca može u slobodno vreme samostalno obavljati delatnost u cilju sticanja prihoda. Samostalna aktivnost tog fizičkog lica podleže PDV (ako ukupan promet po tom osnovu prelazi 2.000.000 dinara godišnje). Smatra se da obveznik obavlja delatnost i kada istu vrši u okviru poslovne jedinice.

2.5.4 Obavljanje delatnosti

U poslovnu delatnost ulaze osnovne i sporedne delatnosti jednog istog poreskog obveznika[12]. Pojedinačni organizacioni delovi jednog obveznika (poslovni jedinice, magacini, skladišta, prodavnice i dr.) su delovi jednog poreskog obveznika, što znači da isporuke dobara i pružanja usluga između tih delova obveznika PDV ne podležu PDV.

[12] Član 8. stav 2. Zakona o PDV

Obveznik PDV ne obavlja samo poslove koji čine predmet osnovne delatnosti, već i pomoćne i sporedne poslove. U pomoćne i sporedne delatnosti ubraja se sve ono što se obavlja uz osnovnu delatnost, pri čemu nije bitna trajnost obavljanja pomoćnih i sporednih poslova. Prodaja predmeta imovine, takođe se smatra poslovnom delatnošću, ako su ti predmeti bili deo imovine obveznika PDV za obavljanje delatnosti.

Za obavljanje svih delatnosti jednog obveznika PDV, podnosi se samo jedna poreska prijava za svaki poreski period.

Primer

Trgovac automobila, obveznik PDV, jednokratno iznajmljuje putničko vozilo jednom preduzetniku.

U ovom primeru, trgovina automobilima je osnovna delatnost obveznika PDV, a iznajmljivanje vozila uz nadoknadu predstavlja njegovu pomoćnu delatnost. Trgovac automobila, podnosi jednu poresku prijavu za sve delatnosti i za sve isporuke dobara i pružanje usluga u jednom poreskom periodu.

2.5.5 Trajnost obavljanja delatnosti

Za ocenu kriterijuma trajnosti obavljanja delatnosti uzimaju se sve okolnosti pod kojima se delatnost vrši i mogu biti:

- intezitet obavljanja delatnosti (višegodišnja delatnost sa namerom ponavljanja više ostvarenih prometa);
- nastupanje prema trećim licima (posedovanje poslovnog prostora, trgovačka delatnost i dr.).

za ocenu kriterijuma trajnosti obavljanja delatnosti uzimaju se sve okolnosti pod kojima se vrši delatnost i to:

- planska aktivnost usmerena ka ponavljanju;
- intezitet delovanja;
- dugoračno trpljenje mešanja u vlastiti pravni delokrug;
- učestvovnje u tržištu u svojstvu proizvođača, trgovca ili pružaoca usluga;
- korišćenje poslovnih prostorija;
- spoljni nastup.

Trajnost podrazumeva delatnost koja se ponavlja i obavlja kontinuirano sa ciljem ostvarivanja prihoda, ali istovremeno ne mora da prati i ostvarivanje dobiti.

To znači da obveznik PDV može biti i pravno i fizičko lice koje vrši oporezivanje isporuke dobara i usluga, a koji istovremeno ostvaruje gubitak u poslovanju. Ocena

da li je reč o trajnoj delatnosti može se utvrditi odmah kod prve isporuke, ako se vidi namera ponavljanja delatnosti radi sticanja prihoda. Određivanje trajnosti obavljanja delatnosti vrši se u zavisnosti od vrste i intezivnosti obavljanja delatnosti (npr. da li je rač o višegodišnjem obavljanju delatnosti, više ostvarenih prometa, dugoročnom trpljenje, kao i učešću na određenom tržištu).

Primer

Jedan vajar, kao samostalni umetnik, uređuje svoj atelje i pokušava da nađe kupce. Realizuje samo jedan posao.

U konkretnom primeru vajar je obveznik PDV, u smislu Zakona o PDV, jer je otpočeo poslovnu delatnost sa ciljem da trajno ostvaruje prihode. Vrši pripremu za obavljanje poslovne delatosti pribavljanjem i uređivanjem ateljea u kome će obavljati profesionalnu delatnost. Situacija je da je vajar izvršio samo jedan posao ne isključuje postojanje uslova samostalnosti i trajnosti za obavljanje delatnosti, jer postoji namera vajara da se obavljanje delatnosti ponavlja.

2.6 Ostvarivanje prihoda

Da bi jedno lica koje samostalno obavlja promet dobara i usluga u okviru obavljanja delatnosti imalo tretman obveznika PDV, nužno je da obavljanje delatnosti ima za cilj ostvarivanje prihoda.

Cilj ostvarivanja prihoda postoji i kod fizički lica koja ostvaruju:

1. prihod od samostalnih delatnosti,
2. prihod od poljoprivrede,
3. prihod od drugih samostalni deletnosti, npr. delatnost trgovinskih putnika, povremenih autora, agenata i drugih.

2.6.1 Republika i njeni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave kao obveznici PDV

Republika i njeni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i pravna lica osnovana zakonom u cilju obavljanja poslova državne uprave, nisu obveznici PDV u smislu odredbe 9. stav 1. ovog Zakona, ako obavljaju promet dobara i usluga iz delokruga, odnosno u cilju obavljanja poslova državne uprave, osim ako obavljaju promet dobara i usluga izvan delokruga organa, odnosno van obavljanja poslova državne uprave, a koji su oporezivi u skladu sa ovim Zakonom.

Ovaj izuzetak se odnosi pre svega na takve isporuke dobara i usluga koje se ne razlikuju od isporuke dobara i usluga kada ih vrše druga lica obveznici PDV.

Primer

Ako lokalna samouprava poseduje u svom vlasništvu restoran i isti izdaje u zakup preduzetniku za obavljanje samostalne delatnosti uz nadoknadu, takav promet podleže oporezivanju, odnosno opština u računu, koji izdaje, dužna je da obračuna i plati PDV na iznos zakupnine u prvom poreskom periodu.

Možemo zaključiti da se Republika i njeni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i pravna lica osnovana zakonom u cilju obavljanja poslovanja državne uprave ne razlikuju od ostalih poreskih obveznika, ukoliko ispunjavaju sve one uslove koji dovode do nastanka poreske obaveze (samostalnost, trajnost i cilj ostvarivanja prihoda u obavljanju prometa dobara i usluga, kao i promet veći od 2.000.000 dinara).

Dakle, Republika i njeni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave kao i pravna lica osnovana zakonom u cilju obavljanja poslova državne uprave, ukoliko su u predhodnih 12. meseci ostvarili ukupan promet veći od 2.000.000 dinara, a isti nije iz delokruga organa državne uprave, imaju obavezu da podnesu evidencionu prijavu. Po podnošenju evidencione prijave imaju ista prava i obaveze kao i ostali obveznici PDV.

2.7 Poreski dužnik

Poreski dužnik u smislu odredbe člana 10. Zakona, je lice koje je dužno da plati obračunati PDV, i to su sledeća lica:

1. obveznik – poreski obveznik koji samostalno obavlja promet dobara i usluga ili uvozi dobra u okviru obavljanja delatnosti, Republika i njeni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i pravna lica osnovana zakonom u cilju obavljanja poslova državne uprave, ako obavljaju promet dobara i usluga izvan delokruga organa, odnosno van obavljanja poslova državne uprave, istovremeno su poreski dužnici;
2. poreski punomoćnik koga odredi strano lice koje u Republici nema središte ni stalnu poslovnu jedinicu, a koje obavlja promet dobara i usluga u Republici;

poreski dužnik je i poreski punomoćnik koga odredi strano lice koje u Republici nema središte ni stalnu poslovnu jedinicu, a koje obavlja promet dobara i usluga u Republici. To praktično znači, da kada strano lice vrši promet dobara i usluga u Republici, a taj promet je oporeziv u skladu sa Zakonom, i pri tom nema središte ni

stalnu poslovnu jedinicu, dužno je da odredi domaće lice kao poreskog punomoćnika.

Odredbom člana 14. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02…61/05, u daljem tekstu:ZPPA) propisano je da je poreski obveznik – nerezident Republike koji nema stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji Republike, odnosno koji ostvaruje prihode ili stiče imovinu na teritoriji Republike, van poslovanja svoje stalne poslovne jedinice, dužan je da u roku od deset dana od početka ostvarivanja prihoda, odnosno sticanja imovine podložne oporezivanju na teritoriji Republike, obavesti Centralu Poreske uprave o licu koje je njegov punomoćnik.

Primer

Na sajmu automobila u Beogradu, strani proizvođač motornih vozila je izložio svoje modele. Za kupovinu tih automobila postoji interesovanje među državnim kupcima – posetiocima sajma. Strani proizvođač odlučuje da izvrši prodaju priloženih vozila i određuje punomoćnika, preduzeće "X" iz Beograda, i ovlašćuje ga da izvrši prodaju.

U ovom slučaju, poreski dužnik je poreski punomoćnik – preduzeće "X" iz Beograda, shodno odredbi člana 10. Zakona.

Ako je punomoćnik domaće lice koje ima status obveznika PDV, u tom slučaju je dužno da umesto stranog lica izvršava sve poreske obaveze odnosno obračunava i plaća PDV, plaća poreske prijave, vodi evidencije i drugo. Izuzetno, punomoćnik nije dužan da izdaje račune o izvršenom prometu dobara i usluga koje je izvršilo strano lice – nerezident u Republici. Poreski punomoćnik u poreskoj prijavi za isti poreski period prikazuje iznos obračunatog PDV, kao i iznos predhodnog PDV.

3. Primalac dobara i usluga, ako strano lice koje u Republici nema središte ni stalnu poslovnu jedinicu, a za koje obavlja promet dobara i usluga u Republici ne odredi poreskog punomoćnika;

Poreski dužnik je primalac dobara i usluga, ako strano lice ne odredi poreskog punomoćnika, za promet dobara i usluga koji je obavljen na teritoriji Rsepublike. Lice koje prima dobra i usluge, a istovremeno je i obveznik PDV, dužno je da izvršava sve obaveze koje su propisane za poreskog obveznika, počev od obaveze obračunavanja i plaćanja PDV, do vođenje evidancije i podnošenja poreske prijave, shodno odredbi člana 50. stav 3. Zakona, osim obaveze izdavanja računa za promet koji je izvršilo strano lice nerezident u Republici.

4. Lice koje u računu ili drugom dokumentu koji služi kao račun iskaže PDV, a u skladu s Zakonom nije dužan da obračuna i plaća PDV;

Poreski dužnik je i lice koje u računu ili drugom dokumentu koji služi kao račun iskaže PDV, a u skladu sa Zakonom, nije dužan da obračunava i plaća PDV.

Ukoliko mali obveznik koji nema svojstvo obveznika PDV, izda račun sa iskazanim PDV, dužan je da isti i plati.

Primer

Proizvođač obuće “S” iz Novog Pazara prodaje 100 pari cipela veletrgovini “M” iz Beograda, po ceni od 1000 dinara za jedan par. Veletrgovina kao obveznik PDV, traži od proizvođača račun sa iskazanim PDV, radi odbitka predhodnog poreza. Proizvođač obuće izdaje račun u iznosu od 118.000 dinara, od čega je vrednost robe 100.000 dinara i PDV 18.000 dinara. Istovremeno, proizvođač obuće nije obveznik PDV.

U ovom slučaju, prizvođač obuće iako nije u sistemu PDV, sa izdavanjem računa sa iskazanim PDV postaje poreski dužnik, shodno odredbi Zakona.

Proizvođač obuće je dužan da iskazani PDV u računu plati i za taj iznos nema pravo povraćaja predhodnog poreza. Veletrgovina nema pravo odbitka predhodnog poreza u iskazanom računu zato što isti nije idat od obveznika PDV.

5. lice koje uvozi dobro;

poreski dužnik je svako lie koje uvozi dobro. Ovo lice je dužno da plati PDV obračunat po propisima carinskog organa.

Primer

Petar Petrović iz Aranđelovca je kupio polovno motorno vozilo u Nemačkoj u vrednosti 10.600 evra, o čemu poseduje račun trgovca polovnim vozilima. Prilikom prelaska na graničnom prelazu Horgoš, carinski organ naplaćuje u skladu sa carinskim propisima carinu, carinske troškove i PDV.

U ovom primeru, lice koje uvozi dobro je poreski dužnik, u skladu sa Zakonom. PDV obračunat od strane carinskog organa je obaveza koju mora izmiriti uvoznik vozila.

6. Lice koje,pre isteka roka od pet godina od dana sticanja prava raspolaganja na novoizgrađenom građevinskom objektu ili ekonomski deljivoj celini u okviru tog objekta pribavljenog za stambene potrebe ili vlasničkog udela na stambenom objektu, po posebnoj stopi PDV, promeni namenu stambenog odbjekta.

Propisivanje ove odredbe uslovljeno je dopunama člana 23. Zakona, kojima je uređeno pitanje poreske stope. Od 26. jula 2005. godine, članom 23. Zakona, je propisano da se prvi prenos prava raspolaganja na stambenim objektima, kao i vlasničkim udelima na tim objektima, oporezuje po posebnoj stopi od 8%. Prvi prenos prava raspolaganja na novoizgrađenom građevinskom objektu koji ne služi za stambene potrebe i dalje se oporezuje po opštoj stopi od 18%. Ali, ukoliko sticalac prava raspolaganja ili vlasničkog udela na stambenom objektu, promeni namenu tog objekta pre isteka roka od pet godina, postaje poreski dužnik i dužan je da plati razliku PDV između opšte i posebne stope.

Prvi prenos prava raspolaganja na novoizgrađenom građevinskom objektu ili ekonomski deljivoj celini i vlasničkom udelu, uvek vrši investitor. Prema Zakonu o planiranju i izgradnji investitor je lice na koje glasi odobrenje za izgadnju (građevinska dozvola).

Lice koje nije obveznik PDV, sticalac prava raspolaganja ili vlasničkog udela u stambenom objektu i koji pre isteka roka od pet godina od dana sticanja tog prava, promeni namenu stambenog objekta, dužno je da u roku od 15. dana od dana promene namene, pismeno obavesti nadležni poreski organ o promeni namene stambenog objekta. Nadležni organ utvrđuje razliku PDV, kao i da se radi o licu koje je u sistemu PDV i izdaje rešenje. Lice koje je promenilo namenu stambenog objekta plaća razliku PDV u roku od 15. dana od dana prijema rešenja na propisani račun.

2.8 Mesto i vreme prometa dobara i usluga i nastanak poreske obaveze

Određivanje mesta prometa dobara i usluga u sistemu PDV ima poseban značaj, jer se na taj način utvrđuje da li neka isporuka podleže oporezivanju ili ne.

Da bi promet dobra ili usluge bio oporezivan, on mora biti obavljen na teritoriji Republike.

2.8.1 Mesto prometa dobara

Mesto prometa dobara u sistemu PDV određuje se prema mestu isporuke dobara, pri čemu se teritorija Republike smatra jednim mestom isporuke.

Ako se dobro šalje ili prevozi do primaoca, ili trećeg lica po nalogu primaoca tada je mesto prometa dobra, mesto u kome se dobro nalazi u trenutku slanja ili otpočinjanja prevoza.[13]

U ovom slučaju, pošiljalac ili prevozilac dobra mora biti isporučilac, primalac ili treće lice po nalogu primaoca.

Promet dobra slanjem ili prevozom predpostavlja da je primalac poznat u momentu početka fizičkog pomeranja (transporta) dobra.

Primer

Trgovac nameštajem iz Vranja prodaje nameštaj primaocu u Moski. Mesto prometa dobra je Vranje pošto odatle počinje pomeranje dobra, dakle ovaj promet oporeziv je

[13] Barać S., Stakić B.(2008), *Međunarodne finansije*, Univerzitet Singidunum, Beograd, str. 98

po Zakonu, pa je obveznik PDV, trgovac na malo nameštajem iz Vranja, a budući da je izvršen prevoz, promet je oslobođen plaćanja PDV sa pravom na odbitak predhodnog prevoza.

Ukoliko primalac u trenutku početka slanja ili prevoza dobra nije poznat određivanje mesta prometa dobra zavisi od mesta u kome se dobro nalazi u trenutku isporuke poznatom primaocu.

Primer

Trgovac nameštajem iz Vranja prevozi nameštaj sopstvenim vozilom na sajam u Moskvu i nakon zatvaranja sajma, nameštaj prodaje primaocu. Mesto dobra je Moskva, pošto na početku pomeranja dobra primalac nije bio poznat.

Ako se dobro ugrađuje ili montira od strane isporučioca, tada je mesto prometa dobra mesto ugradnje, odnosno montaže istog.

Isto važi kada dobro ugrađuje ili montira treće lice po nalogu isporučioca, tj. mesto prometa dobra je mesto ugradnje, odnosno montaže.

2.8.2 Mesto prometa usluga

Osnovno načelo kod određivaja mesta prometa usluga je mesto u kojem pružalac usluga obavlja svoju delatnost.

Budući da se pod pojmom “obavljanje delatnosti” smatra svako trajno obavljanje delatnosti sa ciljem ostvarivanja prihoda, to mesto prometa usluga može biti:

- Sedište pravnog lica ili preduzetnika,
- Prebivališta ili stalno boravište poljoprivrednika i fizičkih lica,
- Sedište poslovne jedinice, ako se predmet usluga vrši preko poslovne jedinice.

Pored ovog opšteg pravila za određivanje mesta prometa usluga, Zakon propisuje izuzetke kada se mesto prometa usluga određuje na drugi način.

2.8.2.1 Usuge vezane za nepokretnost

Mesto prometa usluga vezanih za nepokretnost, određuje se prema mestu u kome se nalaze nepokretnost, i to:

- Usluge koje se obavljaju pomoću nepokretnosti (npr. iznajmljivanje soba od strane hotela i sl.; održavanje zelenih površina i sl.);
- Usluge koje se obavljaju u vezi sa nepokretnostima (proektovanje, geodetski radovi, nadzor i sl.) i
- Usluge koje se obavljaju u vezi sa kupovinom i prodajom nepokretnosti (usluge advokata ili posrednika pri kpovini nepokretnosti i sl.).

Primer

Američka kompanija izradila je projekat za izgradnju hotela u Beogradu, za potrebe preduzeća sa središtem u Nišu.

Usluge izrade projekata oporezive su po Zakonu, jer se radi o pruženoj usluzi u vezi sa nepokretnosti, koja se nalazi na teritoriji Republike.

2.8.2.2 Usluge prevoza

Mesto prometa usluge prevoza lica i dobara, određuje se prema mestu u kome se prevoz obavlja. Ako se prevoz obavlja isključivo unutar Republike, celokupna vrednost usluge prevoza podleže plaćanju PDV.

Primer

Strani prevoznik vrši prevoz putnika od Soluna do Beograd. Usluga prevoza podleže plaćanju PDV po Zakonu, za deonicu puta, od graničnog prelaza do Beograda i isti se obračunava na graničnom prelazu.

2.8.2.3 Sporedne usluge u oblasti transporta

Pod ovim uslugama podrazumevaju se usluge pretovara, istovara, utovara i slično.

Određivanje mesta prometa ovih usluga vrši se prema mestu gde je usluga stvarno pružena.

Primer

Preduzetnik iz Leskovca angažovao je prevoznika sa središtem u Minhenu da izvrši transport dobara od Minhena do Beograda. U Beogradu preduzetnik je angažovao omladinsku zadrugu da izvrši istovar i pretovar dobra. Mesto prometa usluge istovara i pretovara je Beograd.

2.8.2.4 Usluge koje se vrše na pokretnim stvarima

Pod ovim uslugama smatraju se usluge procene pokretnih stvari, popravke, dorade, održavanje i slično.

Određivanje mesta prometa ovih usluga vrši se prema mestu gde je usluga stvarno pružena.

Primer

Lice sa središtem u Parizu za potrebe preduzetnika iz Beograda izvršilo je procenu vrednosti i rearaciju stilskog nameštaja koji se nalazi u preduzetnikovoj antikvarnici. Mesto izvršenja usluge je u Beogradu.

2.8.3 Mesto uvoza dobra

Mesto uvoza dobara je mesto u kojem je uvezeno dobro uneto u carinsko područje Republike.

Carinsko područje je područje unutar državnih granica Republike i obuhvata: teritoriju, teritorijalne vode i vazdušni prostor iznad Republike.

2.8.4 Vreme prometa dobra

Značaj određivanja vremena prometa dobra i usluga u sistemu PDV je u tome što od toga zavisi kada nastaje poreska obaveza.

Promet dobra nastaje:

1. Danom kada se dobro šalje, odnosno danom kada počinje prevoz dobra primaocu ili trećem licu po nalogu primaoca, a dobro šalje ili prevozi isporučilac, primalac ili treće lice po nalogu isporučioca, odnosno primaoca;

Primer

Trgovac nameštajem iz Vranja prodaje nameštaj u Beogradu i prevozi ga sopstvenim transportnim sredstvom. Danom početka prevoza nameštaja nastaje promet dobara, pa je na taj dan za poreskog obveznika nastala poreska obaveza. Ako isti trgovac nameštaja šalje preko prevoznika na primer železnicom, dan nastanka prometa

dobra je dan kada je dobro predato prevozniku radi transporta, bez obzira kada će transport započeti.

2. Danom kada se preuzme dobro od strane primaoca, u slučaju kada se dobro ugrađuje ili montira, a ugradnju ili montažu vrši isporučilac ili treće lice po nalogu isporučioca;

Primer

Proizvođač nameštaja prodaje radne stolove za potrebe opremanja poslovnog prostora primaoca. Radne stolove proizvođač svojim prevoznim sredstvom prevozi i montira ih u poslovnom prostoru primaoca. Vreme nastanka prometa je dan kada je primalac preuzeo stolove nakon njihove montaže.

3. Danom prenosa prava raspolaganja na dobrima primaocu, u slučajevima kada se dobro ne otprema, odnosno ne prevozi do primaoca (prodavnica, pijaca i sl.);
4. Danom očitavanja stanja primljene (utrošene) vode, električne energije, gasa i toplotne energije koje vrši isporučilac u cilju obračuna potrošnje;
5. Danom uvoza dobra pri čemu se danom uvoza smatra dan kada je dobro uneto u carinsko područje Republike.

2.8.5 Vreme prometa usluge

Opšte je pravilo da se vreme prometa usluge određuje u odnosu na vreme kada je usuga pružena.

U odnosu na ovo pravilo, razlikuju se dve situacije:

- Usluga se smatra pruženom kada je završeno pojedinačno pružanje usluga,
- Usluga se smatra pruženom kada je prestao pravni odnos koji je osnov pružanja usluge kod usluge koje se pružaju u određenim vremenskim periodima koji mogu biti ograničeni i neograničeni.

2.9 Nastanak poreske obaveze

Odredbom 16. Zakona propisano je da poreska obaveza nastaje danom kada se najranije izvrši jedna od sledećih radnji:

1. Promet dobara i usluga;

2. Naplata ako je naknada ili deo naknade naplaćen pre prometa dobara i usluga;
3. Nastanak obaveze plaćanja carinskog duga, kao uvoza dobara, a ako te obaveze nema, danom u kojem bi nastala obaveza plaćanja tog duga.

Opšte je pravilo da poreska obaveza nastaje kada je izvršen promet dobara odnosno usluga[14]. U ovom slučaj, plaćanje, odlaganje plaćanja ili kreditiranje, nema uticaj na nastanak poreske obaveze.

Međutim, kada se naplata naknade ili dela naknade za dobro odnosno uslugu izvrši pre izvršenog prometa, poreska obaveza nastaje danom naplate, iako isporuka dobra nije izvršena, odnosno usluga nije pružena.

Ovo je naročito slučaj kod avansnog plaćanja, kada poreska obaveza nastaje u momentu plaćanja avansa.

Po isporuci dobra, odnosno po pružanju usluge, isporučilac odnosno izvršilac u konačnom obračunu odbija avansna plaćanja u kome je sadržan PDV.

Danom naplate smatra se prijem doznačenih sredstava na račun obveznika PDV.

Kod uvoza, poreska obaveza nastaje danom nastanka obaveze plaćanja carinskog duga.

Ako po carinskim propisima uvoz dobara ne podleže plaćanju carine, a uvoz tih dobara nije oslobođen plaćanja PDV, poreska obaveza nastaje danom kada bi nastala obaveza plaćanja carinskog duga da ista postoji.

2.9.1 Nastanak poreske obaveze u slučaju promene poreske stope

Shodno izmenjenom članu 23. Zakona promet jednog broja dobara oporezuje se po stopi od 8%, i to od 26.07.2005. godine kada je poreska stopa smanjena sa 18% na 8%. Vrema nastanka poreske obaveze određuje se u skladu sa odredbama člana 16. Zakona. Račun se, dakle, izdaje kupcu sa iskazanim PDV po stopi propisanoj zakonom koja važi u vremenu nastanka poreske obaveze.

U slučaju kada je plaćen avans u vreme važenja poreske stope od 18%, a posle uplate istih je promenjena poreska stopa, obveznik PDV dužan je da:

- Za primljeni avans sredstava obračuna PDV po poreskoj stopi koja se primenjivala u momentu naplate avansa – 18%;

[14] Knežević G.(2008), *Računovodstvo*, Univerzitet Singidunum, Beograd, str. 77

- U konačnom računu obračuna PDV na ukupan iznos naknade za izvršeni promet dobara primenom poreske stope kojom se oporezuje promet dobara u momentu izvršenja prometa – 8%;
- Umanji ukupan iznos naknade za iznos avansnih uplata i iznos PDV za iznos PDV koji je obračunat po osnovu primljenih avansnih sredstava.

Primer

Obveznik PDV je kupcu – poljoprivrednom kombinatu isporučilo kompletnu krmnu smešu dana 24.07.2005. godine. Na računu obeznika PDV iskazuje PDV po stopi od 18%, jer je promet (isporuka) izvršena u periodu pre stupanjana snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o PDV.

2.10 Poreska osnovica

2.10.1 Naknada kao poreska osnovica kod prometa dobara i usluga

Odredbom člana 17. Zakona, poreska osnovica kod prometa dobara i usluga, u najširem smislu, je definisana kao iznos naknade (u novcu, stvarima ili uslugama) koju obveznik primi ili treba da primi za isporučena dobra ili pružene usluge, uključujući i subvencije koje su neposredno povezane sa cenom tih dobara ili usluga, u koju nije uključen PDV.

Osnovica poreza kod prometa dobara i usluga je neto naknada, u koju nije uključen PDV[15]. Kada je poznat iznos bruto naknade (naknade u koju je uključen PDV) neto naknada, kao poreska osnovica, izračunava se na sledeći način:

$$\text{neto naknada} = \frac{\text{bruto naknada}}{100 + \text{propisana stopa}} \times 100$$

Primer:

Ako bruto naknada iznosi 1.000 dinara, za propisanu poresku stopu od 18%, neto naknada bi iznosila:

[15] Barać S., Hadžić M., Stakić B., Ivaniš M.(2005), *Organizacija bankarstva*, Univerzitet Singidunum, Beograd, str. 67

1.000

Neto naknada=---------- X 100 = 847,46 dinara

100+18

Preračun bruto na neto naknadu može se izvršiti i deljenjem bruto naknade deliocem 1,18 (za poresku stopu 18%), odnosno 1,08 (za poresku stopu 8%).

Osnovica za obračun poreza ne sadrži:

- popuste i druga umanjenja cena (rabat, super rabat, količinski rabat, bonifikacije i druge popuste), koji se primaocu dobra ili usluga odobravaju u momentu vršenja prometa dobara ili usluga.

To znači da ukoliko u momentu vršenja prometa dobara ili usluga (odnosno prodaje ili prijema dobara ili usluga), nije odobran rabat, naknadno odobren rabat ne može uticati na izmenu poreske osnovice[16].

Izmena poreske osnovice moguća je u slučaju davanja količinskog rabata i sl. i nakon izvršenog prometa dobara ili usluga pod uslovom da je poreski obveznik isti ugovorio u momentu vršenja prometa dobara ili usluga, prilikom isporuke dobara ili usluga, odnosno prilikom prve isporuke dobara ili usluga u slučaju isporuke u nizu.

Ukoliko obveznik PDV isplaćuje u ime i za račun drugog, a deo naknade zadržava za svoje potrebe na ime posredovanja između poverioca i dužnika, osnovica PDV je iznos naknade za usluge posredovanja.

Ukoliko naknada ili njen deo nije izražen u novcu, nego u dobitima ili uslugama, osnovicu za obračun poreza čini tržišna vrednost tih dobara ili usluga, na dan njihove isporuke, u koju nije uključen PDV.

2.10.2 Poreska osnovica kod uvoza dobara

Osnovica poreza pri uvozu dobara je, shodno odredbi člana 19. Zakona, vrednost uvezenog dobra, utvrđena prema carinskim propisima, uvećana za iznos carine i drugih uvoznih dažbina, akciza i ostalih javnih prihoda, izuzev PDV, kao i svih sporednih troškova koji su nastali u vezi sa uvozom dobra do prvog odredišta, ili prvog pretovara, u Republici Srbiji, ukoliko u prevoznom dokumentu nije navedeno prvo odredište.

[16] Član 21. Zakon o PDV

Prvo odredište ovog člana Zakona, smatra se mesto koje je naznačeno u otpremnici ili drugom prevoznom dokumentu, a ako nije naznačeno, mesto prvog pretovara dobara u Republici.

2.10.3 Poreska osnovica kod razmene i prometa sličnih razmeni

Ukoliko se promet vrši razmenom dobara ili usluga, osnovica poreza je neto tržišna vrednost, svakog proizvoda ili usluge koji su predmet razmene, odnosno obe isporuke podležu oporezivanju. Ako se prilikom razmene vrši i doplata u novcu, radi se o prometu sličnih razmeni, i u naknadu se uključuje pored primljenog dobra ili usluge i primljeni novčani iznos.

Primer

Najčešći primer prometu sličnih razmeni je zamena motornih vozila “staro za novo”, kada se za novo vozilo daje staro vozilo i doplata u novcu, pri čemu naknada za novo vozilo čini tržišna vrednost starog vozila uvećana za iznos davanja u novcu, a naknadu za staro vozilo čini iznos davanja za novo vozilo, po odbitku doplate u novcu i PDV za staro vozilo.

Trgovac vozilima prodaje građevinskom preduzimaču teretno vozilo za 2.000.000 dinara + 360.000 dinara PDV. Građevinski preduzimač daje svoje staro teretno vozilo tržišne vrednosti 300.000 dinara + 54.000 dinara PDV i vrši doplatu u iznosu od 2.006.000 dinara.

Naknada, poreska osnovica, na koju trgovac vozilima obračunava obavezu poreza je

2.000.000 dinara = (2.006.000 + 354.000) – 18 %.

Naknada poreske osnovice, na koju građevinski preduzimač obračunava obavezu poreza je

300.000 dinara = (2.360.000 – 2.006.000) – 18%.

2.10.4 Poreska osnovica kod likvidacije

U slučaju prodaje dobra prilikom likvidacije, odnosno aukcijske prodaje, poresku osnovicu čini krajnja cena dobra postignutog na likvidaciji bez PDV. Osnovica za obačun poreza ne umanjuje se za iznos aukcijske provizije, tj. predstavlja troškove prometa dobara i kao takva čini deo naknade za promet dobra.

2.11 Poreska stopa

Oderdbom člana 23. Zakona propisane su opšta i posebna stopa PDV za oporezivi promet dobara i usluga, odnosno uvoz dobara.

Opšta stopa PDV iznosi 18%, posebna stopa 8%.

Prenos prava raspolaganja na stambenim objektima, kao i vlasničkim udelima na tim objektima, od 26.07.2005. gidine oporezuje se po posebnoj stopi PDV.

Do 26.07.2005. godine opštom stopom PDV bio je oporeziv prvi prenos prava raspolaganja na novoizgrađenim građevinskim objektima ili ekonomski deljivim celinama u okviru tih objekata (oporeziv kao promet dobara), kao i prvi prenos vlasničkog udela na novoizgrađenim građevinskim objektima ili ekonomski deljivim celinama (oporeziv kao promet usluga).

Od 26.07.2005. godine oba navedena prenosa imaju tretman prometa dobara i oporezuju se primenom posebne stope PDV od 8%.

Ako sticalac prava raspolaganja ili vlasničkog udela na stambenom objektu, pre isteka roka od 5. godina od dana sticanja prava raspolaganja ili vlasničkog udela promeni namenu stambenog objekta dužan je da plati razliku PDV između opšte i posebne stope PDV.

Razlika PDV utvrđuje se kao razlika između iznosa PDV koji se dobija primenom opšte stope PDV na naknadu koju je obveznik PDV, prilikom prvog prenosa prava raspolaganja na stambenom objektu ili vlasničkom udelu, sticaocu obračunao PDV po posebnoj stopi PDV i obračunatog PDV po posebnoj stopi, uvećanog za iznos kamate.

Razlika PDV = (naknada X 18%) – (naknada X 8%)

Razlika PDV + kamata = Obaveza plaćanja PDV

Preimer

Lice “A” – obveznik PDV, kupilo je stambeni objekat 01.10.2005. godine za iznos od 4.500.000,00 dinara.

Prodavac stana – obveznik PDV pri prodaji ovog stana licu “A” obračunao je PDV po stopi od 8% u iznosu od 360.000,00 dinara.

Lice “A” oktobra 2006. godine je izdalo pomenuti stan licu “B”, za obavljanje poslovne delatnosti.

Obveznik PDV – lice “A” utvrđuje razliku PDV na sledeći način:

1. Vrednost objekta…….4.5000.000,00
2. PDV plaćen pri kupovini (4.500.000x0,8%)……..….360.000,00
3. PDV obračunat zbog promene namene (4.500.000x18%)..…810.000,00
4. Razlika PDV bez kamate (3-2)…….....450.000,00
5. Kamata…….67.500,00
6. Razlika PDV za plaćanje (4+5)…….…517.500,00

Obveznik PDV – lice "A" dužno je da u oktobru 2006.godine (u poreskom periodu u kome je izvršena promena namene stambenog objekta) u poreskoj prijavi PPPDV, u polje 103, unese razliku u iznosu od 517.500 dinara.

PDV se obračunava po stopi koja važi u momentu nastanka poreske obaveze, primenom propisane poreske stope na iznos neto naknade.

Na iznos bruto naknade (u kojoj je sadržan PDV) primenjuju se preračunate stope i to:

- za poresku stopu 18% preračunata stopa 15.254%;
- za poresku stopu 8% preračunata stopa je 7.407%

utvrđene po obrascu:

$$\text{preračunata poreska stopa} = \frac{\text{propisana stopa PDV}}{100 + \text{propisana stopa PDV}} \times 100$$

čijom primenom se direktno može obračunati iznos PDV sadržan u bruto naknadi.

2.12 Predhodni porez

2.12.1 Pojam

Predhodi porez, definisan odredbom člana 27. Zakona, kao iznos PDV obračunat u predhodnoj fazi prometa dobara i usluga, odnosno plaćen pri uvozu dobara, a koji poreski obveznik može da odbije od PDV koji duguje, je jedan od najbitnijih elemenata sistema PDV.

Umanjenje poreske obaveze za porez obračunat prilikom nabavke dobara i usluga ili plaćen prilikom uvoza dobara, omogućava obvezniku PDV da plati PDV samo na vrednost koju je dodao u toj fazi prometa.

Prema navedenoj odredbi Zakona predhodni porez je iznos PDV koji je:

- obračunat u predhodnoj fazi prometa dobara i usluga iskazan u računu izdatog od strane obveznika PDV;
- plaćen pri uvozu dobara i posebno iskazan u carinskoj dokumentaciji;
- koji je posebno iskazan u računu za avansno plaćanje, koje je izvršio kupac, obveznik PDV, dobavljaču – obvezniku PDV, za promet koji još nije izvršen a koji je moguće dobiti od PDV koji obveznik duguje.

2.12.2 Uslovi za odbitak predhodnog poreza

Obveznik PDV ostvaruje pravo na odbitak predhodnog poreza samo pod uslovom da nabavljena dobra u Republici ili iz uvoza, uključujući i nabavku opreme kao i objekta za izvršenje delatnosti i ekonomski deljivih Celina u okviru tih objekata, odnosno primljene usluge, koristi ili će ih koristiti za promet dobara i usluga, i to:

- koji je oporeziv PDV;
- za koji postoji oslobođenje od PDV sa pravom na odbitak, u skladu sa članom 24. Zakona;
- koji je izvršen u inostranstvu pod uslovom da je za takav promet, da je obavljen u Republici, postojalo pravo na odbitak predhodnog poreza.

Primer 1

Lice “A”, obveznik PDV (čija je obaveza podnošenje poreske prijave – kalendarski mesec), izvršilo je nabavku za obavljanje trgovinske delatnosti od lica “B”, obveznika PDV. Lice “A” je dobra primio 30. januara 2005. godine, a račun za isporučena dobra izdat je 1. februara 2005. godine, sa iskazanim PDV.

Lice “A” može odbiti predhodni porez iskazan u računu dobavljača, lica “B” u poreskom periodu za februar 2005. godine, odnosno obračunati PDV iskazaće kao predhodni poraz u poreskoj prijavi za februar 2005. godine, jer je izdat za račun za isporučena dobra 1. februara 2005. godine.

Primer 2

Lice “A” – obveznik PDV (čija je obaveza podnošenje poreske prijave – kalendarski mesec), izvršilo je nabavku dobara za obavljenje trgovinske delatnosti od lica “B” – obveznika PDV. Lice “A” je dobra primilo 30. januara 2005. godine, sa iskazanim PDV.

Ukoliko lice “A” zaprimi račun od momenta predaje poreske prijave, a najkasnije 10. februara, lice “A” može odbiti predhodni porez iskazan u računu dobavljača – lica “B” u poreskom periodu za januar 2005. godine, odnosno obračunati PDV iskazaće kao

predhodni porez u poreskoj prijavi za januar 2005. godinu. Ovo iz razloga što je račun za isporučena dobra izdat 31. januara 2005. godine, a zaprimljen od momenta predaje poreske prijave.

Primer 3

Lice “A” – obveznik PDV (čija je obaveza podnošenje poreske prijave – kalendarski mesec), izvršilo je nabavku dobara za obavljanje trgovinske delatnosti od lica “B” – obveznika PDV.

Lice “A” je dobra primio 30. januara 2005. godine, a račun za isporučena dobra izdat je 31. januara 2005. godine, sa iskazanim PDV.

Ukoliko lice “A” zaprimi račun posle roka predaje poreske prijave (posle 10. februara i kasnije) lice “A” može odbiti predhodni porez iskazan u računu dobavljača – lica “B” u poreskom periodu za februar 2005. godine, odnosno u poreskom periodu kada je zaprimio račun dobavljača – lica “B”.

Obveznik PDV ima pravo na odbitak predhodnog poreza samo ako je nabavku dobara ili usluga izvršio od lica koje je poreski obveznik u smislu Zakona.

S obzirom da pravo na odbitak predhodnog poreza zavisi od ispunjenosti Zakonom propisanih uslova, odnosno namene za koje se nabavljena dobra ili usluge koriste, obveznik PDV predhodni porez, može odbiti u celosti, delimično ili uopšte ne može odbiti od poreza koji duguje.

Obveznik PDV može odbiti u celokupni iznos predhodnog poreza samo u slučaju kada ispunjava sve Zakonom propisane uslove za odbitak predhodnog poraza (član 28. Zakona).

Obveznik PDV ostvaruje pravo na srazmerni odbitak predhodnog poreza, u slučaju kada nabavljena dobra istovremeno koristi za promet dobara i usluga za koje postoji pravo na odbitak predhodnog poreza, i za promet dobara i usluga bez prava na odbitak predhodnig poreza (član 30. Zakona).

Obveznik PDV nema pravo na odbitak predhodnog poreza kada je to izričito Zakonom propisano za određena dobra i usluge, u smislu odredbe člana 29. Zakona.

Pravo na odbitak predhodnog poreza, nemaju obveznici PDV, koji nabavljena dobra i usluge od drugog poreskog obveznika, koriste za promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV bez prava na odbitak predhodnog poreza (član 25. Zakona), i za promet dobara i usluga za koje je propisano izuzimanje iz prava na odbitak predhodnog poraza (član 29. Zakona).

2.12.3 Poseban postupak oporezivanja

Zakonom je uređen poseban postupak oporezivanja za male poreske obveznike, poljoprivrednike, turistučke agencije kao i za promet polovnih dobara, umetničkih dela, kolekcionarskih dobara i antikviteta.[17]

2.12.4 Mali poreski obveznici

Do 26.07.2005. godine, status malih poreskih obveznika imala su lica čiji ukupan promet, izuzimajuji promet objekata i opreme za obavljanje delatnosti, ne prelazi iznos od 2.000.000 dinara u predhodnih 12. meseci ili koja pri otpočinjanju delatnosti procene da u narednih 12. meseci neće ostvariti promet veći od 2.000.000 dinara.

Od 26.07.2005. godine, status malih poreskih obveznika imaju lica čiji ukupan promet, izuzimajući promet objekata i opreme za obavljanje delatnosti, ne prelazi iznos od 2.000.000 dinara u predhodnih 12. meseci ili ako pri otpčinjanju , odnosno u toku obavljanja delatnosti procene da u narednih 12 meseci neće ostvariti promet veći od 2.000.000 dinara.

Mali poreski obveznik nema pravo iskazivanja PDV u računima ili drugim dokumentima, nema pravo na odbitak predhodnog poreza i nije dužan da vodi evidencije propisane Zakonom.

Mali poreski obveznik koji je u predhodnih 12. meseci ostvario ili procenjuje da će u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet veći od 1.000.000 dinara može se opredeliti za obavezu plaćanja PDV podnošenjem evidencione prijave nadležnom poreskom organu i u tom slučaju mu obaveza plaćanja PDV traje najmanje dve kalendarske godine, nakon čega mali obveznik može podneti zahtev za prestanak obaveze plaćanja PDV.

Predhodno rešenje člana 33. Zakona obavezivalo je malog obveznika da, ukoliko se opredeli za obavezu plaćanja PDV, mora evidencionu prijavu da podnese najkasnije do 15. januara tekuće godine.

Izmenjenim odredbama člana 33. Zakona, dato je pravo malim poreskim obveznicima da se mogu evidentirati za obavezu plaćanja PDV tokom cele godine.

Primer 1

Preduzeće registrovano za vršenje knjigovodstvenih usluga, ispostavlja račune svojim komitentima, petnaest računa mesečno, po 10.500 dinara = 157.500 dinara.

[17] Član 33. – 36. Zakona o PDV

Za godinu dana, ukoliko se ne odjavi ili ne prestane sa radom, ostvariće promet od 1.890.000 dinara.

Na osnovu ostvarenog prometa preduzeće nije u obavezi da se evidentira za PDV, ali ima pravo da se opredeli za obavezu plaćanja PDV.

Primer 2

Preduzeće registrovano za proizvodnju poludisperzija – glat mase, lepka za drvo i parketa, nabavilo je:

- disolver mešalicu vrednosti 300.000 dinara + 54.000 dinara PDV, odnosno 354.000 dinara,
- sirovine za proizvodnju navedenih masa u ukupnoj vrednosti od 1.180.000 dinara (1.000.000 + 180.000 PDV).

S obzirom da je ukupan promet preduzeća u predhodnih 12. meseci ostvaren u visini od 1.680.000 dinara, a da se nije evidentiralo za obveznika PDV, nema prava na odbitak plaćenog PDV iskazanog u računima pri nabavci opreme i sirovina za proizvodnju (54.000 + 180.000 dinara, odnosno ukupno 234.000 dinara).

2.12.4.1 Poljoprivrednici

Poljoprivrednici[18], su lica koja su obveznici poreza na dohodak građana na prihode od poljoprivrede i šumarstva, na osnovu katastarskog prihoda i imaju prevo na nadoknadu po osnovu PDV. Obveznik poreza na prihode od poljoprivrede i šumarstva je, fizičko lice, vlasnik, imalac prava korišćenja ili plodouživalac zemljišta, prema stanju koje je upisano u katastar nepokretnosti na dan 31. decembar godine koja predhodi godini za koju se utvrđuje porez.

Ako je fizičko lice koje je vlasnik, imalac prava korišćenja ili plodouživalac zemljišta, dalo zemljište u dugoročni zakup, obveznikom poreza na dohodak građana na prihode od poljoprivrede i šumarstva, smatra se zakupac, počev od dana početka zakupa, ako uz saglasnost zakupodavac dostavi prijavu nadležnom poreskom organu u roku od 15. dana od dana zaključenje ugovora o zakupu.

Kod isporuke dobara ili pružanja usluga od strane poljoprivrednika, obveznik PDV prilikom isplate naknade poljoprivredniku za primljene poljoprivredne il šumarske proizvode, odnosno poljoprivredne usluge, obavezno na vrednost tih dobara ili usluga obračunava 5% PDV nadoknadu i izdaje priznanicu sa podacima izdavaoca priznanice.

[18] Član 34. stav1. Zakona o PDV

Obveznik PDV kome je izvršena isporuka poljoprivrednih i šumarkih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga, ima pravo da isplaćenu PDV nadoknadu odbije kao predhodni porez od svoje obračunate poreske obaveze u onom poreskom periodu kada je izvršena isplata poljoprivrednih i šumarskih proizvoda odnosno poljoprivrednih usluga i nadoknade PDV. Ovi uslovi moraju biti kumulativno ispunjeni.

Poljoprivrednik može da se, na početku kalendarske godine, najkasnije do 15. januara tekuće godine, opredeli za obavezu plaćanja PDV podnošenjem evidencione prijave (Obrazac EPPDV) nadležnom poreskom organu na čijem području ima prebivalište, pod uslovom da je u predhodnih 12. meseci ostvario ukupan promet poljoprivrednih i šumarskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga, u iznosu većem od 1.000.000 dinara.

Sticanjem statusa obveznika PDV poljoprivrednik gubi status obveznika poreza na dohodak građana na prihode od poljoprivrede i šumarstva, a dobija status obveznika na prihode od samostalnih delatnosti. U tom slučaju, poljoprivrednik – obveznik PDV nema pravo na PDV nadoknadu, već ima obavezu da izdaje račune o izvršenom prometu dobara i usluga, vodi evidenciju u skladu sa Zakonom i obračunava i plaća PDV i podnosi poreske prijave i ima pravo na odbitak predhodnog poreza u skladu sa Zakonom.

Primer

Proizvođač kačkavalja i butera, obveznik PDV, vrši otkup mleka, po ceni od 8. dinara po litru, u otkupnoj ceni – selo “L” i dnevno otkupi 1.000 l mleka što iznosi 8.000 dinara. Na ovaj iznos obračunava 5% PDV nadoknadu u iznosu od 400 dinara, tako da vrši isplatu poljoprivrenim proizvođačima u ukupnom iznosu od 8.400 dinara.

U postupku proizvodnje kačkavalja i butera, obveznik PDV proizvođač ima pravo na odbitak plaćene nadoknade kao predhodnog poreza u iznosu od 400 dinara.

2.12.4.2 Turistička agencija

Turističkom agencijom u smislu Zakona, smatra se obveznik PDV koji putnicima pruža turističke usluge i u odnosu na njih istupa u svoje ime, a za organizaciju putovanja prima dobra i usluge dugih obveznika koje putnici neposredno koriste, odnosno za organizaciju putovanja prima predhodne turističke usluge[19].

Turistička usluga izvršena od strane turističke agencije, koja se sastoji od dve ili više pojedinačnih turističkih usluga (predhodne turističke usluge), a koje se prodaje po ukupnoj unapred utvrđenoj ceni, smatra se jednom jedinstvenom turističkom uslugom.

[19] „Sl. glasnik RS.“ br. 107/04

Predhodnim turističkim uslugama smatraju se naročito:

- prevoz turista;
- transferi ili izleti;
- smeštaj turista (u hotele, pansione ili letovališta);
- ishrana turista;
- angažovanje turističkog vodiča;
- sprovođenje manifestacije za informisanje ili zabavu turista (razgledanje okoline, poseta turističkih lokacija i dr.).

Turistička agencija – obveznik PDV istupa prema putniku (primaocu jedinstvene turističke usluge) u svoje ime i time vrši sopstveni promet, a ne posredovanje.

Primer

Turistička agencija – obveznik PDV sa središtem u Beogradu organizije osmodnevni aranžman turista u Izrael. Nezavisno od toga što se putovanje delom odvija u Republici, a delom u inostranstvu, kao i što se usluga smeštaja i ishrane turista pruža u Izraelu, mesto pružanja jedinstvene turističke usluge (organizovanja osmodnevnog aranžmana u Izraelu) je u Republici, s obzirom da je središte turističke agencije u Beogradu.

Poreska osnovica za jedinstvenu turističku uslugu je razlika između ukupne nadoknade koju plaća putnik i stvarnih troškova koje turistička sgencija plaća za predhodne turističke usluge, uz odbitak PDV sadržanog u toj razlici.

Pirmer

1. cena jedinstvene turističke usluge……..….30.000 dinara
2. cena za predhodne turističke usluge (sa ukalkulisanim inostranim i domaćim PDV)……22.860 dinara
3. razlika (bruto marža 1-2)……...7.140 dinara
4. PDV sadržan u razlici (3 x 15,25% - preračunata stopa PDV od 18%)……..1.089 dinara
5. poreska osnovica……...6.051 dinara.

Utvrđivanje poreske osnovice turistička agencija može da vrši za grupe jedinstvenih turističkih agencija ili za sve jedinstvene turističke usluge pružene u toku poreskog perioda.

Ako turistička agencija – obveznik PDV za osnivače, zaposlene, članove njihovih porodica ili treća lica pruža jedinstvenu turističku uslugu bez naknade ili po znatno umanjenoj ceni, poreska osnovica utvrđuje se na način propisan članom 35. stav 5. Zakona.

Kod avansnog plaćanja za jedinstvenu turističku uslugu, pre utvrđivanja osnovice PDV utvrđuje se procenat učešća vrednosti predhodnih turističkih usluga u

jedinstvenoj turističkoj usluzi. Dobijeni procenat učešća primenjuje se na iznos primljenog avansa čime se utvrđuje vrednost predhodnih turističkih usluga. Od iznosa primljenog avansa oduzima se vrednost predhodnih turističkih usluga i dobija osnovica PDV na koju se primenjuje preračunata poreska stopa od 15,254%. Na ovaj način dobija se iznos PDV koji turistička agencija – obveznik PDV duguje.

Primer

1. cena jedinstvene turističke usluge je ……100.000 dinara
2. vrednost predhodnih turističkih usluga je ……...80.000 dinara
3. iznos primljenog avansa ……20.000 dinara

20.000 x 80% (80.000 din : 100.000 din) = 16.000 din (vrednost predhodnih turističkih usluga)

20.000 din (vrednost avansa) – 16.000 din = 4.000 din (osnovica PDV iz koje se preračunatom stopom utvrđuje PDV koji iznosi 610 dinara).

Ako turistička agencija – obveznik PDV vrši turističke usluge uz angažovanje sopstvenih sredstava (na primer: sopstvena prevozna sredstva, sopstveni hotel), što znači da ne koriste predhodne turističke usuge, pri čemu naplaćuje jedinstvenu cenu na sve usluge, ne primenjuje se poseban postupak oporezivanja, s obzirom da se ne radi o pružanju jedinstvene turističke usluge, već se primenjuje opšti režim oporezivanja PDV.

Kada se uz jedinstvenu turističku uslugu, pruža i turistička usluga angažovanjem sopstvenih sredstava, poseban postupak oporezivanja, primenjuje se samo za jedinstvenu turističku uslugu u kojoj turistička agencija – obveznik PDV koristi predhodne turističke usluge.

2.12.4.3 Obaveze poreskih obveznika kod prometa dobara i usluga

Odredbom člana 37. Zakona, propisane su obaveze obveznika PDV i to da:

- podnose prijavu za PDV (u daljem tekstu: evidenciona prijava);
- izdaje račun o izvršenom prometu dobara i usluga;
- vodi evidenciju u skladu sa Zakonom;
- obračunava i plaća PDV i podnosi poreske prijave.

2.12.5 Evidentiranje obveznika PDV

Za obveznika PDV se evidentira lice koje samostalno obavlja promet dobara i usluga ili uvozi dobra u okviru obavljanja delatnosti. Za PDV se evidentira lice koje obavlja delatnost samostalno, u vidu trajne aktivnosti i u cilju ostvarivanja prihoda. Delatnost je trajna aktivnost proizvođača, trgovca ili pružaoca usluga u cilju ostvarivanja prihoda, uključujući i delatnost eksploatacije prirodnih bogatstava, poljoprivrede, šumarstva i samostalnih zanimanja.

Smatra se da obveznik PDV obavlja delatnost i kada je vrši u okviru poslovne jedinice. Pod uslovima propisanim Zakonom, za PDV se evidentiraju:

- lica koja samostalno obavljaju promet dobara i usluga u okviru obavljanja delatnosti;
- lica koja vrše isporuku dobara, odnosno pružaju usluge u svoje ime, a za račun drugog lica;
- lica u čije ime i za čiji račun se vrši isporuka dobara, pružanje usluga ili uvoz dobara;
- Republika i njeni organi i posebne organizacije, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i pravna lica osnovana zakonom u cilju obavljanja poslova iz delokruga organa državne uprave, ako obavljaju promet dobara i usluga izvan delokruga organa drzavne uprave, a koji su oporezivi u skladu sa Zakonom.

Lice koje treba da se evidentira može biti akcionarsko društvo, društvo sa ograničenom odgovornošću, komanditno društvo, ortačko društvo, preduzetnik odnosno lice koje obavlja samostalnu delatnost, nevladine organizacije koje se bave prometom dobara i usluga koji podleže plaćanju PDV, poslovne jedinice stranih pravnih lica i drugi mogući vidovi organizovanja.

Obavezu evidentiranja ima i fizičko lice koje je u predhodnih 12. meseci po osnovu svoje aktivnosti (izuzev po osnovu radnog odnosa i prodaje svoje imovine) ostvarilo ukupan promet dobara i usluge od 2.000.000 dinara (npr. fizičko lice koje ostvaruje prihode izdavanjem u zakup sopstene nepokretnosti i dr.).

Zakonom je propisano koja lica se:

- moraju evidentirati za PDV;
- mogu evidentirati za PDV.

U oba navedena slučaja evidentiranje obveznika za PDV zavisi od ukupnog prometa obveznika (ostvarenog ili planiranog).

U ukupan promet ulaze sve isporuke dobara i izvršene usluge u Republici uz naknadu u okviru obavljanja delatnosti, nezavisno od toga da li je promet oporeziv ili je za taj promet propisano poresko oslobođenje.

2.12.5.1 Ko se mora evidentirati za PDV

Do 26.07.2005. godine, za PDV je morao da se evidentira obveznik koji:

- je u predhodnih 12. meseci ostvario ukupan promet veći od 2.000.000 din;
- pri otpočinjanju delatnosti proceni da će u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet veći od 2.000.000 dinara.

Od 26.07.2005. godine za PDV mora da se evidentira obveznik koji:

- je u predhodnih 12. meseci ostvario ukupan promet veći od 2.000.000 dinara.

Obaveza svakog obveznika je:

- da svakodnevno prati ukupan promet ostvaren u predhodnih 12. meseci,
- kada u predhodnih 12. meseci ostvari ukupan promet veći od 2.000.000 dinara, podnese evidencionu prijavu (obrazac EPPDV), najkasnije do isteka prvog roka za predaju periodične poreske prijave,
- da danom ostvarivanja prometa većeg od 2.000.000 dinara, počinje da obavlja PDV aktivnosti, odnosno stiče sva prava i obaveze obveznika PDV.

Obavezu podnošenja evidencione prijave za PDV imaju i lica nastala spajanjem, pripajanjem ili podelom.

Ukupan promet lica nastalih podelom utvrđuje se kao zbir ukupnog prometa lica nastalih podelom u periodu od dana podele, odnosno prema ugovoru o podeli, plus ukupan promet lica nastalih podelom od dana podele do dana koji predhodi danu podnošenja evidencione prijave za PDV, pri čemu se kao period za utvrđivanje ukupnog prometa uzima 12. meseci koji predhode danu podnošenja evidencione prijave za PDV.

Ako je ukupan promet lica nastalih podelom utvrđen na napred naveden način veći od 2.000.000 dinara, to lice dužno je da se evidentira za PDV.

Ukupan promet lica nastalih spajanjem ili pripajanjem utvrđuje se kao zbir ukupnog prometa lica koja su se spojila odnosno pripojila. Ukupan promet utvrđuje se sabiranjem ukupnih prometa svih lica koja su se pripojila, odnosno spojila do dana spajanja, odnosno pripajanja, plus ukupan promet lica nastalog spajanjem odnosno pripajanjem od dana spajanja odnosno pripajanja do dana koji predhodi podnošenju evidencione prijave.

Ako je ukupan promet lica nastalog spajanjem ili pripajanjem, utvrđen na napred naveden način veći od 2.000.000 dinara, to lice mora da se evidentira za PDV.

Ukupan promet Republike i njenih organa, organa teritorijalne autonomije i lokalne samouprave kao i pravnih lica osnovanih zakonom u cilju obavljanja poslova državne uprave prema članu 38. Zakona obuhvata promet ostvaren prometom dobara i usluga izvan delokruga organa, odnosno van obavljanja poslova državne uprave, a koji su oporezivi u skladu sa Zakonom.

Primer

Fizičko lice Pera Peirć poseduje magacinski prostor površine 2000 m2. Zaključio je dana 15.01.2005. godine ugovor o zakupu magacinskog prostora sa preduzećem “X” za mesečnu zakupninu od 3.000 EUR mesečno u dinarskoj protivvrednosti. Ugovor je zaključen na vreme od 5. godina, a zakup otpčinje da teče 1.02.2005. godine.

Pera Perić kao fizičko lice biće poreski obveznik jer će obavljati uslugu zakupa kao trajnu aktivnost, u cilju ostvarivanja prihoda. Prema zaključenom ugovoru evidentno je da će Pera Perić u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet veći od 2.000.000 dinara, te je u obavezi da se evidentira za PDV, u trenutku kada njegov ostvareni promet pređe 2.000.000 dinara. Evidencionu prijavu dužan je da podnese do isteka prvog roka za predaju periodične poreske prijave. Kao novom obvezniku koji započinje obavljanje delatnosti, poreski period za koji će podnositi peroidičnu poresku prijavu je kalendarski mesec.

Pera Perić je trebalo da postupi na sledeći način :

- da radi obračun u cilju utvrđivanja prometa tako što će 3.000 EUR iskazati u dinarskoj protivvrednosti što je mesečni iznos zakupnine, i da svakog meseca prati ukupan iznos primljen na ime zakupnine. Kada prihodi od zakupa pređu iznos od 2.000.000 dinara u obavezi je:
- da popuni evidencionu prijavu za PDV sa ukupnim prometom o pruženim uslugama zakupa koji je ostvario i
- da evidencionu prijavu za PDV podnese nadležnom poreskom organu najkasnije do isteka prvog roka za predaju periodične poreske prijave.

2.12.5.2 Načini postupka evidentiranja za PDV

Evidenciona prijava za PDV podnosi se nadležnom poreskom organu, na obrascu EPPDV – prijava za evidentiranje, u dva primerka. Jedan primerak zadržava Poreska uprava, a drugi se vraća poreskom obvezniku sa nalepljenim bar kodom i datumom prijema.

Nadležni poreski organ za prijem evidencione prijave PDV je:

- za obveznike – pravno lice ili preduzetnika, organizaciona jedinica Poreske uprave na čijoj je teritoriji sedište poreskog obveznika;
- za obveznika – poljoprivrednika koji se opredelio za obavezu plaćanja PDV i drugo fizičko lice – organizaciona jedinica Poreske uprave na čijem području ima prebivalište;
- za obveznike – pravno lice koje je, prema obimu svojih poreskih obaveza, u skladu sa kriterijumima utvrđenim Pravilnikom o izmenama i dopunama pravilnika o kriterijumima za određivanje velikih poreskih obveznika ("Službeni glasnik RS", broj 102/04), svrstano u velikog poreskog obveznika – Centar za velike poreske obveznike.

To znači da ukoliko obveznik PDV sa središtem preduzeća u Nišu, evidencionu prijavu za PDV podnosi u PU – filijali Niš u Nišu, bez obzira što ima poslovne jedinice i u drugim mestima Republike.

Ukoliko je središte preduzeća van Republike, a na teritoriji Republike preduzeće obavlja delatnost isporuke dobara i usluga ili uvoz preko poslovne jedinice, poslovna jedinica je dužna da se evidentira za PDV kod nadležne filijale Poreske uprave prema središtu poslovne jedinice na teritoriji Republike, ako poslovna jedinica ostvaruje ukupan promet veći od 2.000.000 dinara

Evidencione prijave za PDV podnose se isključivo nadležnim filijalama Poreske uprave, a prema spisku organizacionih jedinica Poreske uprave koji je sastavni deo Pravilnika o evidentiranju i brisanju.

Prijava za evidentiranje obveznika PDV – Obrazac EPPDV, sadrži podatke o podnosiocu prijave.

U delu 1. Obrasca unose se podaci koji se odnose na identifikaciju lica koje podnosi evidencionu prijavu.

U delu 2. Obrasca unose se podaci o obavljanju delatnosti.

U delu 3. Obrasca unose se podaci o računu u banci, mestu gde se banka nalazi, nazivu banke i broju računa u toj banci, na koji će nadležni poreski organ vršiti povraćaj PDV.

U delu 4. Obrasca unose se podaci o povezanim licima.

Ukoliko obveznik PDV podnese neispravnu i nepotpunu evidencionu prijavu za PDV ista će biti vraćena i određen rok za ispravku prijave. Ako obveznik PDV u tom roku ne ispravi i vrati prijavu, smatraće se da ista nije ni podneta a protiv obveznika će se podneti zahtev za pokretanje prkršajnog postupka.

U obrazac EPPDV iznosi se upisuju u dinarima, bez decimala. Obrasci moraju biti potpisani lično od strane odgovornog lica podnosioca prijave i overeni pečatom.

Nadležni poreski organ će obvezniku izdati potvrdu o izvršenom evidentiranju za PDV na obrascu PEPDV – Potvrda o izvršenom evidentiranju za PDV. Ovu potvrdu izdaje i dostavlja obvezniku PD Centala Poreske uprave. Centala Poreske uprave vodi jedinstven registar izdatih potvrda o izvršenom evidentiranju za PDV.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА - ПОРЕСКА УПРАВА
Организациона јединица _____

Образац ППДВ

ПРИЈАВА
ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБВЕЗНИКА ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. ПОДАЦИ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈУ:

1.1	Порески идентификациони број (ПИБ)	
1.2	Јединствени матични број грађана (ЈМБГ) - предузетника и другог физичког лица	
1.3	Матични број лица (правног лица, радње, односно сталне пословне јединице страног лица)	
1.4	Фирма (пуна ознака)	
1.5	Фирма (скраћена ознака)	
1.6	Име и презиме	
1.7	Подаци о седишту, односно пребивалишту	
1.7.1	Општина	
1.7.2	Место	
1.7.3	Назив улице	
1.7.4	Кућни број (број и слово)	
1.7.5	Спрат, број стана и слово	
1.7.6	Број телефона - факса	
1.7.7	Број факса	
1.7.8	E-mail	

2. ПОДАЦИ О ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ:

			Шифра	Назив делатности	%
2.1	Делатности у наредном периоду	1			
		2			
		3			
2.2	Датум почетка обављања делатности (ПДВ активности)				
2.3	Износ укупног промета у претходних 12 месеци (у динарима, без децимала)				
2.4	Износ укупног промета у наредних 12 месеци (у динарима, без децимала)				

3. ПОДАЦИ О РАЧУНУ У БАНЦИ:

Место	Назив банке	Број рачуна

4. ПОДАЦИ О ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА:

	4.1 Правна лица			4.2 Физичка лица		
	Порески идентификациони број	Страно лице	% учешћа	Јединствени матични број грађана	Физичко лице без ЈМБГ	% учешћа
1		☐	%		☐	%
2		☐	%		☐	%
3		☐	%		☐	%
4		☐	%		☐	%
5		☐	%		☐	%

Потписа подносиоца пријаве:

Пријаву, односно њен део пријавио порески саветник:

_____ (Потпис пореског саветника) _____ (ПИБ пореског саветника) _____ (ЈМБГ пореског саветника)

Под кривичном и материјалном одговорношћу изјављујем да су подаци у пријави потпуни и тачни:

_____ (Место) _____ (Датум) _____ (Потпис одговорног лица)

М.П.

Попуњава Пореска управа:

Потврда о пријему оригиналне пријаве:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА
Број: _____

ОБРАЗАЦ ПЕПДВ

На основу члана 38. став 3. Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04 и 86/04), издаје се

П О Т В Р Д А
о извршеном евиденитрању за ПДВ

Обвезник _____
(назив)

_____ , _____
(адреса) (порески идентификациони број)

евидентиран за ПДВ ☐☐ ☐☐ ☐☐☐☐ године.

У _____
(место издавања потврде)

_____
(датум издавања потврде)

М.П.

_____
(потпис овлашћеног лица)

Образац ПБПДВ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА
Број: _____

На основу члана 39. / 40. Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр.84/04 и 86/04), издаје се

П О Т В Р Д А
о брисању из евиденције обвезника ПДВ

Обвезник _____
(назив)

_____ , _____
(адреса) (порески идентификациони број)

евидентиран за ПДВ ⌊_⌊_⌋ ⌊_⌊_⌋ ⌊_⌊_⌊_⌊_⌋ године,

брисан је из евиденције ПДВ ⌊_⌊_⌋ ⌊_⌊_⌋ ⌊_⌊_⌊_⌊_⌋ године.

У _____
(место издавања потврде)

_____
(датум издавања потврде)

М.П. _____
(потпис овлашћеног лица)

Образац ЗБПДВ

_____
(назив обвезника)

_____
(порески идентификациони број)

_____
(датум)

_____
(Надлежни порески орган)

_____
(Место)

З А Х Т Е В
за брисање из евиденције обвезника ПДВ

Молим да ми се изда потврда о брисању из евиденције обвезника ПДВ због:

1. **престанка обавезе плаћања ПДВ (члан 39. став 1. Закона)**
2. **престанка обављања делатности (члан 40. став 1. Закона)**

(заокружити одговарајућу опцију)

М.П. _____
(потпис одговорног лица)

III DEO

Računovodstveni tretman PDV

3 Izdavanje računa

3.1 Pojam računa

Obveznik PDV je dužan da izdaje račune o izvršenom prometu dobara i usluga u smislu odredbe člana 37. Zakona.

Račun, u smislu Zakona je:

- račun ili drugi dokument koji služi kao račun (u daljem tekstu: račun), koji izdaje obvezik PDV drugim obveznicima PDV, kao i drugim licima, za svaki promet dobara i usluga, koje izvrši u Republici;
- račun koji obveznik PDV izdaje kad naplati naknadu ili deo naknade, pre nego što izvrši promet dobara i usluga – avansno plaćanje.
- konačni račun koji obveznik PDV izdaje posle izdatog računa kod avansnog plaćanja u kome odbija avansno plaćanje u kome je sadržan PDV
- račun je i dokument, o obračunu koji izdaje obveznik PDV kao primalac dobara i usluga, kojim se obračunava naknada za promet dobara i usluga ako:

1. obveznik – primalac dobara i usluga ima pravo da iskaže PDV u računu;
2. između obveznika koji izdaje račun i obveznika koji prima dokument o obračunu postoji saglasnost da obračun prometa dobara i usluga izvrši primalac dobara i usluga;
3. je dokumet o obračunu dostavljen obvezniku koji je isporučio dobra ili uslugu;
4. se obveznik koji je isporučio dobra i usluge pismeno saglasio sa iskazanim PDV.

Računi i drugi dokumenti koji se ne smatraju računima u smislu Zakona, na osnovu kojih se ne može odbiti predhodni porez

Ne smatraju se računima u smislu Zakona i isti se ne mogu koristiti za odbitak predhodnog poreza i to:

- interni računi za isporuke dobara i usluga između poslovnih Celina istog obveznika PDV;
- fiskalni isečak koji izdaje obveznik, koji evidentira promet dobara i usluga preko fiskalne kase u skladu sa propisom kojim se uređuju fiskalne kase;
- izdate profakture radi ponude robe i usluga potencijalnim klijentima;
- računi poslati telekomunikacijskim uređajem;
- računi izdati od strane lica koje nije obveznik PDV;

- račun izdat od strane obveznika PDV ako nije izvršen promet dobara i usluga, odnosno avansna uplata.

Račun se izdaje u najmanje dva primeraka, od kojih jedan zadržava izdavalac računa, a ostali se daju primaocu dobara i usluga.

Izdavalac računa je dužan da izdate račune i izdate nove račune o ispravci osnovice i PDV čuva u svojoj dokumentaciji najmanje 10. godina po isteku kalendarske godine u kojoj je račun, odnosno novi račun izdat.

Obaveza izdavanja računa, odnosno drugog dokumenta koji služi kao račun nastaje:

- vršenjem prometa dobara i usluga;
- vršenjem plaćanja naknade;
- primanjem avansne uplate pre izvršenog prometa.

Obveznik koji ima pravo na posebno iskazivanje PDV može uvek da ispostavi račun, bez obzira da li primalac dobra ili usluge ima pravo na odbitak predhodnog poreza ili ne, kao i bez obzira na to da li se račun plaća u gotovini ili bezgotovinski.

3.1.1 Slučajevi u kojima nema obaveze izdavanja računa

Obaveza izdavanja računa u skladu sa Pravilnikom o računima, ne odnosi se na:

- poreske dužnike, odnosno poreske punomoćnike, koje odrede strana lica koja u Republici nemaju središte, ni stalnu poslovnu jedinicu, a koja obavljaju promet dobara i usluga u Republici;
- poreske dužnike PDV, odnosno primaoce dobara i usluga, ako strana lica, koja u Republici nemaju središte ni stalnu poslovnu jedinicu, a koja obavljaju promet dobara i usluga u Republici, ne odrede poreske punomoćnike;
- obveznike PDV za promet dobara i usluga koji vrše licima koja nisu obveznici PDV;
- obveznike PDV koji vrše promet dobara i usluga za koji je Zakonom propisano poresko oslobođenje bez prava na odbitak predhodnog poreza.

3.2 Obaveza vođenja evidencije PDV

3.2.1 Opšte napomene o evidenciji PDV

Odredbom 46. Zakona, propisano je da je obveznik PDV dužan da, radi pravilnog obračunavanja i plaćanja PDV, vodi evidenciju koja obezbeđuje vršenje kontrole.

Vođenje evidencije zavisi od poslovne delatnosti kojom se obveznik PDV bavi i evidencija mora biti prilagođena tako da obuhvata sve potrebne podatke za obračun plaćanja i kontrolu PDV. Oblik, vrsta, sadržina i način vođenja evidencije nisu Zakonom propisani, već je to uređeno Pravilnikom o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV (“Službeni glasnik RS”, br. 107/04 i 67/05 – u daljem tekstu: Pravilnik o evidenciji).

Obveznik PDV je dužan da, u skladu sa Zakonom, radi pravilnog obračunavanja i plaćanja PDV, vodi evidenciju o prometu dobara i usluga na način koji omogućava kontrolu obaračunavanja i plaćanja PDV u svakom poreskom periodu.

Evidencija treba obvezniku PDV da obezbedi sve podatke potrebne za tačno i blagovremeno obračunavanje, podnošenje poreske prijave i plaćanje PDV za poreski period u kome obveznik predaje poresku prijavu i plaća PDV (kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje).

Osnov za obezbeđivanje ovakve evidencije su tačne i pravilno ispostavljene isprave odnosno dokumenta o izvršenim isporukama dobara i pruženim uslugama. Osnovni dokument je PDV račun za izvršene isporke dobara i pružene usluge, popunjen i izdat u skladu sa Zakonom, ali i drugi dokument koji služi kao račun.

Obveznik PDV dužan je da svoju evidenciju vodi na način koji će Poreskoj upravi omogućiti da lako proveri iskazane iznose u PDV poreskoj prijavi. Ukoliko evidencija ne ispunjava uslove navedene u Zakonu i Pravilniku o evidenciji, Poreska uprava će naložiti vođenje evidencije u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o evidenciji.

Odradbom člana 60. Zakona, propisane su prekršajne sankcije za poreskog obveznika koji ne vidi propisanu evidenciju.

Svi obveznici PDV koji se i oporezuju po posebnom postupku i koji su se evidentirali (mali poreski obveznici i poljoprivrednici) dužni su da vode evidencije propisane Pravilnikom o evidenciji.

Delimični prometi koji se odnose na delimične isporuke moraju se evidentirati kao samostalni prometi, tako da se iz dokumentacije i evidencije jasno vidi da se radi o delimičnim isporukama, za koje je posebno ugovorena naknada.

Mali poreski obveznik i poljoprivrednik, koji nisu obavezni da se evidentiraju i koji se nisu opredelili za obavezu plaćanja PDV u skladu sa Zakonom, bez obzira na to

dužni su da vode evidenciju o ostvarenim prihodima, odnosno o naplaćenim prometima koje su izvršili u skladu sa propisima.

Lica koja nisu obveznici PDV, a obavljaju delatnost (pravna lica, preduzetnici) dužna su da vode evidenciju o ukupnom prometu (bruto promet), u cilju praćenja nastanka obaveze obračunavanja i plaćanja PDV, odnosno evidentiranja za PDV, u skladu sa propisima koji uređuju obavezu i način vođenje poslovnih knjiga i drugih evidencija

3.2.2 Čuvanje evidencije PDV

Obaveza čuvanja evidencije PDV propisana je odredbom člana 47. Zakona i traje najmanje 10. godina po isteku kalendarske godine, na koji se evidencija odnosi.

Poslovna evidencija mora se čuvati na pogodnom mestu, na način koji omogućava kontrolu poreske obaveze u svakom trenutku. Poreski organ može u svako doba da zatraži da obveznik podnese na uvid tu evidenciju sa pratećom dokumentacijom.

3.3 Poreski period, podnošenje poreske prijave, obračun i plaćanje PDV-a

3.3.1 Poreski period

Poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV u smislu odredbe 48. Zakona, je:

1. kalendarski mesec i
2. kalendarsko tromesečje.

3.3.1.1 Kalendarski mesec

Kalendarski mesec je poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV i to za obveznika koji:

1. je u predhodnih 12. meseci ostvario ukupan promet veći od 20.000.000 dinara;

Primer

DOO “Ekopan” iz Niša u toku 2004. godine ostvario je ukupan promet dobara i usluga u iznosu od 52.000.000 dinara. U toku 2004. godine nije vršio prodaju opreme ili objekata za vršenje delatnosti. Obzirom da je ukupno ostvaren promet veći od 20.000.000 dinara poreski period u kome će obračunavati, predavati i plaćati PDV za ovog poreskog obveznika je kalendarski mesec.

2. procenjuje da će u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet veći od 20.000.000 dinara;
3. prvi put započne obavljanje delatnosti u tekućoj kalendarskoj godini i to za tekuću i narednu kalendarsku godinu.

Primer

Preduzeće “X” – Beograd registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu dana 17.02.2005. god. i odmah počelo sa radom. Svoju evidencionu prijavu za PDV predalo je u zakonskom roku od 10.03.2005. godine.Prema ekonomskoj analizi koju je sačinilo pre početka poslovanja, procenjuje da će u narednih 12. meseci ostvariti promet od 15.000.000 dinara. Za ovog poreskog obveznika poreski period za koji će obračunati PDV, predavati poresku prijavu i plaćati PDV je kalendarki mesev, bez obzira što je njegov procenjeni promet manji od 20.000.000 dinara.

Naime, za poreske obveznike koji prvi put započnu da obavljaju delatnost, poreski period je kalendarski mesec i za tekuću i narednu godinu, odnosno poreski period ne može da bude kalendarsko tromesečje bez obzira na iznos procenjenog ukupnog prometa.

Navedeni poreski obveznici, za svaki mesec podnose poresku prijavu, odnosno u jednoj kalendarskoj godini treba da podnesu 12. poreskih prijava (10. februar, 10. mart, 10. april…..10. januar).

3.3.1.2 Kalendarsko tromesečje

Kalendarsko tromesečje je poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV i to za obveznike koji:

1. za obveznika koji je u predhodnih 12. meseci ostario ukupan promet manji od 20.000.000 dinara.

Obveznik(koji je u predhodnih 12. meseci ostvario ukupan promet manji od 20.000.000 dinara) može da podnese nadležnom poreskom organu zahtev za

promenu poreskog perioda u kalendarski mesec, najkasnije do 15. januara tekuće kalendarske godine. Ovako odobreni poreski period traje najmanje 12. meseci.

2. za obveznike koji procenjuju da će u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet manji od 20.000.000 dinara[20]

(koji procenjuje da će u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet manji od 20.000.000 dinara) može da podnese nadležnom poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda u kalendarski mesec najkasnije do 15. januara tekuće kalendarske godine. Ovako odobreni poreski period traje najmanje 12. meseci.

Ovi obveznici PDV podnose poresku prijavu za svako tromesečje, i to u roku od 10. dana po isteku tromesečja (10. april, 10. juli, 10. oktobar tekuće godine i do 10. januara naredne godine).

Primer

DOO "Avala" iz Vranja u toku 2004. godine, ostvarilo je ukupan promet dobara i usluga od 52.000.000 dinara. U toku 2004. godine, poreski obveznik je prodao građevinski objekat za vršenje delatnosti preduzeću "X" za 35.000.000 dinara. Obzirom da je ukupno ostvaren promet (uz odbitak iznosa za objekat za vršenje delatnosti) manji od 20.000.000 dinara i iznosi 17.000.000 dinara,to je poreski period u kome će se u 2005. godini obračunavati, predavati poresku prijavu i plaćati PDV – kalendarsko tromesečje.

3.3.1.3 Ko i kada može da menja poreski period – kalendarski mesec u kalendarsko tromesečje

1. Obveznik koji je evidentiran za PDV sa poreskim periodom – kalendarski mesec, može da promeni poreski period kada ostvari ukupan promet u predhodnih 12. meseci manji od 20.000.000 dinara.

Promenjeni poreski period – tromesečni, važiće po isteku kalendarskog tromesečja u kome je prijavljena promena podataka.

To znači da je obaveza obveznika da:

- svakodnevno prati ukupan promet ostvaren u predhodnih 12. meseci;
- kad su predhodnih 12. meseci ostvari ukupan promet manji od 20.000.000 dinara, pismeno obavesti nadležni poreski organ o izmenama podataka od značaja za obračunavanje i plaćanje PDV, i to najkasnije u roku od 15. dana od dana nastanka izmene, odnosno o prometu ostvarenom u predhodnih 12. meseci;

[20] Član 48. stav 2. Zakon o PDV

- obračunava PDV, plaća PDV i predaje mesečne poreske prijave, do isteka kalendarskog tromesečja u kome je prijavljena promena podataka;
- obračunava PDV, plaća PDV i predaje tromesečne poreske prijave, po isteku kalendarskog tromesečja u kome je prijavljena promena podataka.

2. Obveznik koji je evidentiran za PDV sa poreskim periodom – kalendarski mesec, može da promeni poreski period kada proceni da će u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet manji od 20.000.000 dinara.

Promenjeni poreski period – tromesečni, važiće po isteku kalendarskog tromesečja u kome je prijavljena promena podataka.

3. Obveznika koji je evidentiran za PDV sa poreskim periodom – kalendarski mesec, jer je prvi put započeo obavljanje delatnosti, i može da promeni poreski period po isteku naredne kalendarske godine u odnosu na godinu u kojoj je započeo obavljanje delatnosti.

Po isteku zakonom propisanog obaveznog mesečnog poreskog perioda, obveznik može da promeni poreski period, pod ostalim Zakonom propisanim uslovima, i to:

- jer je u predhodnih 12. meseci ostvario promet manji od 20.000.000 dinara,
- jer procenjuje da će u narednih 12. meseci ostvariti ukupan promet manji od 20.000.000 dinara.

3.4 Obračun PDV

Obveznici PDV i poreski dužnici obračunavaju PDV u skladu sa odredbama člana 49. Zakona, za poreski period – kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje, ako je u tom periodu nastala poreska obaveza.

Poreska obaveza može da se umanji za iznos predhodnog poreza koji je zaračunat od strane predhodnih učesnika u prometu u istom poreskom periodu, ako su ispunjeni uslovi za odbitak predhodnog poreza.

Kao predhodni porez, priznaje se i PDV koji je plaćen prilikom uvoza dobara u obračunskom periodu, kao i plaćena PDV nadoknada poljoprivrednicima za poljoprivredne i šumske proizvode i poljoprivredne usluge.

Takođe, prilikom obračuna predhodnog poreza, uzimaju se u obzir i izvršene ispravke iz Zakona, izmene osnovice u slučaju vraćanja dobara, poništavanje ugovora, pravosnažne odluke suda o zaključenom stečajnom postupku, odnosno overenog prepisa o sudskom poravnanju, ispravke odbitka predhodnog poraza za opremu i objekte za vršenje delatnosti.

Srazmerni poreski odbitak utvrđuje se primenom procenta srazmernog odbitka predhodnog poreza na iznos predhodnog poreza (u daljem tekstu: procenat) koji obveznik PDV može odbiti od PDV koji duguje, u poreskom periodu u kojem koristi pravo na odbitak predhodnog poreza.

Obveznik PDV utvrđuje procenat uzimajući u obzir iznos prometa dobara i usluga sa pravom na odbitak predhodnog poreza, bez PDV, i ukupan iznos prometa dobara i usluga sa pravom i bez prava na odbitak predhodnog poreza, bez PDV, od 1. januara tekuće godine do isteka poreskog perioda za koji se podnosi poreska prijava.

Primer

Obveznik PDV – DOO “Novaković” iz Beograda, obavlja kao osnovnu delatnost trgovinsku delatnost i sporedne delatnosti kao što su: usluge osiguranja, uvoz – izvoz i poslove transporta, na osnovu prometa većeg od 20.000.000 dinara ostvarenih za 12. meseci. Poreski period za obračun, predaju poreske prijave i plaćanje PDV je kalendarski mesec.

Ovaj obveznik PDV u porekom periodu od 01.05. do 31.05.2010. godine izvršio je:

- isporuku dobara u iznosu od 11.000.000 dinara, uluge transporta robe pri uvozu u iznosu od 1.000.000 dinara, kao i osiguranje imovine i lica u izosu od 2.000.000 dinara;
- u svojim izlaznim računima prilikom isporuke dobara za izvršen promet u iznosu od 5.000.ooo dinara iskazao je PDV (obračunat po stopi od 18%) od 900.000 dinara, a za isporuku dobara u iznosu od 6.000.000 dinara, iskazao je PDV (obračunat po stopi od 8%) u iznosu od 480.000 dinara. Za učinjena transportne usluge koje su neposredno vezane sa izvozom (izvršen transport dobara od Beograda do Minhena), u izdatim računima nije izvršen obračun PDV već je stavljena naznaka da se na ove usluge PDV ne plaća.
- za izvršene usluge osiguranja u izdatim računima, takođe nije izvršen obračun PDV-a, a u računima je naznačeno da se PDV ne plaća na usluge osiguranja.

Ovaj obveznik je u istom poreskom periodu na ime nabavljenih dobra i primljenih usluga imao trošak u iznosu od 18.300.000 dinara i to:

- na ime primljenih dobara – trgovačka roba po opštoj stopi od 18% - primio je PDV račune u kojima iznos naknade bez PDV iznosi 3.000.000 dinara i PDV u iznosu od 540.000 dinara,
- na ime primljenih dobra – trgovačka roba po posebnoj stopi od 8% - primio je PDV račune u kojima iznos naknade bez PDV iznosi 5.000.000 dinara i PDV u iznosu od 400.000 dinara,
- na ime primljenih usluga u cilju obavljanja delatnosti, primio je PDV račune u kojima iznos naknade bez PDV iznosi 200.000 dinara i PDV u iznosu od 36.000 dinara,

- na ime primljenih dobra – kupljenih tepiha i ugostiteljskih usluga primio je PDV račune u kojima iznos naknade bez PDV iznosi 100.000 dinara i PDV u iznosu od 18.000 dinara,
- u maju mesecu 2010.godine nabavio je u Nemačkoj, tva teretna kamiona za transport robe, za koje je platio 10.000.000 dinara u koji iznos je uračunata carina i svi carinski troškovi, a PDV je plaćen carinskom organu prilikom uvoza u iznosu od 1.800.000 dinara.

U ovom poreskom periodu u računima primljenim od dobavljača iskazani PDV, a takođe i iskazani PDV koji je plaćen prilikom uvoza kamiona, iznosi ukupno 2.794.000.dinara.

Ovaj obveznik PDV je ostvario i promet bez prava na obitak PDV, i to usluga osiguranja u iznosu od 2.000.000 dinara.

Obveznik PDV nema pravo da ukupan iznos predhodnog poraza koristi za odbitak predhodnog poreza, već samo srazmerni deo, tj. ima pravo na srazmerni odbitak predhodnog poreza u iznosu od 2.313.240 dinara.

Ovaj iznos se u skladu sa Pravilnikom o srazmernom poreskom odbitku obračunava na sledeći način: iznos naknade za promet dobara i usluga sa pravom na odbitak predhodnog poreza, bez PDV do 01.01.2010. godine do isteka poreskog perioda (31.05.2010. godine), koji za ovog obveznika PDV iznosi 100.000.000 dinara, podeli sa iznosom naknade za ukupan promet dobara i usluga sa pravom i bez prava na odbitak predhodnog poreza, u iznosu od 120.000.000 dinara bez PDV, od 01.01.2010. godine do isteka poreskog perioda za koji se podnosi poreska prijava, što je u konkretnom slučaju 31.05.2010. godine.

Stavljenjem u odnos dva iznosa 100.000.000 : 120.000.000 dobija se koeficijent 0.8333 koji se pomnoži sa 100 i dobija se procenat (%) srazmernog odbitka koji u ovom slučaju iznosi 83,33%.

Shodno navedenom, sa ovako dobijenim procentom srazmernog odbitka pomnoži se iznos predhodnog poreza za poreski period za koji se vrši obračun poreza, a u ovom slučaju za mesec maj iznosi 2.794.000 dinara, uz uslov da se od navedenog iznosa odbije PDV u iznosu od 18.000 dinara koji je plaćen za nabavku tepiha i ugostiteljskih usluga, a koji se saglasno odredbi člana 29. Zakona, izuzimaju od odbitka predhodnog poreza (2.794.000 – 18.000 = 2.776.000 dinara).

Obvezik PDV primenom procenta srazmernog odbitka na iznos od 2.776.000 * 83,33 dobija iznos srazmernog odbitka od 231.324.080 dinara. Ovako dobijeni iznos podeli se sa 100 i dobija se iznos srazmernog odbitka od 2.313.240 dinara koji poreski obveznik može da odbije od dugovanog poreza.

Dugovani porez iznosi 1.380.000 dinara (900.000 + 480.000) i od ovog iznosa odbija se predhodni porez u iznosu od 2.313.240 i dobija se iznos 933.240 (sa

predznakom “minus”). Dobijen je oduzimanjem predhodnog poreza (u iznosu od 2.313.240) od dugovnog poreza (u iznosu od 1.380.000).

Ovaj obveznik PDV popuniće svoju poresku prijavu poreza na dodatu vrednost na sledeći način:

- U tački 1. kod prometa dobara i usluga koji je oslobođen PDV sa pravom na odbitak predhodnog poreza u polje 001 upisuje se iznos od 1.000.000 dinara.
  U tački 2. kod prometa dobra i usluga koji je oslobođen PDV bez prava na odbitak predhodnoh poreza u polje 002 upisuje se iznos od 2.000.000 dinara.
  U tački 3. obrasca u polje 003 upisuje iznos od 5.000.000 dinara na ime prometa dobara i usluga po opštoj stopi bez PDV, a u polje 103 unosi iznos 900.000 dinara obračunati PDV na ostvareni promet iz polja 003 (obračun PDV po opštoj stopi od 18%).
  U tački 4. u polje 004 upisuje se promet dobara i usluga po posebnoj stopi u iznosu od 6.000.000 dinara a u polje 104 upisuje iznos obračunatog PDV u iznosu od 480.000 dinara na ostvareni promet iz polja 004 (obračun PDV po posebnoj stopi od 8%).
  U taci 5. u polju 005 iskazuje se iznos 14.000.000 dinara, a u polju 105 iznos od 1.380.000 dinara.
  U tački 6. u polju 006 upisuje se iznos od 10.000.000 dinara na ime vrednosti uvezenog dobra a u polju 106 upisuje iznos srazmernog dela predhodnog poreza koje se može odbiti u iznosu od 1.499.940 dinara.
  U tački 7. poreski obveznik neće upisati iznose jer nije imao PDV nadoknadu plaćenu poljoprivrednicima.
  U tački 8. u polju 008 upisuje iznos 8.300.000 dinara na ime vrednosti predhodno nabavljenih dobara i izvršenih usluga bez iznosa iz tačke 6. i 7., a u polju 108 upisuje iznos srazmernog dela predhodnog poreza koji se može odbiti u iznosu od 813.300 dinara.
  U tački 9. u polju 009 upisuje iznos od 18.300.000 dinara, a u polju 109 od 2.313.240 dinara.

Nakon odbitka predhodnog poreza iskazanog u iznosu od 2.313.240 dinara od PDV iskazanog u polju 105 u iznosu od 1.380.000 dinara poreski obveznik u poreskoj prijavi za maj mesec upisuje iznos od 933.240 dinara se predznakom “minus”.

U ovom slučaju obveznik PDV ima pravo na povraćaj iznosa 933.240 dinara koji je iskazan sa predznakom “minus”, zaokruživanjem polja “DA” u tački 11. poreske prijave PDV. Ukoliko zaokruži polje “NE” iznos od 933.240 dinara koristiće kao poreski kredit za naredni poreski period.

Povraćaj se vrši najkasnije u roku od 45. dana po isteku roka za podnošenje poreske prijave, što u konkretnom slučaju znači najkasnije do 25. jula 2010. godine.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА - ПОРЕСКА УПРАВА
Организациона јединица Filijala Niš

Образац ППДВ

ПОРЕСКА ПРИЈАВА ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

ЗА ПЕРИОД ОД 01.05 до 31.05 2005

Порески идентификациони број (ПИБ): XXXXXXXXX

"Novaković" D.O.O
Niš, ul.Nikole Tesle bb

(назив и адреса)

(у динарима, без децимала)

			Износ накнаде без ПДВ		ПДВ
I. ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА					
1.	Промет добара и услуга који је ослобођен ПДВ са правом на одбитак претходног пореза	002	1000000		
2.	Промет добара и услуга који је ослобођен ПДВ без права на одбитак претходног пореза	003	2000000		
3.	Промет добара и услуга по општој стопи	005	5000000	104	900000
4.	Промет добара и услуга по посебној стопи	006	6000000	104	480000
5.	УКУПНО (1+2+3+4)	008	14000000	105	1380000
II. ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ					
6.	Претходни порез плаћен приликом увоза	006	10000000	106	1499940
7.	ПДВ надокнађен плаћен пољопривреднику	007		107	
8.	Претходни порез, осим претходног пореза из ред. бр. 6. и 7.	008	8300000	108	813300
9.	УКУПНО (6+7+8)	009	18300000	109	2313240
III. ПОРЕСКА ОБАВЕЗА					
10.	Износ ПДВ у пореском периоду (5 - 9)			110	-933240

11. Повраћај: НЕ ДА

(обележити знаком „X" само једну)

Пријаву, односно њен део прихвата порески саветник

(Потпис пореског саветника) (ПИБ пореског саветника) (ЈМБГ пореског саветника)

Под пуномоћном и материјалном одговорношћу изјављујем да су подаци у пријави истинити и тачни

Apatin (Место) 09.06.2005. (Датум) Nikolić Nikola (Потпис одговорног лица)

М.П.

Напомена Пореског саветника:

Пратећа и пореску пријаву примио:

3.5 Plaćanje PDV

Obveznik PDV dužan je da za svaki poreski period (kalendarski mesec ill kalendarsko tomesečje) utvrdi poresku obavezu kao razliku između obračunatog PDV i predhodnog poreza. Svaki obračun PDV za poreski period je konačan obračun PDV.

Obveznik je dužan da za svaki poreski period plati PDV koji je jednak pozitivnoj razlici između ukupnog iznosa poreske obaveze i iznosa predhodnog poreza.

Pozitivna razlika između ukupne obaveze PDV i predhodnog poreza plaća se u roku za podnošenje poreske prijave odnosno obveznici koji plaćaju PDV za kalendarski mesec podnose poresku prijavu i plaćaju PDV do 10-og u narednom mesecu, a obveznici koji plaćaju PDV za kalendarsko tromesečje podnose poresku prijavu i plaćaju PDV u roku od 10. dana po isteku tromesečja.

Primer

Obveznik PDV “Jovanović”DOO iz Niške Banje koji je obveznik PDV i koji porez plaća u kalendarskom tromesečju, dana 10.04.2007. godine predao je nadležnoj filijali Poreske uprave u Nišu poresku prijavu PPPDV. U poreskoj prijavi je iskazao u polju 110 obračunat PDV u poreskom periodu u iznosu od 15.200 dinara.

Obračunati PDV poreski obveznik nije platio prilikom predaje poreske prijave, jer na svom računu nije imao dovoljno sredstava. Uplatu dugovnog PDV obveznik PDV je uplatio 20.05.2007. godine. Obveznik PDV “Jovanović” DOO je dužan, da prilikom uplate poreskog duga, izvrši obračun i uplati kamatu za period od 11.04.2007. do 19.05.2007. godine, po stopi jednakoj godišnjoj eskontnoj stopi centralne emisione banke, uvećanoj za 15. procentualnih poena, primenom komforne metode obračuna.

Poreskoi obveznik je dužan da za svaki poreski period plati PDV koji je jednak pozitivnoj razlici između ukupnog iznosa utvrđene poreske obaveze i iznosa predhodnog poreza. Obaveza plaćanja PDV odnosi se i na poreskog dužnika.

3.6 Povraćaj poreza

Obveznik PDV ima pravo na povraćaj pozitivne razlike PDV, ako je iznos predhodnog poreza veći od iznosa poreske obaveze.[21]

Ako je iznos predhodnog poreza veći od iznosa poreske obaveze, obveznik ima pravo na povraćaj razlike.

[21] Član 52. Zakona o PDV

Povraćaj pozitivne razlike poreza, ako su za to ispunjeni uslovi, vrši se najkasnije u roku od 45. dana, odnosno u roku od 15. dana za obveznike PDV koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo, po isteku roka za predaju poreske prijave.

Ako se obveznik ne opredeli za povraćaj pozitivne razlike PDV, ista se priznaje kao poreski kredit.

3.6.1 Postutak ostvarivanja prava na povraćaj PDV

Obveznik PDV, koji u poreskoj prijavi PDV, propisanoj Pravilnikom o evidentiranju i poreskoj prijavi, iskaže iznos za povraćaj PDV opredeljuje se u vezi povraćaja tog iznosa zaokruživanjem opcije “NE” ili “DA” na rednom broju 11. obrasca poreske prijave PDV.

Ako se obveznik PDV opredeli za opciju “DA” nadležna filijala Poreske uprave po sprovedenom postupku vrši povraćaj PDV na račun u banci koji je obveznik naveo u prijavi za evidentiranje obveznika PDV (EPPPDV). Poreski obveznik je dužan da u svojoj dokumentaciji i propisanim evidencijama obezbedi, i Poreskoj upravi stavi na uvid, kada to ona proceni da je potrebno, račune i ostalu dokumentaciju, po osnovu koje se vrši povraćaj PDV.

3.6.2 Ostvarivanje prava na povraćaj za obveznike PDV koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvu

Odredbama člana 52. stav 4. Zakona, dato je ovlašćenje Vladi Republike Srbije da propiše kriterijume na osnovu kojih se utvrđuje šta se, u smislu Zakona smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo.

Uredbom o kriterijumima na osnovu kojih se utvrđuje šta je, u smislu Zakona o porezu na dodatu vrednost smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo (“Službeni glasnik RS”, broj 124/04), koja se primenjivalado 1. aprila 2005. godine, bilo je propisano da se pretežnim prometom dobara u inostranstvo smatra izvoz dobara obveznika PDV, čija je vrednost u odnosu na vrednost ukupnog prometa dobara i usluga veća od 70%, a najmanje 10.000.000EUR iskazana u finansijskom izveštaju za predhodnu kalendarsku godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstvu.

Obveznici PDV, čija je vrednost izoza dobara u odnosu na vrednost ukupnog prometa dobara i usluga veća od 70%, a najmanje 10.000.000EUR iskazana u finansijkom izveštaju za 2004. godinu sastavljenom u skladu sa propisima o

računovodstvu, bili su dužni da uz poresku prijavu PDV za mesec februar 2005. godine, dostave nadležnom poreskom organu i podake od značaja za utrđivanje šta se smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo na Obrascu PID PDV – Pretežni izvoz dobara u inostranstvo.

U cilju stimulisanja privrednih subjekata na veći izvoz doneta je Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o kriterijumima na osnovu kojih se utvrđuje šta se, u smislu Zakona o porezu na dodatu vrednost smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo (“Službeni glasnik RS”, broj 27/05 od 24.03.2005. godine), koja se primenjuje od 1.04.2005. godine, u daljem tekstu: Uredba o pretežnim izvoznicima.

Prema ovoj uredbi, obveznikom PDV koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo smatra se obveznik PDV:

1. čija je vrednost izvoza dobara u odnosu na vrednost ukupnog prometa dobara i usluga veća od 70%, iskazana u finansijskom izveštaju za predhodnu kalendarsku godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstu;
2. čija je vrednost izvoza dobara u odnosu na vrednost ukupnog prometa dobara najmanje 10.000.000 EUR, iskazana u finansijskom izveštaju za predhodnu kalendarsku godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstu;
3. koji je u periodu od 1. januara tekuće godine do isteka poreskog perioda za koji podnosi poresku prijavu izvršio izvoz dobara čija je vrednost u odnosu na ukupan promet dobara i usluga u istom periodu veća od 70%;
4. koji je u periodu od 1. januara tekuće godine do isteka poreskog perioda za koji podnosi poresku prijavu izvršio izvoz dobara čija je vrednost u odnosu na ukupan promet dobara i usluga u istom periodu veća od najmanje 10.000.000 evra.

Obzirom da se finansijski izveštaj podnosi najkasnije do 28. februara tekuće godine za predhodnu kalendarsku godinu, obveznik PDV koji ispuni jedan od kriterijuma (vrednost izvoza dobara u odnosu na vrednost ukupnog prometa dobara i usluga veća od 70%, ili najmanje 10.000.000 EUR iskazana u finansijskom izveštaju za predhodnu kalendarsku godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstvu), u narednih 12. kalendarskih meseci, odnosno do roka za podnošenje narednog finansijskog izveštaja sastavljenog u skladu sa propisima o računovodstvu, smatra se obveznikom PDV koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo.

Primer

Obveznik PDV “Grand” iz Beograda je na osnovu podataka u završnom računu za 2004. godinu izvršio promet dobara u inostranstvo u vrednosti od 15.000.000 EUR. Promet u ovom iznosu je promet proizvoda i usluga koji je u odnosu na ukupnu vrednost prometa proizvoda i usluga u 2004. godini veći od 70%. U martu 2005. godine “Grand” je posle izvršenja Ugovora o proizvodnji mašina za stranog partnera ostvario promet dobara i usluga od 5.500.000 dinara. PDV obračunat u

kalendarskom mesecu iznosi 990.000 dinara, a predhodni porez u istom periodu iznosi 1.500.000 dinara. Iznos poreza za koji može tražiti povraćaj, u skladu sa članom 52. stav 4. Zakona iznosi 510.000 dinara.

Obzirom da je “Grand” obveznik PDV koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo, ima pravo na povraćaj PDV u iznosu od 510.000 dinara u roku od 15. dana po isteku roka za predaju poreske prijave za mart 2005. godine (10. april).

Poreska uprava je dužna da “Grandu” iz Beograda izvrši povraćaj 510.000 dinara PDV iskazanog u polju 110. sa predznakom “minus” u poreskoj prijavi PPPDV za mart mesec 2005. godine, najkasnije do 25. aprila 2005. godine.

3.6.3 Povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita

Do 26. jula 2005. godine, odnosno do stupanja na snagu izmena i dopuna Zakona, povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita se vršio na sledeći način:ako nadležni poreski organ ne izvrši povraćaj najkasnije u roku od 45. dana, odnosno u roku od 15. dana za obveznike koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo, obveznik PDV ima pravo da podnese pismeni zahtev za povraćaj PDV nadležnm poreskom organu.

Poreska uprava ima obavezu, da bez odlaganja a najkasnije u roku od 15. dana od dana prijema zahteva donese rešenje po zahtevu za povraćaj. Ako Poreska uprava po isteku roka od 30. dana od dana prijema zahteva ne donese rešenje o povraćaju iznosa više plaćenog poreza, obvezniku pripada kamata koja se obračunava po stopi jednakoj godišnjoj eskontnoj stopi centralne emisione banke uvećanoj za 15. procentnih poena, primenom komforne metode obračuna.

Izmenama i dopunama člana 52. Zakona, a koji se primenjuje od 26.07.2005. godine, propisano je da “poreski obveznik može da od nadležnog poreskog organa traži povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita podnošenjem zahteva, najranije istekom roka za podnošenje poreske prijave za tekući poreski period”.

Odredbom člana 3. Pravilnika o povraćaju i refakciji, propisano je da, ako se obveznik, u poreskoj prijavi PPPDV opredeli za opciju “NE” koristi taj iznos za namirenje svoje poreske obaveze za naredni poreski period. Ako nakon izmirenja poreske obaveze i dalje ima neiskorišćeni iznos poreskog kredita, obveznik može za taj iznos:

1. izmiriti svoju poresku obavezu za naredne poreske periode;
2. zahtevati povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita.

Zahtev za povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita obveznik može da podnese nadležnom poreskom organu, najranije istekom roka za podnošenje

poreske prijave za tekući poreski period u kojem ima neiskorišćeni iznos poreskog kredita.

Primer

Obveznik PDV, kome je poreski period – kalendarski mesec, za poreski period 01.09.- 30.09. 2008. godine u poreskoj prijavi, koju je podneo 10.10.2008. godine, iskazao na polju 110 iznos od -1.250 dinara i zaokružio opciju “NE”.

Zahtev za povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita od 1.250 dinara, ovaj obveznik može da podnese najranije 11.11.2008. godine, odnosno po isteku roka za podnošenje poreske prijave za tekući poreski period, odnosno za oktobar mesec 2005. godine.

Zakonom je propisano da se povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita obvezniku vrši najkasnije u roku od 45. dana, odnosno u roku od 15. dana za obveznike koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo, od dana podnošenja zahteva za povraćaj.

3.7 Pravo na refundaciju

Članom 30. Zakona o iznemanama i dopunama Zakona, utvrđeno je pravo na refundaciju PDV i to za:

1. lica koja obavljaju promet dobara i usluga, koje pružaju zdravstvene ustanove, uključujući i smeštaj, negu i ishranu bolesnika u tim ustanovama, osim apoteka i apotekarskih ustanova.

Ova lica imaju pravo na refundaciju PDV za dobra koja su predmet ugovora o donaciji ili humanitarnoj pomoći, za koja je ministarstvo nadležno za poslove zdravlja platilo PDV pri nabavci dobara u Republici, odnosno pri uvozu, u periodu od 1. januara 2005. godine do stupanja na snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona odnosno od 26. jula 2005. godine.

2. tradicionalne crkve i verske zajednice

Ova lica imaju pravo na refundaciju PDV koji je plaćen pri nabavci dobra i usluga u Republici, odnosno pri uvozu dobara, u periodu od 1. januara 2005. godine do stupanja na snagu Zakona o izmenama i dopunama, odnosno 26. jula 2005. godine, a za dobra koja su neposredno povezana sa verskom delatnošću.

Dobrima i uslugama neposredno povezanim sa verskom delatnošću, smatraju se dobra i usluge koja su kao takva određena Pravilnikom o povraćaju i refakciji.

Od 26. jula 2005. godine, nabavke, tj. uvoz dobara po ugovorima o donaciji ili humanitarnoj pomoći ne podležu PDV. Mežutim kada se radi o donacijama izvršenim od lica iz Republike Srbije PDV se i dalje obračunava, a poreski obveznik ima pravo na odbitak predhodnog poreza. Ova donacija tretira se kao davanje bez naknade.

Primer

Niška eparhija je radi izgradnje Crkve u Nišu, u period od 1.1. – 26.07.2005. godine, završila nabavku građevinskog materijala i plaćala građevinske usluge. Za isporučena dobra (cigla, cement, itd.) i izvršene usluge od dobavljača je dobijala i uredno plaćala PDV račune.

U skladu sa članom 30. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona, omogućeno je tradicionalnim crkvama i verskim zajednicama pravo na refundaciju PDV plaćenog pri nabavci dobara i usluga u Republici odnosno pri uvozu u periodu od 1.1. do 26.07 2005. godine.

Niška eparhija sve račune za primljena dobra i izvršene građevinske usluge sa obračunatim PDV od 1.1. do 25.7.2005. godine dostavlja upravnom telu određenog od strane Srpske pravoslavne crkve. Upravno telo Srpske pravoslavne crkve podnosi zahtev za refundaciju Centali Poreske uprave. Obrazac zahteva nije propisan od strane Poreske uprave. Zahtev treba da sadrži sve podatke predviđene članom 3. Pravilnika o refundaciji.

3.8 Posebni propisi za uvoz dobara

Predmet oporezivanja, prema članu 3. Zakona, je pored isporuke dobara i pružanja usluga koje obveznik izvrši u Republici, uz naknadu, u okviru obavljanja delatnosti je i uvoz dobara u Republiku.

Odredbom člana 7. Zakona, propisano je da je uvoz svaki unos dobara u carinsko područje republike.

Odredbama člana 58. i 59. Zakona, propisano je da se pri uvozu dobara, odnosno postupku obračunavanja i plaćanja PDV kod uvoza dobara primenjuju carinski propisi, ako Zakonom nije drugačije određeno, a obračun i naplatu PDV vrši nadležni carinski organ, koji sprovodi carinski postupak, ako Zakonom nije drugačije određeno.

Carinska roba koja se uvozi, odnosno unosi u carinsko područje Republike podleže obračunu i plaćanju PDV.

Pojam “dobra” koja su definisana Zakonom odgovaraju pojmu “carinska roba” u smislu odredbe Carinskog zakona.

Pod uvozom se smatra svaki unos dobara na carinsko područje Republike izvšen u putničkom prometu, drumskom, železničkom, vazdušnom, rečnom i poštanskom saobraćaju, kao i transportom putem dalekovoda i cevovoda.

Unos dobara koji je oporezovan PDV uključuje zakonit i nezakonit unos, bez obzira za koju je namenu dobro uneto u carinsko područje Republike.

Na dobra koja se uvoze tj. koja ulaze na carinsko područje Republike, PDV se plaća na osnovu ispostavljenog dokumenta carinskog organa, osim ako se radi o uvozu dobara za koja je Zakonom propisano poresko oslobođenje pri uvozu.

Znači, lice koje uvozi dobra ne obračunava PDV na vrednost iskazanu u računu, već je to obaveza carinskog organa koji vrši obračun PDV na vrednost dobra koja je utvrđena po carinskim propisima.

Obveznik PDV u smislu Zakona je lice koje samostalno obavlja promet dobara i usluga ili uvoz dobra, u okviru obavljanja delatnosti. Obveznik PDV je i lice u čije ime i za čiji račun sa vrši uvoz dobara.

Poreski dužnici su u smislu Zakona, lica koja su dužna da plate obračunati PDV, odnosno to su lica koja duguju PDV.

Poreski dužnik u smislu Zakona, je i lice koje uvozi dobro, a to može biti pravno lice ili preduzetnik sa statusom poreskog obveznika ili bez tog statusa, državni organi ako obavljaju promet dobara i usluga izvan delokruga organa, a koji su oporezivi u skladu sa Zakonom i fizičko lice.

Određivanje vremena prometa dobara važno je zbog nastanka poreske obaveze koja, u smislu Zakona, nastaje danom kada nastaje obaveza plaćanja carinskog duga kod uvoza, a ako te obaveze nema, danom u kojem bi nastala obaveza plaćanja tog duga.

Carinski dug je obaveza lica da plati iznos carine i drugih uvoznih dažbina za određenu robu u skladu sa propisima, a uređen je obredbama člana 201 – 231 Carinskog zakona.

Carinski organ posle obračuna carinskog duga na odgovarajući način obaveštava carinskog dužnika o iznosu duga. Ovaj dug mora biti plaćen u roku od osam dana od dana prijema obaveštenja. U istom roku mora biti plaćena i obaveza PDV, pošto roba neće biti “puštena”, odnosno carinski organ neće odobriti korišćenje robe u svrhe navedene u carinskom postrupku sprovedenom nad robom.

PDV plaćen prilikom uvoza je predhodni porez za koji se umanjuje obračunati porez, pod uslovima propisanim Zakonom. Pri tom treba voditi računa u kom se poreskom periodu može uzeti PDV plaćen prilikom uvoza kao predhodni porez koji se odbija od obračunatog poreza.

Primer

Uvoz je izvršen 30.08.2008. godine, kada je dobro ocarinjeno. Međutim, obveznik PDV je dobio dokumentaciju nadležnog carinskog organa i izvršio plaćanje PDV 05.09.2008. godine.

Obveznik može PDV plaćen pri uvozu da iskaže kao predhodni porez u poreskoj prijavi obrascu PPPDV za poreski period septembar 2008. godine, a ne za mesec avgust kada je izvršen uvoz dobara, odnosno po prijemu carinskog računa.

Poresku osnovicu kod uvoza utvrđuje carinski organ u skladu sa carinskim propisima koja se uvećava za iznos akcize, carine i drugih uvoznih dažbina, kao i ostalih javnih prihoda, osim PDV. U osnovicu se uključuju i svi sporedni troškovi koju su nastali do prvog odredišta u Republici, a to je mesto koje je naznačeno u otpremnici ili drugom prevoznom dokumentu, a ako nije naznačeno, mesto prvog pretovara dobara u Republici.

U osnovicu za obračun PDV, pored vrednosti uvezenog dobra uračunavaju se i :

- akciza, carina, takse i druge uvozne dažbine kao i ostali javni prihodi, osim PDV;
- svi zavisni odnosno sporedni troškovi (uključujući troškove provizije, pakovanja, osiguranja), koji su nastali do prvog odredišta u Republici.

Prilikom utvrđivanja osnovice, fakturna vrednost prevoza dobara i druge nadoknade za promet dobara iskazane u stranoj valuti preračunavaju se u dinarsku protivvrednost.

Primer

Uvezeno je 1.000 litara votke po ceni od 10EUR po litru. Troškovi prevoza iznose 500 EUR. Srednji kurs na dan uvoza je 85,00 dinara za 1 EUR.

Osnovica PDV:

- vrednost uvezenog dobra u EUR……..1.000 x 10 = 10.000 EUR
- vrednost uvezenog dobra u dinarima…….10.000 x 85 = 850.000 RSD
- prevoz……..500 x 85 = 42.500 RSD
- carina……...892.500 RSD
- carinski troškovi……5.000 RSD
- akciza……90.000 RSD
- osnovica PDV……..….987.000 RSD
- PDV 18%.....177.660 RSD

U slučaju da se dobra privremeno izvoze radi oplemenjivanja, obrade, dorade ili prerade, pa su ponovo uvezena, osnovica za obračun PDV je u skladu sa članom 20. Zakona, “iznos naknade koju je obveznik platio ili treba da plati za oplemenjivanje, odnosno porast vrednosti nastao oplemenjivanjem ako se naknada ne plaća”.

U slučaju izmene carinske vrednosti za uvoz dobara na koji se plaća PDV, carinski organ donosi rešenje o izmeni carinske vrednosti za uvoz dobara koji se oporezuje PDV, odnosno obračunava i naplaćuje PDV u skladu sa izmenjenom carinsom, odnosno poreskom osnovicom. U slučaju više obračunatog i plaćenog PDV na uvoz dobara, carinski organ donosi akt na osnovu koga obveznik PDV vrši ispravku odbitka predhodnog poreza.

Međutim, u praksi se može desiti i slučaj izmene poreske osnovice prilikom uvoza dobara, a razlog za to je npr. ako carinski organ u skladu sa propisima nije priznao račun ino – dobavljača.

3.9 Prelazni režim za izvršavanje zakona na teritoriji AP Kosovo i Metohija

Uredba o izvršavanju Zakona o porezu na dodatu vrednost na teritoriji Autonomne Pokrajne Kosovo i Metohija za vreme važenja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244[22] stupila je na snagu 26.02.2005. godine.

Do 25.02.2005. godine, primenjivala se Uredba izvršavanju Zakona o porezu na dodatu vrednost na teritoriji Autonomne Pokrajne Kosovo i Metohija za vreme važanja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244 [23].

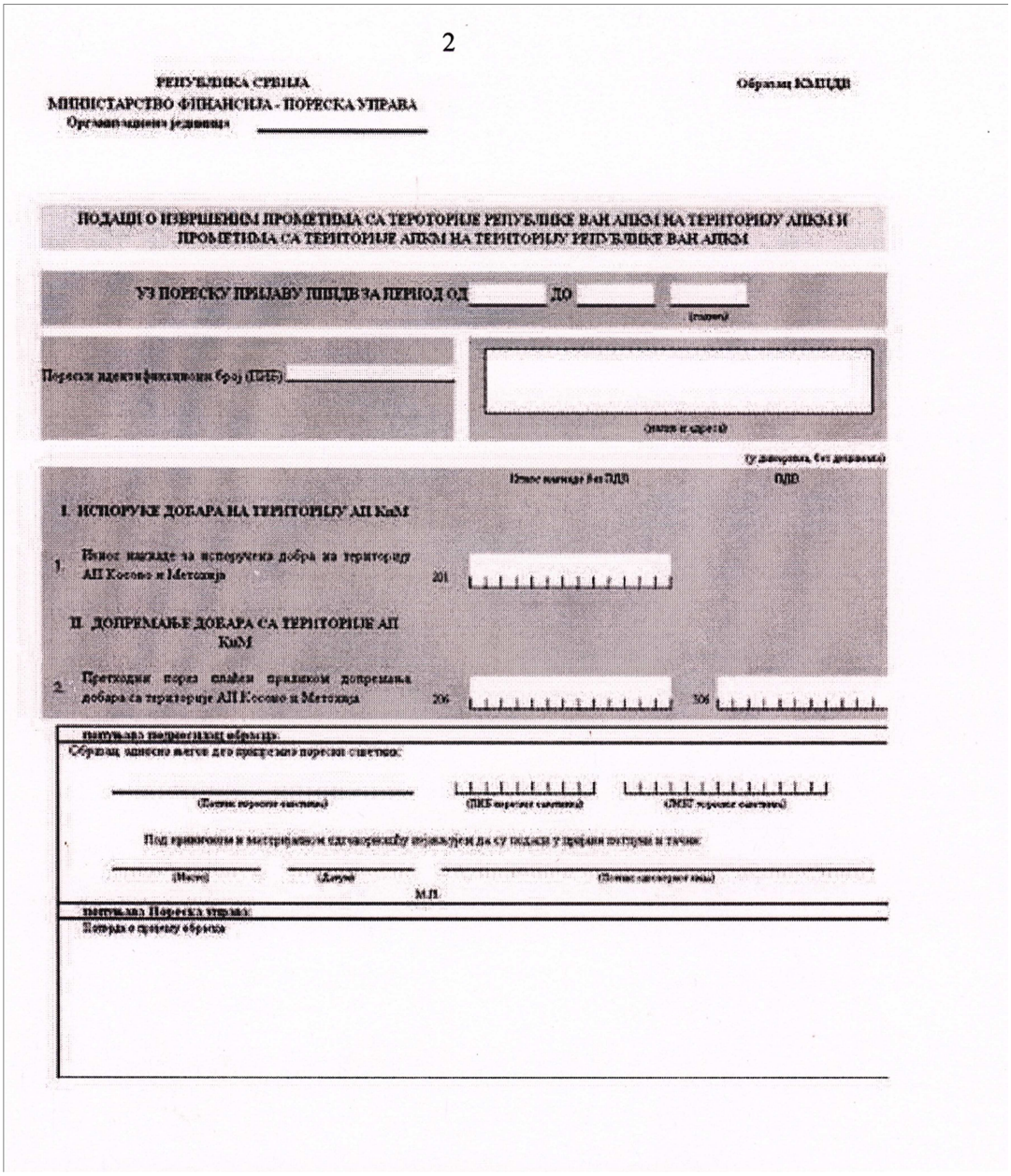
Uredbom o izvršenju Zakona o porezu na dodatu vrednost na teritoriji Autonomne Pokrajne Kosovo i Metohija za vreme važenja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244 [24](u daljem tekstu: Uredba o KiM), uređeno je izvršavanje Zakona na teritoriji APKM za vreme važanja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244.

Na promet dobara i usluga koji obveznici PDV vrše sa teritoriji Republike Srbije van teritorije APKM na teritoriji APKM, odnosno na teritoriji APKM, odnosno sa teritorije APKM na teritoriju Republike van APKM, primenjuju se Zakon, propisi doneti na osnovu Zakona i Uredba o KiM.

Shodno odredbama člana 3. Uredbe o KiM, na promet dobara stranog porekla koja se upućuju, dopremaju i tranzituju sa teritorije APKM na teritoriju Republike van APKM, PDV se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom, a obračun i naplatu PDV vrši nadležni carinski organ, po postupku i na način kojim je regulisan carinski postupak.

PDV koji je plaćan na ovaj promet dobara može da služi obvezniku PDV kao predhodni porez, ako obveznik PDV obavlja promet dobara i usluga sa pravom na odbitak predhodnog poreza, u skladu sa Zakonom, i pod uslovom da su dobra dopremljena sa teritorije APKM.

[22] „Službeni glasnik RS“, broj 15/2005
[23] „Službeni glasnik RS“, br. 124/04, 139/04 i 5/05.
[24] „Službeni glasnik RS“, br. 15/2005.

2

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА - ПОРЕСКА УПРАВА
Организациона јединица _____

Образац КЦПДВ

ПОДАЦИ О ИЗВРШЕНИМ ПРОМЕТИМА СА ТЕРОТОРИЈЕ РЕПУБЛИКЕ ВАН АПКМ НА ТЕРИТОРИЈУ АПКМ И ПРОМЕТИМА СА ТЕРИТОРИЈЕ АПКМ НА ТЕРИТОРИЈУ РЕПУБЛИКЕ ВАН АПКМ

УЗ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ ППДВ ЗА ПЕРИОД ОД _____ ДО _____ _____
(година)

Порески идентификациони број (ПИБ) _____

Назив и адреса

(у динарима, без деценала)

Износ наплате без ПДВ | ПДВ

I ИСПОРУКЕ ДОБАРА НА ТЕРИТОРИЈУ АП КиМ

1. Износ наплате за испоручена добра на територију АП Косово и Метохија 201

II ДОПРЕМАЊЕ ДОБАРА СА ТЕРИТОРИЈЕ АП КиМ

2. Претходни порез плаћен приликом допремања добара са територије АП Косово и Метохија 206 306

попуњава подносилац обрасца:

Образац записнички састављен дана пореским органом:

(Назив пореског органа) (ПИБ пореског органа) (МБР пореског органа)

Под кривичном и материјалном одговорношћу изјављујем да су подаци у пријави потпуни и тачни:

(Место) (Датум) (Потпис овлашћеног лица)

М.П.

попуњава Пореска управа:

Потврда о пријему обрасца

Dokazi da su dobra dopremljena sa teritorije APKM su:

- jedinstvena carinska isprava, izdata u skladu sa carinskim propisima;
- dokaz o plaćenom PDV.

3.9.1 Promet dobara domaćeg porekla sa teritorije APKM na teritoriji Republike van APKM

Na promet dobara domaćeg porekla sa teritorije APKM na teritoriju Republike van APKM obračunava se i plaća PDV.

Pod dobrima domaćeg porekla podrazumevaju se dobra koja su u potpunosti proizvedena na teritoriji APKM, odnosno čija je vrednost u procesu proizvodnje uvećana najmanje za 51%.

Poreklo dobara dokazuje se jednim od sledećih dokumenata:

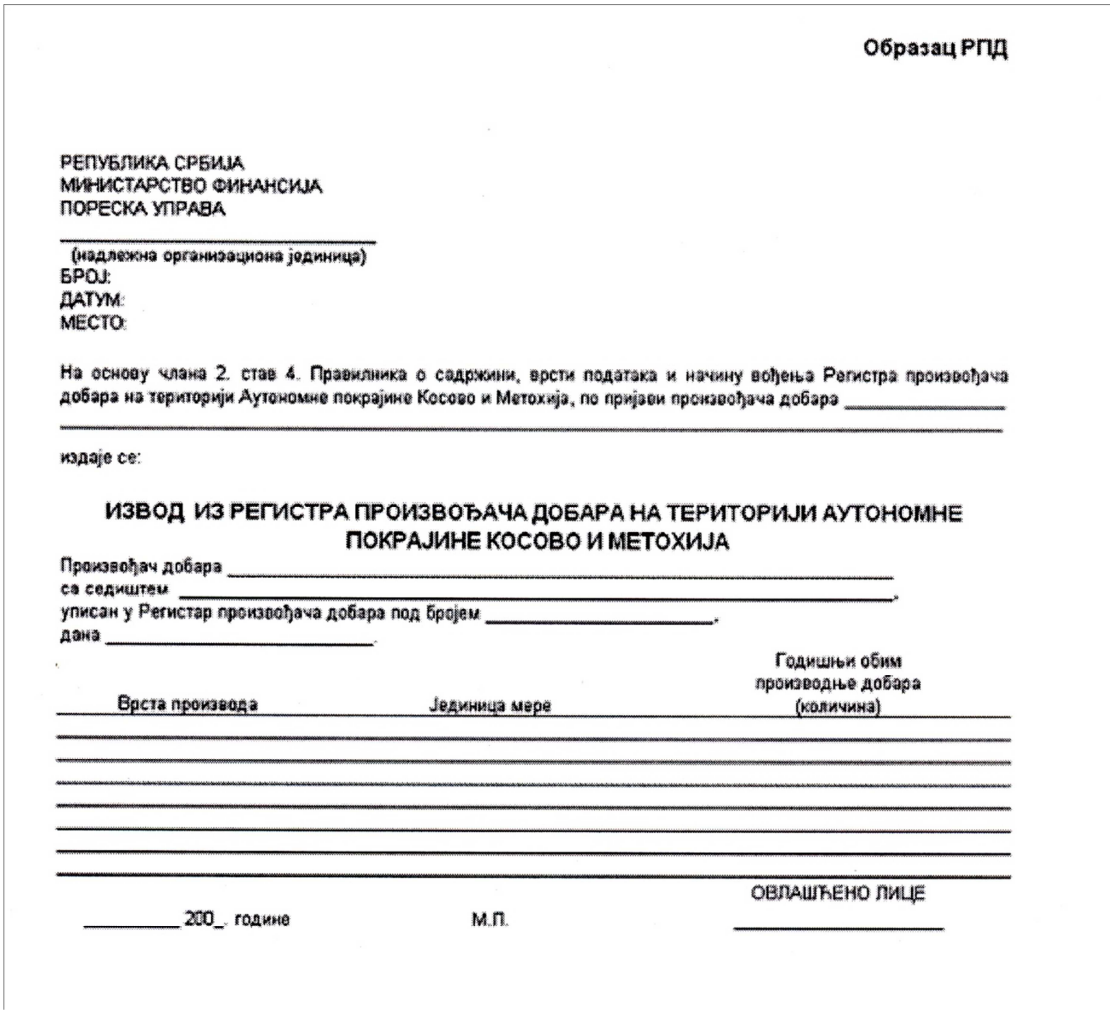
- izvodom iz registra proizvođača na teritoriji APKM koji se vodi kod nadležne organizacione jedinice Poreske uprave;
- izvodom iz registra poljoprivrednih gazdinstava na teritoriji APKM, koji se vodi kod nadležne organizacione jedinice Uprave za javna plaćanja, u skladu sa propisom kojim je uređena registracija poljoprivrednih gazdinstava;
- pismenom izjavom proizvođača dobara ili računom prodavca koji sadrži klauzulu da su dobra domaćeg porekla, overena pečatom i potpisom UMNIKa.

Posebno odeljenje Poreske uprave, vrši kontrolu napred navedenih dokumenata, kontrolu vrste, količine i porekla dobara, kao i obračun PDV.

Ako se u postupku kontrole vrste i količine dobara, odnosno obračuna PDV, utvrdi da vrsta i količina dobara ne odgovaraju podacima o vrsti i količini dobara iskazanim u dokumentima, odnosno da je PDV pogrešno obračunat, dobra ne mogu istupiti preko administrativne linije sa APKM, već se upućuju Posebnom odeljenju koje je izvršilo obračun PDV.

Ako se u postupku kontrole porekla dobara utvrdi da se radi o dobrima stranog porekla, shodno se primenjuju carinski propisi.

Dobra na koje nije plaćen PDV ne mogu istupiti preko administrativne linije sa APKMa na teritoriju Republike van APKM, osim ako je za iznos obračunatog PDV i drugih troškova položena neopoziva bankarska garancija izdata od strane banke sa teritorije Republike van APKM u korist Republike Srbije – Ministarstva finansija, plativa u roku od osam dana.

Образац РПД

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА

_____
(надлежна организациона јединица)
БРОЈ:
ДАТУМ:
МЕСТО:

На основу члана 2. став 4. Правилника о садржини, врсти података и начину вођења Регистра произвођача добара на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, по пријави произвођача добара _____
_____

издаје се:

ИЗВОД ИЗ РЕГИСТРА ПРОИЗВОЂАЧА ДОБАРА НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ КОСОВО И МЕТОХИЈА

Произвођач добара _____
са седиштем _____,
уписан у Регистар произвођача добара под бројем _____,
дана _____.

Врста производа	Јединица мере	Годишњи обим производње добара (количина)

ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ

_____ 200_. године М.П. _____

Dobra za koja je plaćanje PDV obezbeđeno neopozivom banarskom garancijom upućuju se pod pratnjom Posebnog odeljenja do najbliže organizacione jedinice Posebnog odeljenje na teritoriji Republike van APKM, gde se kontroliše ispravnost izdate bankarske garancije.

3.9.2 Promet dobara domaćeg porekla i dobra stranog porekla koja su stavljena u slobodni promet na teritoriji Republike van APKM (domaća dobra), sa teritorije Republike van APKM na teritoriju APKM

Na promet domaćih dobara koji izvrše obveznici PDV sa teritorije Republike van APKM na teritoriju APKM, PDV se ne plaća, a obveznici PDV imaju pravo na odbitak predhodnog poreza u skladu sa Zakonom, pod uslovom da su dobra otpremljena na teritoriju APKM.

Dobra se otpremaju uz Obrazac EL – Evidencioni list koji popunjava Posebno odeljenje.

Pre popunjavanja Evidencionog lista, obveznik PDV je dužan da Posebnom odeljenju dostavi račun, odnosno drugi dokument o prometu dobara, koji sadrži:

- naziv, adresu i PIB obveznika – izdavaoca računa,
- mesto i datum izdavanja i radni broj računa,
- naziv i adresu primaoca računa,
- vrstu, količinu, cenu po jedinici mere i vrednost dobara.

Kao dakazi da su dobra otpremljena na teritoirju APKM služe:

- Evidencioni list overen od strane Posebnog odeljenja;
- izvod iz poslovnog računa obveznika PDV da je za promet dobara izvršen prenos novčanih sredstava sa poslovnog računa primaoca dobara na poslovni račun obveznika PDV – isporučioca dobara;
- dokaz o izvršenoj prodaji deviza Narodnoj banci Srbije, odnosno ostvarenoj dinarskoj protivvrednosti od prodaje tih deviza, ako je za isporučeno dobro izvršeno plaćanje u devizama.

Popunjavanje poreske prijave poreza na dodatnu vrednost – Obrazac PPPDV

Saglasno članu 37. Član 4. Zakona o PDV-u propisana je obaveza podnošenja PPPDV. Oblik i sadržaj obrasca poreske prijave, kao i način iskazivanja podataka u njoj uređen je odredbama Pravilnika o obliku i sadržini prijave za evidentiranje obveznika PDV, postupak evidentiranja i brisanja iz evidencije i oblik i sadržaj poreske prijave PDV – skraćen naziv Pravilnik o poreskoj prijavi PDV-a.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА - ПОРЕСКА УПРАВА
Организациона јединица _____

Образац ППППДВ

ПОРЕСКА ПРИЈАВА ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

ЗА ПЕРИОД ОД _____ **ДО** _____ _____
(година)

Порески идентификациони број (ПИБ): _____

(назив и адреса)

(у динарима, без децимала)

			Износ накнаде без ПДВ	ПДВ
	I. ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА			
1.	Промет добара и услуга који је ослобођен ПДВ са правом на одбитак претходног пореза	001		
2.	Промет добара и услуга који је ослобођен ПДВ без права на одбитак претходног пореза	002		
3.	Промет добара и услуга по општој стопи	003		103
4.	Промет добара и услуга по посебној стопи	004		104
5.	**ЗБИР (1+2+3+4)**	**005**		**105**
	II. ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ			
6.	Претходни порез плаћен приликом увоза	006		106
7.	ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику	007		107
8.	Претходни порез, осим претходног пореза са ред. бр. 6. и 7.	008		108
9.	**ЗБИР (6+7+8)**	**009**		**109**
	III. ПОРЕСКА ОБАВЕЗА			
10.	Износ ПДВ у пореском периоду (5 - 9)			110

11. Повраћај: НЕ ДА
(обавезно заокружити опцију)

попуњава подносилац пријаве:

Пријаву, односно њен део припремио порески саветник

_____ _____ _____
(Потпис пореског саветника) (ПИБ пореског саветника) (ЈМБГ пореског саветника)

Под кривичном и материјалном одговорношћу изјављујем да су подаци у пријави потпуни и тачни

_____ _____ _____
(Место) (Датум) (Потпис одговорног лица)

М.П.

попуњава Пореска управа:

Потврда о пријему пореске пријаве:

Član 37. Zakona o PDV-u:

Obaveze poreskih obveznika kod prometa dobara i usluga

Obveznik je dužan da:
1) podnese evidencionu prijavu;
2) izdaje račune o izvršenom prometu dobara i usluga;
3) vodi evidenciju u skladu sa ovim zakonom;
4) obračunava i plaća PDV i podnosi poreske prijave.

U daljem tekstu rada dat je primer za svaku poziciju u okviru PPPDV i načinu kontiranja pomenutih poslovnih promena, kao i sama prijava i rasknjižavanja kumuliranog PDV-a na pozicijama grupe 27 – Porez na dodatnu vrednosti 47 – Obaveze za Porez na dodatnu vrednosti.

Primer

Privredno društvo ABC Trgovina DOO, Ivana Milutinovića 53 Beograd (PIB 100350566) je tromesečni obveznik PDV-a (period sastavljanja poreske prijave PDV je od 1.01.2011. godine do 31.03.2011. godine). Društvo se bavi uvozom i izvozom proizvoda široke potrošnje. Vrednost EUR u odnosu na RSD u ovom periodu izabranom poreskom periodu (od 1.01.2011. godine do 31.03.2011. godine) je 105 RSD za 1 EUR.

Obaveze za PDV

Poslovna promena br.1. – Polje 001 - Promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV sa pravom na odbitak predhodnog poreza.

Društvo je dana 31.01.2011. godine prodalo ino-kupcu GTZ LTD, Germany posteljinu u vrednosti od 1.050.000 RSD (1.000 paketa po ceni od 10 EUR-a po paketu). Dana 14.02.2011. godine nadležni carinski organ izdao je izvoznu deklaraciju (ispunjen uslov za poresko oslobođenje sa pravom na odbitak predhodnog poreza).

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
1.1.	203 – Ino kupci		1.050.000	
		603 – Prihodi od prodaje robe - ino		1.050.000
1.2.	501 – Nabavna vrednost prodate robe – veleprodaja		900.000	
		132 – Roba u prometu na veliko		900.000
Ukupno:			2.950.000	2.950.000

Polje 001 PPPDV – 1.050.000 RSD

Poslovna promena br.2. – Polje 002 - Promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV bez prava na odbitak PDV-a

Društvo je dana 4.02.2011. godine prodalo građevinsko zemljište (ukupne površine 150 m2 upisano u List nepokretnosti broj 4162 Katastar Opštine Stara Pazova) u vrednosti od 2.000.000 RSD, kupcu BD Trade DOO, Niš. Ugovorom o kupoprodaji definisna je da obavezu plaćanja Poreza na prenos apsolutnih prava iznosi kupca zemljišta. Saglasno članu 25. Zakona o PDV na promet zemljišta (poljoprivrednog, šumskog, građevinskog, izgrađenog ili neizgrađenog) PDV se NE PLAĆA.

Citat dela Člana 25. Zakona o PDV-u:

Poreska oslobođenja za promet dobara i usluga bez prava na odbitak prethodnog poreza PDV se ne plaća i na promet:
Zemljišta (poljoprivrednog, šumskog, građevinskog, izgrađenog ili neizgrađenog), kao i na davanje u zakup tog zemljišta;

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
2.1.	202 – Kupac		2.000.000	
		020 – Zemljište		1.500.000
		670 – Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme		500.000
Ukupno:			2.000.000	2.000.000

Polje 002 PPPDV – 2.000.000 RSD

Poslovna promena br.3. – Polje 003 i Polje 103 – Promet dobara i usluga po opštoj stopi

Društvo je dana 9.02.2011. godine prodalo kartonske kutije u ukupnoj vrednosti od 120.000 RSD BEZ PDV domaćem kupcu Litopapir DOO, Čačak. Društvo je u pratećoj fakturi naznačilo datum prometa dobara, dan 9.02.2011. godine, i iskazalo PDV od 18% (ili 120.000 RSD x 0,18% = 21.600 RSD). Takođe, na isti datum fakturisana je i usluga transporta (datum prometa usluge je isto 9.02.2011. godine) ovom kupcu u iznosu od 10.000 RSD SA PDV-om. Uračunati iznos PDV-a je 1.525 (10.000 RSD x preračunata stopa PDV-a od 18% je 15,25%).

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
3.1.1.	202 – Kupci		120.000	
		602 – Prihodi od prodaje robe		98.840
		470 – Obaveze PDV po izdatim računima po opštoj stopi		21.600
3.1.1.	501 – Nabavna vrednost prodate robe – veleprodaja		100.000	
		132 – Roba u prometu na veliko		100.000
3.2.1.	202 – Kupci		10.000	
		612 – Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu		8.475
		470 – Obaveze PDV po izdatim računima po opštoj stopi		1.525
Ukupno:			230.000	230.000

Napomena:

U polje 003 unosi se podatak o iznosu naknade za promet dobara i usluga po opštoj stopi bez PDV-a (neto naknada).

U polje 103 unosi se podatak o iznosu obračunatog PDV-a po opštoj stopi za izvršeni promet.

Polje 003 PPPDV – 128.485 RSD Polje 103 PPPDV – 23.125 RSD

Poslovna promena br.4. – Polje 004 i Polje 104 – Promet dobara i usluga po posebnoj stopi

Društvo je dana 19.02.2011. godine prodalo kukuruz u ukupnoj vrednosti od 200.000 RSD BEZ PDV (10.000 kg x 20 RSD po kilogramu) domaćem kupcu Invej DOO, Beograd. Društvo je u pratećoj fakturi naznačilo datum prometa dobara, dan 19.02.2011. godine, i iskazalo PDV po posebnoj stopi u iznosu od 8% (ili 200.000 RSD x 0,08% = 16.000 RSD). Ugovorom je predviđen da kupac preuzme robu u magacinu Društva.

Takođe, Društvo je dana 28.03.2011. godine primilo avans za isporuku pšenice u julu 2011. godine u iznosu od 100.000 hiljada dinara. Društvo je saglasno svojoj obavezi izdalo avansni račun u kome je naznačilo iznos PDV-a od 7.400 RSD (10.000 RSD x preračunata posebna stopa PDV-a od 8% je 7,41%)

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
4.1.1.	202 – Kupci		216.000	
		602 – Prihodi od prodaje robe		200.000
		471 – Obaveze PDV po izdatim računima po posebnoj stopi		16.000
4.1.2.	501 – Nabavna vrednost prodate robe – veleprodaja		180.000	
		132 – Roba u prometu na veliko		180.000
4.2.1.	241 – Tekući račun		100.000	
		430 – primljeni avans u zemlji		92.600
		472 – Obaveze za PDV po primljenim avansima posebna stopa		7.400
Ukupno:			496.000	496.000

Napomena - prodaja:

U polje 004 unosi se podatak o iznosu naknade za promet dobara i usluga po posebnoj stopi bez PDV-a (neto naknada).

U polje 104 unosi se podatak o iznosu obračunatog PDV-a po posebnoj stopi za izvršeni promet.

Prema članu 16 Zakona o PDV-u, poreska obaveze nastaje danom kad se najranije izvrši jedna od sledećih radnji:

1. Promet dobara i usluga,
2. Naplata, ako je naknada naplaćena pre prometa dobara i usluga (avansna naplata),
3. Nastanak obaveze plaćanja carinskog duga, kod uvoza dobara, a ako te obaveze nema, danom u kojem bi nastala obaveze plaćanja tog duga.

Za primljeni avans u polje 104 iskazuju se podaci o obračunatom PDV-u koji obveznik uključuje u PPPDV u poreskom periodu kad je avans primljen, dok se u polje 004 ne iskazuje podatak – iznos naknade.

Polje 004 PPPDV – 200.000 RSD Polje 104 PPPDV – 16.000 RSD + 7.400 PDV u primljenom avansu,

Predhodni porez

Poslovna promena br.5. – Polje 006 i Polje 106 – Predhodni porez plaćen prilikom uvoza

Društvo je dana 8.01.2011. godine kupilo dostavno vozilo marke Fiat Punto 1,3 JTD van iz Italije. Nadležni carinski organ izdao je carinski dokument na dan 17.01.2011. godine u kojim je iskazana carinska vrednost automobila od 1.000.000 RSD bez PDV-a i iznos obračunatog PDV-a od 18.000 RSD. Obaveze za carinu plaćene su pri uvozu (nisu uzete u razmatranje u ovom primeru).

Takođe, Društvo je dana 8.01.2011. godine uvezlo putničko vozilo marke Fiat Bravo 1,9 JTD iz Italije. Nadležni carinski organ izdao je carinski dokument na dan 17.01.2011. godine u kojim je iskazana carinska vrednost automobila od 1.500.000 RSD bez PDV-a i iznos obračunatog PDV-a od 270.000 RSD. Obaveze za carinu plaćene su pri uvozu (nisu uzete u razmatranje u ovom primeru).

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
5.1.	023 – Postrojenja i oprema		1.000.000	
	274 – PDV plaćen pri uvozu dobara po opštoj stopi		180.000	
		241 – Tekući računi		180.000
		434 – Dobavljač iz inostranstva		1.000.000
5.2.	023 – Postrojenja i oprema		1.770.000	
		241 – Tekući računi		270.000
		434 – Dobavljač iz		1.500.000

		inostranstva		
Ukupno:			2.950.000	2.950.000

Napomena:

U polje 006 unosi se podatak o vrednosti uvezenih dobara, iskazanih u carinskom dokumentu,

U polje 106 unosi se podatak o plaćenom PDV-u koji može da se odbije kao predhodni porez.

Član 28 Zakona o PDV-u

Uslovi za odbitak predhodnog poreza

Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik može da ostvari ako dobra nabavljena u Republici ili iz uvoza, uključujući i nabavku opreme, kao i objekata za vršenje delatnosti i ekonomski deljivih celina u okviru tih objekata (u daljem tekstu: objekti za vršenje delatnosti), odnosno primljene usluge, koristi ili će ih koristiti za promet dobara i usluga:
1) koji je oporeziv PDV;
2) za koji u skladu sa članom 24. ovog Zakona postoji oslobođenje od plaćanja PDV;
3) koji je izvršen u inostranstvu, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici.

Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik može da ostvari ako poseduje:
1) račun izdat od strane drugog obveznika u prometu o iznosu prethodnog poreza, u skladu sa ovim zakonom;
2) dokument o izvršenom uvozu dobara, u kojem je iskazan prethodni porez, odnosno kojim se potvrđuje da je primalac ili uvoznik tako iskazani PDV platio prilikom uvoza.
U poreskom periodu u kojem su ispunjeni uslovi iz st. 1. i 2. ovog člana obveznik može da odbije prethodni porez od dugovanog PDV, i to:
1) obračunati i iskazani PDV za promet dobara i usluga, koji je ili će mu biti izvršen od strane drugog obveznika u prometu;
2) PDV koji je plaćen prilikom uvoza dobara.
Pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje danom ispunjenja uslova iz st. 1 - 3. ovog člana.
Pravo na odbitak prethodnog poreza može da ostvari i poreski dužnik iz člana 10. stav 1. tač. 2) i 3) ovog Zakona, pod uslovom da je na naknadu za primljena dobra i usluge obračunao PDV u skladu sa ovim Zakonom i da primljena dobra i usluge koristi za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana.

Član 29 Zakona o PDV-u

Izuzimanje od odbitka prethodnog porez

Obveznik nema pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu:
1) nabavke, proizvodnje i uvoza putničkih automobila, motocikala, polovnih objekata i vazduhoplova, rezervnih delova, goriva i potrošnog materijala za njihove potrebe, kao i iznajmljivanja, održavanja, popravke i drugih usluga, koje su povezane sa korišćenjem ovih prevoznih sredstava;
2) izdataka za reprezentaciju obveznika;
3) nabavke ili uvoza tepiha, električnih aparata za domaćinstvo, televizijskih i radio prijemnika, umetničkih dela likovne i primenjene umetnosti i drugih ukrasnih predmeta, koji se koriste za opremanje administrativnih prostorija.
Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana, obveznik ima pravo na odbitak prethodnog poreza ako prevozna sredstva i druga dobra koristi isključivo za obavljanje delatnosti:
1) prometa i iznajmljivanja navedenih prevoznih sredstava i drugih dobara;
2) prevoza lica i dobara ili obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima.

Prema članu 28 Zakona o PDV-u, kod teretnog automobila Društvo je ispunilo uslov da se plaćeni PDV pri uvozu iskoristi kao predhodni porez i unese ga u PPPDV u okviru Polja 006 i Polja 106.

Po istom članu Zakona, društvo pri uvozu putničkog automobila nije ispunio tražene zahteve pa nema pravo da plaćeni PDV pri uvozu ovog dobra iskoristi kao predhodni i ne unosi ga u okviru odgovarajućih pozicija PPPDV. Plaćeni PDV dobija karakter zavisnih troškova nabavke osnovnih sredstava te time uvećava nabavnu vrednost osnovnog sredstva (suprotno prvom slučaju kada plaćeni PDV ne ulazi u nabavnu vrednost osnovnog sredstva).

Polje 006 PPPDV – 1.000.000 RSD Polje 106 PPPDV – 18.000 RSD,

Poslovna promena br.6. – Polje 007 i Polje 107 – PDV naknada plaćena poljoprivrednicima

Društvo je dana 18.03.2011. godine od individualnog poljoprivrednika nabavilo kukuruz u vrednosti od 100.000 RSD (5.000 kg po ceni od 20 RSD po kg). Društvo je na isti dan obračunalo i platilo PDV naknadu poljoprivredniku u iznosu od 5.000 RSD (100.000 RSD x 0,05 PDV naknada).

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
6.1.	132 – Roba u prometu na veliko		100.000	
	278 – PDV naknada poljopriv. za isporučena dob. i usluge.		5.000	
		243 – Blagajna		105.000
Ukupno:			105.000	105.000

Napomena:

U polje 007 unosi se podatak o vrednosti nabavljenih dobara i izvršenih usluga od strane poljoprivrednika,

U polje 107 unosi se podatak o plaćenoj PDV naknadi poljoprivredniku koji može da se odbije kao predhodni porez,

Član 34 Zakona o PDV-u

Poljoprivrednici

Obveznici poreza na dohodak građana na prihode od poljoprivrede i šumarstva na osnovu katastarskog prihoda (u daljem tekstu: poljoprivrednici), imaju pravo na nadoknadu po osnovu PDV (u daljem tekstu: PDV nadoknada), pod uslovima i na način određen ovim zakonom.
PDV nadoknada priznaje se poljoprivrednicima koji izvrše promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga obveznicima.
Ako poljoprivrednici izvrše promet dobara i usluga iz stava 2. ovog člana, obveznik je dužan da obračuna PDV nadoknadu u iznosu od 5% na vrednost primljenih dobara i usluga, o čemu izdaje dokument za obračun (u daljem tekstu: priznanica), kao i da obračunatu PDV nadoknadu isplati poljoprivrednicima u novcu (uplatom na tekući račun, račun štednje ili u gotovom).
Obveznici iz stava 3. ovog člana imaju pravo da odbiju iznos PDV nadoknade kao prethodni porez, pod uslovom da su PDV nadoknadu i vrednost primljenih dobara i usluga platili poljoprivredniku.
Poljoprivrednik može da se na početku kalendarske godine opredeli za obavezu plaćanja PDV, podnošenjem evidencione prijave propisane ovim zakonom, nadležnom poreskom organu najkasnije do 15. januara tekuće godine, pod uslovom da je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga u iznosu većem od 2.000.000 dinara.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, obaveza plaćanja PDV traje najmanje dve kalendarske godine. Po isteku roka iz stava 6. ovog člana, poljoprivrednik može da podnese zahtev za prestanak obaveze plaćanja PDV nadležnom poreskom organu, najkasnije do 15. januara tekuće godine.

Saglasno Članu 34. Zakona o PDV-u Društvo je ispunilo uslove da PDV naknadu isplaćenu poljoprivredniku iskoristi kao predhodni porez i da ga unese u odgovarajuće polje PPPDV prijave.

Polje 007 PPPDV – 100.000 RSD Polje 107 PPPDV – 5.000 RSD,

Poslovna promena br.7. – Polje 008 i Polje 108 – Predhodni porez, osim predhodnog poreza sa rednog broja 6. i 7.

Društvu je dana 17.02.2011. godine izdata jedina i konačna situacija (faktura) od strane izvođača privrednog društva Termo Inženjering AD, Beograd za radove na hali u iznosu od 420.000 hiljada dinara BEZ PDV-a. U fakturi je naznačeni iznos PDV-a je 75.600 RSD.

Društvu je dana 28.03.2011. godine ispostavljena faktura za transport robe od strane prevoznika Stojanović Vladimira u iznosu od 10.000 hiljada dinara. Ističemo da se prevoznik ne nalazi u sistemu PDV-a (predpostavka je da ovi troškovi ne ulaze u nabavnu cenu robe).

Takođe, Društvo je dana 30.03.2011. godine dalo avans privrednom društvu Tekstil AD, Arilje u iznosu od 150.000 RSD za kupovinu posteljine. Roba će biti isporučena zaključno sa 5.05.2011. godine. Privrednom društvu Tekstil AD, Arilje je saglasno Članu 16 Zakona o PDV-u ispostavilo avansni račun na ovaj dan i iskazalo PDV u iznosu od (150.000 x preračunata stopa od 15,25%):

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
7.1.	022 – Građevinski objekti		420.000	
	270 – PDV u primljenim računima po opštoj stopi (osim plać. avansa)		75.600	
		433 – Dobavljači u zemlji		495.600
7.2.	531 - Troškovi transportnih usluga		10.000	
		433 – Dobavljači u zemlji		10.000

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
7.3.	150 – Dati avansi za zalihe i usluge		127.125	
	273 – PDV u datim avansima po posebnoj stopi		22.875	
		241 – Tekući računi		150.000
Ukupno:			655.600	655.600

Napomena:

Polje 008 – unosi se podatak o iznosu naknade za nabavljeno dobra i izvršene usluge BEZ PDV-a,

Polje 108 – unosi se podatak o PDV-u koji se može odbiti u poreskom periodu, takođe u ovo polje unosi se i podatak o PDV –u u datom avansu koji Društvo može koristiti kao predhodni porez.

Ističemo da Društvo u primeru br 7.1. i 7.3. da saglasno Zakonu o PDV-u ima pravo da koristi iskazani PDV kao predhodni porez. Takođe, ističemo da u okviru Polja 108 iskazujemo iznos predhodnog poreza i za sličaj 7.1 i slučaj 7.3. s time da se promet za iznos datog avansa umanjen za PDV ne iskazuje u okviru pozicije 108. U slučaju br 7.2. Društvo nema pravo da PDV iskoristi kao predhodni porez jer izdavalac računa nije u sistemu PDV-a.

Polje 008 PPPDV – 420.000 RSD Polje 108 PPPDV – 98.475 RSD,

Poslovna promena br.8. – Polje 110 Iskazivanje poreske obaveze / odnosno iznosa za povraćaj (poreskog kredita).

Prema doredbi Člana 49 zakona o PDV –u obveznik je dužan da obračunava PDV za svaki poreski period na osnovu prometa dobara i usluga u tom periodu i dužan je da plati PDV jednak pozitivnoj razlici između ukupnog iznosa poreskih obaveza i iznosa predhodnog poreza.

Ako je iznos predhodnog poreza veći od iznosa poreske obaveze, iznos se iskazuje sa preznakom „ - “ u Polju 110 i obveznik stiče pravo na povraćaj razlike. U slučaju da se obveznik ne opredeli za povraćaj PDV-a, razlika se priznaje kao poreski kredit.

Obveznik je u obaveze da zakruži opciju na osnovu koje se utvrđuje da li on traži povraćaj pretplate PDV-a ili ne zaokruživanjem opcija „ DA “ ili „ NE “.

Iznos poreskog kredita iz jednog poreskog perioda ne unosi se u poresku prijavu za bilo koji naredni poreski period. Poreski dužnik i platilac ima mogućnost da ukoliko u tekućem poreskom periodu iskaže obavezu za PDV, a na kontu 279 - Potraživanja za više plaćen PDV ima iskazan saldo (kumulirani poreski kredit) u mogućnosti je da

izvrši prebijanje obaveze na račun poreskog kredita koji je formiran tokom ranijih poreskih perioda.

Pri prezentaciji konačne PDV prijave i samih salda na kontu grupe 27 – Porez na dodatnu vrednost i grupe 47 – Obaveze za porez na dodatnu vrednost polazimo od sledećih predpostavki.

1. Da Društvo sastavlja PPPDV za period od 1.01.2011. godine do 31.03.2011. godine (tromesečni obveznik PDV-a),
2. Da je saldo na dan 1.01.2011. godine grupama konta 27 i 47 jednak nuli (da Društvo nema obavezu niti pretplatu PDV-a – potraživanja za ovaj poreski oblik),

Društvo je sastavilo PPPDV za period od 1.01.2011. godine do 31.03.2011. godine i dalo nalog za knjiženje na dan 31.03.2011. godine.

Redni broj promene	Konto Duguje	Konto Potražuje	Duguje (RSD)	Potražuje (RSD)
8.1.	470 – Obaveze PDV po izdatim računima po opštoj stopi		23.125	
	471 – Obaveze PDV po izdatim računima po posebnoj stopi		16.000	
	472 – Obaveze za PDV po primljenim avansima posebna stopa		7.400	
		270 – PDV u primljenim računima po opštoj stopi (osim plać. avansa)		75.600
		273 – PDV u datim avansima po posebnoj stopi		22.875
		274 – PDV plaćen pri uvozu dobara po opštoj stopi		180.000
		278 – PDV naknada poljopriv. za isporučena dob. i usluge.		5.000
		279 – Potraživanja za više plaćen PDV	236.950	
Ukupno:			283.475	283.475

Društvo je na Polju 110 iskazalo iznos od 236.475 RSD što je ujedno i saldo na kontu 279 - Potraživanja za više plaćen PDV. Društvo je ovaj iznos unelo sa predznakom „ - “ što zanači da je Društvo u pretplati PDV. Takođe, Društvo se opredelilo zaokruživanjem odgovora „ DA “ da izvrši povraćaj PDV-a i da ga ne koristi kao poreski kredit u budućim obračunskim periodima.

U sistemu obračuna i plaćanja PDV-a, obveznik može da koristi pravo na povraćaj PDV-a, odnosno poreski kredit.

Propisi koji uređuju uslove za ostvarivanje prava na povraćaj PDV-a su:

1. Zakon o PDV-u,
2. Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji,
3. Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV-a i o načinu i postupku refakcije i reundacije PDV-a.

Obveznici koji su u okviru PPPDV zaokružili odgovor „ DA “ i time podneli zahev za povraćaj PDV-a prosto postaju predmet kontrole (popunjavanja i osnovi iskazivanja PDV-a) nadležnog poreskog organa. Ukoliko se u postupku kontrole ne utvrdi nepravilnosti, donosi se rešenje Ministarstva Finansija – odnosno nadleženog organa Poreske Uprave, na osnovu kojeg se vrši povraćaj PDV-a. Obveznici ovog poreza koji su saglasno Zakonu o PDV-u definisani kao pretežni izvoznici ostvaruju pravo povraćaja u roku od 15 dana od isteka roka za podnošenje poreske prijave. Ostali obveznici ostvaruju isto pravo najkasnije u roku od 45 dana od isteka roka za podnošenje poreske prijave.

POLIMARK d.o.o.
Auto put Beograd-Novi Sad 100b
11080 Zemun

PIB: 100002508

Matični broj: 06660797
Reg. br.:

Avansni račun

Račun za primljeni avans broj:**66**

Predviđeni datum isporuke robe / obavljanja usluge:31.12.2010
Mesto i datum izdavanja: Beograd, 31.12.2010
Datum uplate: 31.12.2010

Iznos: 272.388,93 DIN

Preračunati PDV po stopi od 18,00%: 41.550,85 Osnovica: 230.838,08

Ukupni PDV: 41.550,85 DIN

NAPOMENA: Uplaćeno po profakturi 1006912

Za " GRAFI

BEOGRAD

ПРИМЕРАК ЗА УВОЗНИКА/ПРИМАОЦА

1 Обрасци | 4 Тов. лист

5 Наимен. | 6 Број пакета | 7 Референтни број
53/2011

8 Прималац Б.Р. 100004148

9 Лице одговорно за финансијско пословање

10 З. сл./одр. | 11 З. трговца /произ. | 12 Подаци о вредности | 13 ЗЛП

14 Подносилац исправе Б.Р. P 100394808
KRLE SPED COMMERCE
BEOGRAD, Milutina Milankovica 120d

15 Земља отпреме/извоза
Italija

15 З. отпр. изв./шиф. a IT | б | 17 Зем. одред./шиф. ф. a | б

16 Земља порекла
IT/Italija

17 Земља одредишта

18 Идент. и нац. превозног средства у приспећу | 19 Кон. 0

20 Услови испоруке
EXW CASTEL GOFFREDO | 3

21 Идент. и нац. активног превозног средства које прелази границу

22 Валута и укупан износ из фактуре
EUR 3.175,00

23 Курс валуте
99,5437

24 Врста спољног п. пословања 1 | 1

25 Врста саобр. на граници | 26 Унутрашња врста саобраћаја | 27 Место истовара

28 Финансијски и банкарски подаци

8

29 Царинска испостава улаза
21342

30 Место робе

31 Паковање и наименовање робе
Ознаке и бројеви - контејнер бр. - број и врста
1/KOLETO
Ostale elektricne lampe i svetleca tela: reflektori
DEMO LED REFLEKTOR -Prema faktur

32 Наим. 1 | бр.

33 Шифра робе
94054010 | 0000 KD | LB/03 | 2320

34 Шифра з. порек. а | б

35 Бруто маса у kg
80,00

36 Повлашћ.а
EU01B

37 ПОСТУПАК
4000

38 Нето маса у kg
80,00

39 Квота

40 Сажета декларација/претходни документ
11029/SD/15215/2011/01

0,5

41 Допунска јединица
1,00

42 Цена робе
3.175,00

43 М.з. 1

44 Приложене исправе и додатне информације
(F01)(1116/2011)/(U76)(53/2011)/(U03)(1116/2011)/(U19)(53-1/2011)/(V31)(13.000,00)/(V81)(2.000,00)

Шифра | 45 Прилагођавање

46 Статистичка вредност
329.051,25

47 Обрачун плаћања

Врста	Основица	Стопа	Износ	НП
01	329.051,25	4,00		W
03	344.213,30	18,00		
Укупно:				

48 Одложено плаћање
1/100394808/16373/1426/2011

49 Идентификација складишта
11029/2366/965/24.10.2011

Б ДЕТАЉИ ОБРАЧУНА

PDV
PR/o

MOSS

50 Главни обвезник Б.Р. Потпис:

Ц ПОЛАЗНА ЦАРИНАРНИЦА

51 Царинар. транзита (и земља)
Заступљен од стране:
Место и датум:

52 Гаранција/која не важи за | Шифра | 53 Одредишна царинарница (и земља)

Д КОНТРОЛА ПОЛАЗНЕ И ОДРЕДИШНЕ ЦАРИНАРНИЦЕ
Печат
Резултат:
Стављене пломбе: Број:
Идентитет:
Рок (датум):
Потпис:

54 Место и датум
Потпис и име подносиоца исправе
100394808
Beograd , 25.10.2011
03131
Tomovic Ljiljana
00506846

ALMIK

Društvo za proizvodnju, trgovinu i usluge ALMIK d.o.o, 11070 Beograd, Gandijeva 114B/2
tel: (+381 11) 22 81 271; 22 81 272; fax: 22 81 373; e-mail: office@almik.rs; www.almik.rs
Tekući račun: 160 – 43692 – 47 Banca Intesa
PIB: 101714942, matični broj: 17054279

Izdavalac

ALMIK d.o.o, Gandijeva 114B/2, Beograd
PIB: 101714942

Primalac

Konačni račun broj: 141/11

Datum prometa dobara i usluga: 22.12.2011

Po predračunu broj: 8/11 Prethodna avansna plaćanja: 15.12.2011

Red. br.	Vrsta dobara i usluga	Jed. mere	Količ. (Obim)	Cena po jed.	Rabat %	PDV osnovica	Stopa PDV %	PDV	Svega
1	Teretno vozilo FORD TRANSIT 350 ELWB 2.4 TDCI, broj šasije WF0FXXTTFF7C64686, broj motora PHFA7C64686, godina proizvodnje 2007, snaga 74KW, radna zapremina 2402cm3, nosivost 1060kg,broj putničkih mesta za sedenje 3,oblik karoserije tovarni sanduk sa arnjevima i ceradom, boja karoserije bela, broj registracije BG 431-IE	kom	1,00			1.110.500,00	18,00	199.890,00	1.310.390,00

	opšta stopa 18% osnovica	PDV	Ukupna naknada
Ukupno:	1.110.500,00	199.890,00	**1.310.390,00**
Avansno plaćeno:	555.250,00	99.945,00	**655.195,00**
Za uplatu:	555.250,00	99.945,00	**655.195,00**
	Bez PDV:		555.250,00
	PDV:		99.945,00

Napomena: Način plaćanja: virmanski
Rok plaćanja: 50% avans, preostali iznos u 4 (četiri) jednake mesečne rate: 16.01./15.02./15.03./16.04.2012.
Roba isporučena po otpremnici: 134/11

02312
2200 / 433 = 1310390

Obračunao

Beograd, 22.12.2011

Mesto i datum izdavanja

M.P. ALMIK D.O.O. BEOGRAD

Odgovorno lice

SVETLOST Broj 160 27.12.2011 BEOGRAD

[redacted] LEASING

HYPO GROUP ALPE ADRIA

2313 28.07 11 god. Ib: 415

[redacted] 22
11000 BEOGRAD 6

PIB: 102231875

Adresa za slanje pošte:
PARISKE KOMUNE 22
11000 BEOGRAD 6

Mesto i datum izdavanja računa:
Beograd, 21.06.2011. god.
Datum prometa: 21.06.2011. god.

Račun br.:1106000457

Na osnovu ugovora broj: BG14248

Naziv proizvoda/ usluge	Vrednost bez PDV	Poreska stopa	Iznos PDV-a	Ukupno sa PDV
CITROEN C3 X 14 HDI	553.271,31	18 %	99.588,84	652.860,15
Obračunate kamate	96.864,47	18 %	17.435,60	114.300,07
Ukupno				767.160,22
Primljeni i fakturisani avansi	0,00	18 %	0,00	0,00
Preostali iznos				**767.160,22**

vrsta vozila:	PUTNIČKO VOZILO
marka vozila:	CITROEN
tip:	C3 X 1.4 HDI
godina proizvodnje:	2008
broj šasije:	VF7FC8HZC29056541
broj motora:	8HZPSA10FDAH2058392
radna zapremina motora (ccm):	1398
snaga motora (kW):	50
boja:	SIVA ALUMINIUM
broj sedišta:	0

Na osnovu ovog računa se ne može izvršiti prenos vlasništva. Ovaj račun služi isključivo za evidentiranje. Sve uplate su definisane planom otplate. Otplatom svih obaveza primaoca lizinga, predmet Ugovora o finansijskom lizingu prelazi u vlasništvo primaoca lizinga.

Pripremio-la
Ivan Stojadinović

Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o.
Prokurista:
Svetlana Martić

Hypo-Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd
Bulevar Mihajla Pupina 6
Poslovni Centar Ušće
11070 Novi Beograd
Srbija
Tel. +381 11 222 7000
Fax. +381 11 222 7099
leasing.belgrade@hypo-alpe-adria.rs
www.hypo-leasing.rs
Matični broj: 17352679
PIB broj: 100043571
Šifra delatnosti: 6491
Žiro račun: 165-5-30

AGROVOJVODINA MEHANIZACIJA DOO
Novi Sad - Srbija

www.agrovojvodina-mehanizacija.co.rs e-mail: agrovojvodina@eunet.rs
Tel.: 021/450-213, 455-312, 6350-309 Fax: 021/419-129
Račun br. 220-10601-08 PRO-CREDIT Banka

Sentandrejski put 165,
(Rimski Šančevi), 21000 Novi Sad
MB 08033943 PIB 100187665

398

13363
4RO-1

PIB: 100187665, tekući račun: 355-1009005-95

4RO-1 ①

U resturktuiranju
Kralja Petra I 2
26230 Omoljica

Novi Sad, 06.07.2011.

RAČUN : IF-00056

Red br	NAZIV ARTIKLA	JED MERE	kol	Cena rsd	Vrednost
1	**TRAKTOR YTO-X1204**	Kom	1	2.820,071,50	2.820,071,50
	UKUPNO ROBA				2.820,071,50
18% PDV					507,612,87
UKUPNO:					**3,327,684,37**

023-00 - 2.820.071,50 / 43310
27000 - 507.612,87

MARKA I TIP: YTO-X1204
BROJ MOTORA:Y10106393
BROJ ŠASIJE: 31046173
GODINA PROIZVODNJE: 2010.
SNAGA:88,2 KW
ZAPREMINA:6490 ccm
BOJA:CRVENA

ROK ISPORUKE: ISPORUKA POSLE UPLATE SA SKLADISTA "AGROVOJVODINE-MEHANIZACIJE" NOVI SAD

Tekući račun : **220-10601-08 /PRO CREDIT**
Matični broj : 08033943
Šifra delatnosti : 4661
Registarski broj : 22308033943
PIB: 100187665

"Agrovojvodina Mehanizacija " DOO

952

А.Д. СЕМЕ Тамиш

Акционарско друштво за дораду семена СЕМЕ ТАМИШ Панчево
у реструктурирању

26 000 Панчево, Ковински пут б.б. , тел: 013 / 2638-209;2638-204 , фах: 013 / 2638-216
Текући рачун: 105 – 56401 – 91 / 160 – 260955 – 98 /145 – 19666 – 50
МБР 08047634; РЕГ.БР. 8230025275; ПИБ 101048743

Kupac:

PIB: 100593429

Faktura br. 211 / 11

Dan fakturisanja: 30.12.2011 , Pančevo
Datum prometa: 30.12.2011
Datum valute: 6.1.2012

.Br.	Naziv robe - usluge	Stopa PDV	Količina	Cena	Iznos
1	Lager merkantilne robe	18 %	10.685,00	15,20	162.412,00

Poreska osnovica :	**162.412,00**
Iznos PDV-a :	**29.234,16**
Iznos računa :	**191.646,16**

53000 - 162.412,00
28700 - 29.234,16
Y3350 - 191.646,16

Plaćanje : po ugovoru

Napomena : 1 % lager pond. mesečne kol. mer. kukuruza
SRPS

U slučaju sudskog spora priznaje se nadležnost Trgovinskog suda u Pančevu.

ПРИМЉЕНО
Дана 12.01.2012 год
Потпис

Fakturisao

Kontrolisao

Za "Seme Tamiš" A.D.

PIB: 100958453

Otkup od poljoprivrednika:

Ime i prezime: Radojcin Goran
Ulica i broj: Srpskih dobrovoljaca 67
Mesto: Zabalj
JMBG: 1707962800165

Priznanica br. 125-b/11

Za otkupljene poljoprivredne proizvode:

Red br.	Naziv robe	Jed. Mere	Kolicina	Kvalitet	Cena [din]	Vrednost bez poreza [din]	Stopa PDV [%]	Iznos PDV nadoknade [din]	Vred. sa PDV nadokn. [din]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7. = 4. x 6.	8.	9. = 7. x 8.	10.= 7.+ 9.
1	kukuruz r2010.	Kg	12,710.00		11.13	141,462.30	5.00%	7,073.12	148,535.42
Ukupno:						141,462.30		7,073.12	148,535.42

Slovima: *Stocetrdesetosamhiljadapetstotridesetpetdinara 42/100*

Pancevo: 20.10.11

Datum isplate: 20.10.11

Izjavljujem da sam obveznik poreza na dohodak gradjana na prihode od poljoprivrede i šumarstva na osnovu katastarskog prihoda.

Ovlasceni otkupljivac
gagic milosa

Poljoprivrednik:
Radojcin Goran

Radojčin Goran
Ime i prezime proizvođača
S. Dobrovoljaca 67
mesto
Žabalj
opština

PIB: 1707962800165

datum 20.10.2011 god.

OTKUPNI LIST Br. 125-6/11

Red. broj	NAZIV PROIZVODA	Jed. mere	Količina	Klasa kvalitet	Cena	Vrednost
1	kuk. merkantil r. 2011.	kg	12.710,00		11,13	141.462,30
2	PDV 5%					7073,11
3						
4						
5						
6						
7						
8						

AMBALAŽA: Zaduženo _____ Razduženo _____

Zbir 148535,42

Napomena _____

Odbitak ____ %

dodatak ____ %

Za isplatu dinara 148535,42

Radojčin Goran
proizvođač

Udruženje poljoprivrednih proizvođača, transporta i usluga "Žabalj"

blagajnik

M.P.

magacioner

Slovima: Stocetrdesetosamhiljadapetstotridesetpetdinara 42/100

Odbija se ____ %

Dodaje se ____ %

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА - ПОРЕСКА УПРАВА
Организациона јединица Панчево

692 005 228

Образац ППДВ

ПОРЕСКА ПРИЈАВА
ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Образац ППДВ
2. Образац КИ ПДВ
3. Образац ИПИ ПДВ
4. Образац ПИВ ПДВ
5. .....

Потпис:
.....

ЗА ПЕРИОД ОД 01.12 (дан и месец) ДО 31.12 (дан и месец) 2011 (година)

Порески идентификациони број (ПИБ)

100958453

70207 133538570

26000 PANČEVO
JABUČKI PUT BB

(назив и адреса)

у дин. (без децимала)

		Износ накнаде без ПДВ	ПДВ
I ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА			
1. Промет добара и услуга који је ослобођен ПДВ са правом на одбитак претходног пореза	001	140741783	
2. Промет добара и услуга који је ослобођен ПДВ без право на одбитак претходног пореза	002		
3. Промет добара и услуга по општој стопи	003	262018348	103 48907050
4. Промет добара и услуга по посебној стопи	004	133636299	104 8955650
5. ЗБИР (1+2+3+4)	005	536396430	105 6962700
II ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ			
6. Претходни порез плаћен приликом увоза	006	69399211	106 1249185 8
7. ПДВ накнада плаћена пољопривреднику	007	792304	107 39660
8. Претходни порез осим пореза из тач. 6. и 7.	008	352255395	108 46337404
9. ЗБИР (6+7+8)	009	429577810	109 59225422
III ПОРЕСКА ОБАВЕЗА			
10. Износ ПДВ у пореском периоду (5-9)*			110 -2262722

11. Повраћај — (НЕ) ДА
(обавезно заокружити опцију)

Попуњава подносилац пријаве

Пријаву односно њен део припремио порески саветник:

(Потпис пореског саветника) (ПИБ пореског саветника) (ЈМБГ пореског саветника)

Под кривичном и материјалном одговорношћу изјављујем да су подаци у пријави потпуни и тачни:

(Место) (Датум) (М.П.) (Потпис одговорног лица)

Попуњава Пореска управа

Потврда о пријему пореске пријаве:

* Ако је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, износ ПДВ уписује се са предзнаком "минус"

coemar
LIGHT EMOTION

Coemar S.p.A. - Socio unico
46042 Castel Goffredo (MN) Italy - Via Inghilterra, 2/a
Tel. +39 0376 77521/Fax +39 0376 780657 - 779889
www.coemar.com - info@coemar.com
Cap. Soc. €2.700.000,00 i.v. - CCIAA Mantova 128092
Trib. di Mantova n. 5323 - P.IVA/C.F. : IT00266060201
Registro AEE n. IT08020000002002

Fattura Extra N. 1116
Pag. 1 Data/Date 20-10-2011

Cod. Cliente 001176

Spett.le Messers.

P. IVA/VAT n.

Trasporto a mezzo/Trasport by CORRIERE
Porto/Carriage EXW CASTEL GOFFREDO, ITALY
Agente/Agent

A 11
RBIA E MONTE (YU)

Articolo Code	Descrizione Description	Q.ty	Unit Price	Sconti	Importo netto Net amount	IVA VAT	Tariffa doganale Custom tarif
GKIT10011	Rif. (DT) n. 1074/V del 19-10-2011 Rif. (OR) n. 1200/10 del 21-09-2011 *your e-mail dtd 21/09/11* FULL DEMO SET REFLECTION LEDKO 2011PC10011A00900001212080198 2011PC10011A00000001189080048 2011PC10011A00300001212070131 Parcels nr. 1 Gross Weight Kg. 60,00 Net Weight Kg. 60,00 Shipment Cubage M3 0,3600 Operazione non imponibile IVA art.8 comma 1 DPR 633 26/10/72 The exporter of products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of Italian preferential Origin. Dual use According to the regulation CE 428/2009 which sets up a Community regime for the control of exports of dual-use items and technology, we declare that the products covered by this document are parts/lighting fixtures therefore intended for civil purpose only.	1,000	3.175,000		3.175,00	189	

coemar s.p.a.
20/10/11
CASTEL GOFFREDO

Totale importo	Sconto Discount	Totale netto Tot net	Spese incasso	Spese imballo Packing Charges	Spese trasporto Freight Charges	Totale Euro/Total amount
3.175,00		3.175,00				€ 3.175,00

Pagamento/Payment
WIRE TRANSFER IN ADVANCE

Tramite/By

Scadenze / Maturity
30-10-2011 3.175,00

Imponibile	% IVA	Imposta
3.175,00	NON IMPONIBILE ART 8/1	

CONDIZIONI DI VENDITA: la merce viaggia ad esclusivo rischio e pericolo del compratore, anche se venduta porto franco. Non si accettano reclami trascorsi otto giorni dal ricevimento della merce. Per qualsiasi controversia è competente il Foro di Mantova. In caso di ritardato pagamento decorreranno gli interessi commerciali d'uso. Questa fattura è soggetta ai termini ed alle condizioni di vendita specificate nel listino prezzi.

CONTRIBUTO CONAI ASSOLTO

La società ha adottato il Modello ex D. Lgs. n. 231/01

TERMS AND CONDITIONS OF SALE: goods always travel on behalf and risk of the purchaser. No claims will be accepted if not made within 5 days after receipt of the goods. If payments are delayed beyond the specific dates, we'll be authorized to charge interests at the prevaling standard bank rate. The purchaser accepts without reserve the exclusive authority of the Count of Mantova.

UNI-EN ISO 9001

The company has adopted the Organization Model under leg. dec. no. 231/01

IV DEO

Zaključak

Zaključak

4.1 Prelazne odredbe

Odredbama čl. 62 – 68. Zakona, uređen je prelazak sa postojećeg sistema oporezivanja prometa proizvoda i usluga u smislu zakona kojim se uređuje porez na promet, na sistem oporezivanja PDV prema Zakonu, sa početkom primene od 1. januara 2005. godine.

Odredbama člana 62. Zakona, propisano je da ako je obveznik PDV za izdate račune ili primljene avanse zaključno sa 31. decembrom 2004. godine, platio porez na promet, a promet dobara, odnosno usluga je nastao posle 1. januara 2005. godine, može da umanji poresku obavezu po osnovu PDV za isporučena dobra i usluge u poreskom periodu za iznos plaćenog poreza na promet.

Poreski obveznik je dužan da sačini spisak izdatih računa i primljenih avansa zaključno sa 31. decembrom 2004. godine, na koje je platio porez na promet proizvoda odnosno usluga, a promet dobara, odnosno usluga je nastao od 1. januara 2005. godine, i spisak dostavi nadležnom poreskom organu najkasnije do 15. januara tekuće godine, za predhodnu godinu.

Primer

Poreski obveznik “A” dana 20.12.2004. godine izdaje račun licu “B” za robu u vrednosti od 1.200 dinara sa uračunatim porezom na promet u iznosu od 200 dinara (1.200 x 16,667% = 200 dinara), a ista će se isporučiti 15.01.2005. godine. Poreski obveznik “A” u akontacionom periodu od 16. – 31.12.2004. godine izvršio je uplatu obračunatog poreza na promet dana 05.01. 2005. godine. Dana 15.01.2005. godine izvršena je isporuka dobara licu “B”, pri kojoj je poreski obveznik “A” dužan da izda račun, i u istom iskaže PDV u iznosu od 180 dinara (1.000 x 18% = 1.180 dinara).

U poreskom periodu za januar mesec (pod uslovom da je poreski period – kalendarski mesec) lice “A” ima obavezu da obračuna PDV, al ii pravo da se za uplaćeni porez na promet, po računu iz 2004. god. umanji svoj dugovni PDV.

Primer

Poreski obveznik lice “A”, dana 20.12.2004. godine prima avansnu uplatu od lica “B” u iznosu od 1.200 dinara za robu na koju se plaća porez na promet proizvoda. Lice “A” je obračunalo porez na promet proizvoda na primljene avanse u iznosu od 200 dinara (1.200 x 16,667% = 200,00 dinara). Roba će se isporučiti dana 15.01.2005. godine.

Lice “A” u akontacionom periodu 16. – 31.12.2004. godine izvršio je uplatu obračunatog poreza na promet, dana 05.01.2005. godine. Dana 20.01.2005. godine izvršena je isporuka dobra licu “B”. Lice “A” u poreskom periodu za januar (pod

uslovom da mu je poreski period kalendarski mesec), ima obavezu da obračuna PDV i da isti iskaže u računu.

Međutim, lice “A” ima pravo i da za plaćeni porez na promet, po računu iz 2004. godine umanji svoj dugovni PDV.

Prema tome, obveznik PDV može umanjiti svoj dugovni PDV koji je nastao u poreskom periodu na osnovu prometa dobara i usluga u 2005. godini za iznos plaćenog poreza na promet proizvoda i usluga koji je iskazan u izlaznim računima za fakturisane proizvode i usluge odnosno primljene avanse zaključno sa 31.12.2004. godine.

Da bi dobio konzistentan poreski sistem, neophodno je da zakonodavac tačno definiše faktore kako bi se nedvosmisleno utvrdilo koji je oblik poreza prihvaćen, na kom se načelu oporezivanja zasniva ubiranje poreza, da li se porez ubira tamo gde se proizvod troši ili po mestu odakle stiže i koja je tehnika obračunavanja PDV.

U najvećem broju zemalja koje su prihvatile porez na dodatu vrednost, u zemljama Evropske Unije, kao i u našoj zemlji, usvojen je:

1. potrošni oblik PDV,
2. primenjuje se načelo odredišta, a
3. iznos poreske obaveze izračunava se pomoću kreditne metode.

Potrošni oblik PDV omogućava da poreski obveznik od vrednosti prodaje, oduzme sve troškove, kako za sirovine, repromaterijal i energiju, tako i za kapitalna ulaganja, tj. za nabavku građevinskih objekata, postrojenja i opreme. Na taj način se dopušta oduzimanje celokupne vrednosti kapitalnih izdataka od vrednosti prodaje. Ovim je sprečeno dvostruko oporezivanje kapitala: jednom pri njegovoj kupovini, a drugi put uz vrednost proizvoda koji je tim kapitalom proizveden.

Oporezivanje dodate vrednosti prema načelu odredišta znači da se PDV plaća tamo gde se proizvod troši, što znači da je izvoz oslobođen plaćanja poreza, a uvoz se oporezuje. Proizvodi koji se izvoze napuštaju zemlju oslobođeni obaveze plaćanja PDV, ali se oporezuju u zemlji u kojoj se troše. Time je omogućeno da uvezeni i domaći proizvodi ravnopravnije konkurišu na domaćem tržištu.

Kreditni metod podrazumeva da poreski obveznik iz računa za kupljene proizvode i korišćene usluge i računa za prodate proizvode i izvršene usluge, direktno izračunava svoju poresku obavezu (indirektni metod izračunavanja PDV). Za razliku od direktnog metoda (gde se neposredno utvrđuje dodata vrednost, tj.poreska osnovica) ovaj metod ima za cilj da se odmah utvrdi poreska obaveza. Poreski obveznik obračunava porez na isporuku svojih dobara i pružanje svojih usluga, a zatim od tog poreza odbija porez koji je njegov predhodnik u prometnom lancu iskazao u fakturi, tj. porez koji je već platio kroz nabavnu cenu. Ovaj metod se naziva i metodom fakture, jer se zasniva na lancu faktura, omogućava efikasno suzbijanje poreske evazije i dominira u savremenim sistemima PDV.

Neke od negativnih strana poreza na dodatu vrednost su vezane za vreme i troškove administrativne podrške koje izaziva njegova implementacija kao novog poreskog oblika i PDV je više regresivan u odnosu na porez na promet, sobzirom na samo dve (retko više) poreske stope i na uzan krug poreskih oslobođenja.

Ipak, neosporne su brojne prednosti poreza na dodatu vrednost i zato on danas predstavlja najrasprostranjeniji oblik poreza na promet u svetu. Zahvaljujući praktičnim prednostima, porez na dodatu vrednost se primenjuje u zemljama različitih nivoa privredne razvijenosti.

.

.

V DEO

LITERATURA

[1] Barać, S., Hadžim, M., Stakić, B., Ivaniš, M., (2005), *Organizacija bankarstva*, Univerzitet Singidunum, Beograd

[2] Barać, S., Stakić, B. (2008), *Međunarodne finansije*, Univerzitet Singidunum, Beograd

[3] Barać, S., Stakić, B. (2008), *Javne finansije*, Univerzitet Singidunum, Beograd

[4] Claessens, R., (2007), *Marketing u finansijskim uslugama*, Udruženje banaka Srbije, Beograd

[5] Cyndee Miller, (1993), *US Firms Lag in Meeting Global Qality Standards*, Marketing News

[6] Eric Sylvers, (2003), *Cut-Rate Swedish Relailer the Halian Market*, New York Times

[7] Jeremić. Lj., (2007), *Osnovi finansija,* Univerzitet Singidunum, Beograd

[8] John A., Czepiel., (1992), *Competitive Marketing Strategy*, Prentice Hall

[9] Knežević, G., (2010), *Analiza finansijskih izveštaja*, Univerzitet Singidunum, Beograd

[10] Knežević, G., (2008), *Računovodstvo*, Univerzitet Singidunum, Beograd

[11] Kotler, P., Keller, K.L. (2006), *Marketing menadžment*, 12. izdanje, Data status, Beograd

[12] Leonard M. Fuld (1995), *The Competitor intelligence:The Complete Resource of Finding, Analyzing and Using Information about Your Competitors*, New York

[13] Miljević M. (2007), *Metodologija naučnog rada*, Univerzitet u istočnom Sarajevu, Filozofski fakultet, Pale

[14] Petrović, Z., (2005), *Računovodstvo*, Univerzitet Singidunum, Beograd

[15] Pravilnik o utvrđivanju šta se smatra umanjenjem poslovne imovine, Beograd

[16] Rankovic. J., (1996), *Specijalni bilansi,*Proinkom, Beograd

[17] Rankovic, J., (1997), *Teorija i analiza bilansa*, Privrednik,Beograd

[18] Rankovic, J., Filipovic, M.,(2011), *Procena vrednosti preduzeća*, Asimeks, Beograd

[19] Računovodstvena praksa 21/2012

[20] Slović, D., (2007), *Dinamička analiza bilansa*, Beograd

[21] Stanišić, M., (2009), *Revizija*, Univerzitet Singidunum, Beograd

[22] Susan Foumier, David Glenmick (1999), *Rediscovering Satisfaction*, Journal of Marketing

[23] The Gurus of Quality (1990), *American companies are heding the Quality Gospel Pearched by Deming Juran, Crosby and Taguchi*, Traffic Management

[24] Urban (2004), *The Emerging Era of Customer Advocacy*, Sloan Management Rewiew

[25] Zakon o PDV ("Službeni glasnik RS", broj 124/04, 84/04, 61/05, 67/05, 107/04, 15/05, 139/04, 05/05, 125/04, 36/2011)

[26] Zakon o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 125/04)

[27] Zakon o računovodstvu i reviziji ("Sl. glasnik RS", br. 46/2006)

Internet izvori

www.mfin.gov.rs – Ministarstvo finansija Republike Srbije

www.privsav.rs – Zvanični sajt "Privredni savetnik" d.o.o

www.propisi.com

www.doingbusiness.org